

**MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA**

N A C R T

**PRIJEDLOG
ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA**

Zagreb, travanj 2007.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o zaštiti okoliša sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 2. i članka 69. stavka 2. i 3. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDIVCE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI

1. Ocjena stanja

Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 82/94 i 128/99) donesen je 1994. godine te su njime postavljeni temelji moderne zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj. Zakon predstavlja prvi ekološki zakon koji svojim odredbama sustavno uređuje zaštitu okoliša radi ocuvanja okoliša, smanjivanje rizika za zdravlje ljudi i stvara osnove za poboljšanje kakvoće okoliša.

Njime su uređena temeljna načela hrvatskoga pravnog poretka o zaštiti okoliša u cijoj su izradi korištene određene tadašnje direktive Europske unije. U Zakon o zaštiti okoliša ugrađen je cijeli niz načela i institucija iz međunarodnih ugovora o zaštiti okoliša te Deklaracije o zaštiti okoliša u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 34/92) kao i načela o održivom razvitku iz Rio de Janeira (1992.) - načelo preventivnosti, načelo javnosti i sudjelovanja, načelo ocuvanja vrijednosti prirodnih dobara i biološke raznolikosti. Navedena načela i pojedine odredbe konvencija i protokola ugrađene su pretežno kao smjernice, a samo pojedini zahtjevi Europske unije ugrađeni su u Zakon o zaštiti okoliša kao pravna obveza. U Zakon je djelomično ugrađena Direktiva Vijeća ministara 85/337 EGS o procjeni utjecaja na okoliš određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, kao i pojedine odredbe Direktive o znaku zaštite okoliša. Također, sadržano je i temeljno načelo «onečišćivac plaća», koje je ugrađeno i u europske ugovore, te je primijenjeno u cijelom nizu direktiva i drugih pravnih akata Europske unije kojima je uređena zaštita okoliša.

Zakon je već tada preuzeo pojedine institute iz europskih direktiva, kao što su praćenje stanja okoliša (monitoring), informacijski sustav zaštite okoliša, a stvorena je i osnova za uspostavu katastra onečišćivanja okoliša. Uvođenjem standarda kakvoće okoliša, stvorena je osnova za donošenje većeg broja propisa kojima se uređuju granicne vrijednosti emisija. Zakon je utvrdio obvezu donošenja važnih dokumenata zaštite okoliša te je donesena Strategija zaštite okoliša, Nacionalni plan djelovanja za okoliš, a izradeno je prvo Izvješće zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj.

Na temelju Zakona o zaštiti okoliša doneseni su provedbeni propisi: Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš ("Narodne novine", broj 59/00), Pravilnik o katastru emisija u okoliš ("Narodne novine", broj 36/96), Uredba o standardima kakvoće tekucih naftnih goriva ("Narodne novine", broj 76/97, 66/99 i 149/99), Uredba o standardima kakvoće mora na morskim plažama ("Narodne novine", broj 33/96), Uredba o informacijskom sustavu zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 74/99 i 79/99),

Pravilnik o znaku zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 64/96), Plan intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 8/97), te Plan intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 82/99, 86/99 i 12/01) i dr.

Nakon višegodišnje primjene Zakona o zaštiti okoliša i njegovih provedbenih propisa uocile su se određene nepreciznosti i nejasnoće nekih zakonskih rješenja koje valja ispraviti. Također, utvrđena je potreba dopune postojećih i uvođenja novih zakonskih rješenja imajući u vidu status zemlje kandidata za članstvo u EU i obvezu usklađivanja sa pravnom stecevinom Europske unije (*acquis communautaire*), pri tom uzimajući u obzir i činjenicu da su na razini Europske unije doneseni novi pravni instrumenti odnosno postojeće direktive su novelirane. Predloženi Zakon o zaštiti okoliša, kao krovni zakon (*lex generalis*) u zaštiti okoliša osigurava podlogu za donošenje niza provedbenih akata kojima će se nacionalno zakonodavstvo u potpunosti uskladiti s europskim te se uvode novi pojmovi iz pravne stecevine EU.

Također, tijekom 13 godina od stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša, usvojeni su i značajni međunarodnopravni ugovori na području zaštite okoliša koji zahtijevaju određene izmijene Zakona o zaštiti okoliša. Rijec je ponajprije, o implementaciji odredbi međunarodnih ugovora, odnosno konvencija i protokola iz područja zaštite okoliša: Konvencija o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (ESPO), Konvencija o prekograničnim učincima industrijskih akcidenata, Konvencija o pristupu informacijama o sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Arhuška konvencija), Okvirna konvencija UN o promjeni klime, Protokol o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, uz Arhušku konvenciju.

Predloženi Zakon o zaštiti okoliša temelji se na odrednicama Nacionalne strategije zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 46/02).

2. Osnovna pitanja koja se ureduju Zakonom

Nacrtom prijedloga Zakona o zaštiti okoliša predlaže se urediti osobito:

- nacela zaštite okoliša i održivog razvitka
- zaštitu sastavnica okoliša i zaštitu okoliša od utjecaja opterećenja,
- koji su subjekti zaštite okoliša,
- dokumente održivog razvitka i zaštite okoliša,
- instrumente provedbe zaštite okoliša,
- pracenje stanja u okolišu,
- informacijski sustav,
- osiguranje pristupa informacijama o okolišu i sudjelovanje javnosti u pitanjima okoliša te pristup pravosuđu,
- odgovornost za štetu,
- financiranje i instrumenti opće politike zaštite okoliša,
- nadzor nad primjenom Zakona,
- prekršaje i prekršajne kazne,
- prijelazne i završne odredbe.

Novim Zakonom o zaštiti okoliša na primjeren način ugradit će se odredbe:

- Direktive Vijeća ministara 2001/42/EC o procjeni utjecaja određenih planova i programa na okoliš.
- Direktive 85/337/EEC o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, izmjene i dopune iz Direktiva 97/11 EEC i 2003/35/EEC,
- Direktivom 96/61/EC o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja (IPPC)
- Direktiva 96/82 EC o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (SEVESO II).
- Direktive 2003/4 o pristupu javnosti informacijama o okolišu,
- Direktive 2003/35 o sudjelovanju javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš,
- Uredbe EC br. 1980/2000 Europskog parlamenta i Vijeća o revidiranom programu dodjele znaka zaštite okoliša Zajednice.
- Uredbe EC 761/2001 o dopuštanju dobrovoljnog sudjelovanja tvrtki u sustavu Zajednice za okolišno upravljanje tvrtkama (EMAS).

Strukturu Zakona o zaštiti okoliša čine sljedeće cjeline:

- I. Opće odredbe (članak 1.- 5.)
- II. Nacela zaštite okoliša (članak 6.-16.)
- III. Sastavnice okoliša i utjecaji opterećenja (članak 17.-29.)
- IV. Subjekti zaštite okoliša (članak 30.-38.)
- V. Dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša (članak 39.- 46.)
- VI. Instrumenti zaštite okoliša (članak 47. -111.)
- VII. Procjene stanja okoliša (članak 112.- 117.)
- VIII. Informacijski sustav zaštite okoliša (članak 118.-122.)
- IX. Informiranje javnosti, sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti te pristup pravosuđu u pitanjima okoliša (članak 123.-141.)
- X. Odgovornost za štetu u okolišu (članak 142.-163.)
- XI. Financiranje zaštite okoliša (članak 164.)
- XII. Elementi opće politike zaštite okoliša (članak 165.- 169.)
- XIII. Nadzor (članak 170.- 199.)
- XIV. Kaznene odredbe (članak 200.- 207.)
- XV. Prijelazne i završne odredbe (članak 208.- 223.)

3. Posljedice koje će proisteci donošenjem Zakona

Slijedom navedenog očekuju se sljedeće posljedice donošenja Zakona:

- učinit će se značajan korak k uskladjivanju s pravnom stecevinom EU-a na području zaštite okoliša, a proces će se nastaviti donošenjem niza provedbenih propisa i dokumenata. Cjelovit proces uskladjivanja nacionalnoga zakonodavstva s pravnom stecevinom EU-a, prema rokovima utvrđenim Zakonom o zaštiti okoliša trebao bi biti dovršen do sredine 2008. ;
- dokumentima održivog razvitka i zaštite okoliša predviđenim Zakonom odredit će se ciljevi vezani za održivi razvitak i polazišta ukupnog gospodarskog, društvenog, socijalnog i kulturnog razvitka te utvrditi smjernice upravljanja okolišem na nacelima održivog razvitka;
- stvaranje institucionalnih uvjeta za razvitak i djelovanje novih instrumenata zaštite okoliša kao što su: strateška procjena planova i programa odnosno odgovarajućih strateških dokumenata kojom se promiče održivi razvitak a nositeljima zahvata

- pružaju okviru djelovanja i daje mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka; objedinjeno sprječavanje i kontrola onečišćenja zraka, tla i voda od strane velikih industrijskih postrojenja i uspostava objedinjenog pristupa zaštiti okoliša u tom smislu praćenjem i poticanjem uporabe novih najboljih tehnologija; sprečavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari i obvezivanje onečišćivaca da osiguraju sredstva i naknade štetu učinjenu okolišu;
- stvaranje pravnih temelja i unaprjeđenje uvjeta za uključivanje u europski sustav za okolišno upravljanje tvrtkama (EMAS);
 - cjelovitije praćenje stanja okoliša (monitoring) preciznim određivanjem obveza za onečišćivaca okoliša;
 - daljnji kvalitativni razvoj modernog informacijskog sustava zaštite okoliša s preciznim utvrđivanjem načina dostavljanja podataka i registrom onečišćivanja okoliša koji će osiguravati pouzdane i pravodobne podatke i informacije na temelju kojih će biti moguće redovito izvješćivanje o stanju na području zaštite okoliša i pojedinih sastavnica okoliša i opterećenja;
 - demokratizacija donošenja odluka i uključivanje najšire javnosti u rješavanje pitanja zaštite okoliša, čime se osnažuje položaj javnosti u pristupu informacijama o okolišu te sudjelovanje javnosti u postupcima donošenja planova i programa kao i konkretnih odluka povezanih s okolišem, te se ispunjavaju zahtjevi Konvencije o pristupu informacijama i o sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu (Arhuška konvencija) koju je Republika Hrvatska ratificirala u prosincu 2006. godine;
 - učinkovitiji razvoj edukacije javnosti, stručnjaka i upravnih struktura vezano za zaštitu okoliša;
 - veće poštivanje zakonskih odredbi vezano za zaštitu okoliša.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu Zakona o zaštiti okoliša, potrebno je osigurati financijska sredstva:

1. iz javnih izvora: državnog proračuna (u 2007. godini neće trebati osigurati dodatna sredstva iz državnog proračuna), Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost proračuna županija i proračuna Grada Zagreba, gradskih i općinskih proračuna;

2. iz drugih izvora: koncesija, javno/privatnih partnerstva, donacija, predpristupnih, kohezijskih i strukturnih fondova EU-a, međunarodnih financijskih institucija s povoljnim kreditima.

IV. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA

I. OPCE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom ureduju: načela zaštite okoliša i održivog razvitka, zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša od utjecaja opterećenja, subjekti zaštite okoliša, dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša, instrumenti zaštite okoliša, praćenje stanja u okolišu, informacijski sustav, osiguranje pristupa informacijama o okolišu, sudjelovanje javnosti u pitanjima okoliša, pristup pravosuđu, odgovornost za štetu, financiranje i instrumenti opće politike zaštite okoliša, upravni i inspekcijski nadzor.

Članak 2.

(1) Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvitka.

(2) Okoliš je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku (dalje u tekstu: Država) i ima njezinu osobitu zaštitu.

(3) Zahvatima u okoliš smije se utjecati na kakvoću življenja, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet u okvirima održivog razvitka.

(4) Cjelovito upravljanje zaštitom okoliša provodi se na način da se osigura održivi razvitak sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.

Ciljevi zaštite okoliša

Članak 3.

- (1) Ciljevi zaštite okoliša u ostvarivanju uvjeta za održivi razvitak jesu:
- zaštita života i zdravlja ljudi,
 - zaštita biljnog i životinjskog svijeta, biološke i krajobrazne raznolikosti te očuvanje ekološke stabilnosti,
 - zaštita i poboljšanje kakvoće pojedinih sastavnica okoliša,
 - zaštita ozonskog omotaca i ublažavanje klimatskih promjena,
 - zaštita i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajobraza,
 - sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari,

- sprječavanje i smanjenje onečišćenja okoliša,
- trajna uporaba prirodnih izvora,
- racionalno korištenje energije i poticanje uporabe obnovljivih izvora energije,
- uklanjanje posljedica onečišćenja okoliša,
- poboljšanje narušene prirodne ravnoteže i ponovno uspostavljanje njenih regeneracijskih sposobnosti,
- povećanje održive proizvodnje i potrošnje
- napuštanje i nadomještanje uporabe opasnih i štetnih tvari.
- održivo korištenje prirodnih dobara, bez većeg oštećivanja i ugrožavanja okoliša,
- unaprjeđenje stanja okoliša i osiguravanje zdravog okoliša.

(2) Ciljevi iz stavka 1. ovoga članka postižu se primjenom načela zaštite okoliša i instrumenta zaštite okoliša propisanih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

*Primjena drugih propisa i ovoga Zakona
u odnosu na posebne propise*

Članak 4.

(1) Na postupovna pitanja u postupcima prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisima primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje opći upravni postupak.

(2) Na pitanja prava na pristup informacijama u postupcima prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisima primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje pravo na pristup informacijama.

(3) Na pitanja vezano za Agenciju za zaštitu okoliša koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa o ustanovama.

(4) Na pitanja odgovornosti za štetu u okolišu koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju obvezni odnosi.

(5) Na pitanja zaštite okoliša koja nisu uređena ovim Zakonom a odnose se na pojedine sastavnice okoliša odnosno opterećenja primjenjuju se posebni propisi.

(6) U slučaju da posebnim propisom iz stavka 5. ovoga članka nije uređena zaštita pojedine sastavnice okoliša odnosno zaštita od opterećenja sukladno ovom Zakonu, na tu sastavnicu odnosno opterećenje odgovarajuće se primjenjuje ovaj Zakon.

(7) U slučaju da za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje nije donesen poseban propis, odgovarajuće se primjenjuje ovaj Zakon.

Pojašnjenje pojmova

Članak 5.

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. *Cjelovito upravljanje zaštitom okoliša* je skup povezanih i uskladenih odluka i mjera kojima je svrha ostvarivanje jedinstvene zaštite okoliša, izbjegavanje i smanjivanje rizika po okoliš te poboljšavanje i ostvarivanje učinkovite zaštite okoliša.

2. *Dobro stanje morskog okoliša* je sveukupno stanje okoliša u morskim vodama uzimajući u obzir strukturu, funkcije i procese sastavnica morskog okoliša zajedno sa prirodnom fiziografskim, geografskim i klimatskim faktorima, kao i fizičkim, kemijskim i biološkim uvjetima uključujući one koji su rezultat ljudske aktivnosti

3. *Emisija* je ispuštanje ili istjecanje tvari u tekućem, plinovitom ili čvrstom stanju, i/ili ispuštanje energije (toplina, zračenje, buka, vibracije, svjetlost) te ispuštanje organizama, iz pojedinog izvora u okoliš, nastalo kao rezultat čovjekovih djelatnosti, kao i mikrobiološko onečišćivanje okoliša;

4. *Granicna vrijednost emisija* je propisana vrijednost, koncentracija i/ili razina emisije, izražena u posebnim pokazateljima, koja u jednom ili tijekom više vremenskih razdoblja ne smije biti prekoracena;

5. *Imisija* je koncentracija tvari na određenom mjestu i u određenom vremenu u okolišu;

6. *Industrijska nesreća* je događaj koji je posljedica nekontroliranog slijeda događanja u tijeku neke radnje ili aktivnosti u postrojenju, tijekom proizvodnje i/ili uporabe proizvoda, skladištenja i/ili rukovanja proizvodom ili odlaganja otpada;

7. *Informacija o okolišu* je svaka informacija u pisanom, vizualnom, slušnom, elektroničkom ili drugom materijalnom obliku, koji se odnose na okoliš, njegove sastavnice i opterećenja, a posebice o opterećivanju okoliša: emisijama, imisijama, otpadu, biološkoj i krajobraznoj raznolikosti, prostoru, kulturnoj baštini, prirodnim pojavama, postupcima tijela javne vlasti koji se odnose na donošenje propisa, općih i pojedinačnih akata u vezi sa zaštitom okoliša, i/ili koji se odnose na donošenje strategija, planova, programa i izvješća o okolišu, sastavnicama okoliša i opterećenjima, te informacija o stanju postrojenja i drugih objekata, koji bi mogli utjecati na onečišćivanje okoliša i sastavnica okoliša, odnosno koji bi mogli utjecati na s okolišem povezana opterećenja i/ili postupke;

8. *Informacije pohranjene kod tijela javne vlasti* su informacije o okolišu koje su u posjedu tijela javne vlasti i koje su ta tijela sama proizvela ili zaprimila.

9. *Informacije tijela javne vlasti pohranjene kod drugih* su informacije o okolišu koje čuvaju osobe-ovlaštenici u ime tijela javne vlasti.

10. *Javni interes* je interes Države ili interes građana (stanovnika) jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave;

11. *Javnost* su građani, njihove grupe, društva i strukovne udruge te nevladine udruge koje promiču zaštitu okoliša;

12. *Kakvoća okoliša* je stanje okoliša i/ili sastavnica okoliša, koje je posljedica djelovanja prirodnih pojava i/ili ljudskog djelovanja, izraženo morfološkim, fizikalnim, kemijskim, biološkim, estetskim i drugim pokazateljima.

13. *Ministar* je ministar nadležan za zaštitu okoliša;

14. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša;

15. *Morski okoliš* su široka rijecna ušca (estuariji), morska obalna i priobalna područja te područja otvorenog mora;

16. *Nacionalna lista pokazatelja* jest popis pokazatelja kojim se propisuje vremenska dinamika prikupljanja podataka, format, izvor i način toka podataka.

17. *Najbolja raspoloživa tehnika (u daljnjem tekstu: NRT)* je najučinkovitiji i najnapredniji razvojni stupanj djelatnosti i s njome povezanih načina proizvodnje koji je dostupan operateru i koji može biti primjerena osnova za određivanje granicnih vrijednosti emisija kojima se postiže sprječavanje, odnosno smanjivanje utjecaja na okoliš;

18. *Nositelj zahvata* je podnositelj zahtjeva: za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš odnosno za davanje mišljenja o sadržaju studije o utjecaju na okoliš ili za procjenu utjecaja na okoliš;

19. *Održivi razvitak* je gospodarski i socijalni razvitak društva koji u zadovoljavanju potreba današnjeg naraštaja uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša i biološke raznolikosti.

20. *Okoliš* je prirodno okruženje: litosfera, pedosfera, hidrosfera s kriosferom, atmosfera i biosfera te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja.

21. *Onečišćenje morskog okoliša* znači čovjekovo izravno ili neizravno unošenje tvari ili energije u morski okoliš, koje uzrokuje ili može prouzročiti pogubne posljedice na uvjete života biljnog i životinjskog svijeta u moru i podmorju, odnosno općenito ugroziti uvjete života u moru i ugroziti ljudsko zdravlje, te može ometati pomorske djelatnosti, uključujući ribolov i druge zakonite uporabe mora i podmorja, izazvati pogoršanje uporabne kakvoće morske vode i umanjenje privlačnosti morskog okoliša;

22. *Onečišćivač* je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja na koje je bila obvezana propisom ili odgovarajućim aktom, uzrokuje onečišćivanje okoliša;

23. *Onečišćivanje okoliša* je promjena stanja okoliša koja je posljedica emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanaka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša;

24. *Onecišćujuća tvar* je tvar ili skupina tvari, koje zbog svojih svojstava, količine i unošenja u okoliš, odnosno u pojedine sastavnice okoliša, mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi, biljni i/ili životinjski svijet, odnosno biološku i krajobraznu raznolikost;

25. *Opasna tvar* je propisom određena tvar ili mješavina ili pripravak, koji je u postrojenju prisutan kao sirovina, proizvod, sporedni ili umetnuti proizvod ili ostatak, ili tvar odnosno mješavina, koja može nastati prilikom velike nesreće;

26. *Opasnost* je bitno svojstvo opasne tvari ili uvjeti u kojima se ta tvar može zateći, a kojima se može ugroziti ljudsko zdravlje i život, materijalna dobra i okoliš;

27. *Operater* je fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost korištenjem postrojenja;

28. *Opterećenja* su: emisije tvari i njihovih pripravaka, fizikalni i biološki cinitelji (energija, buka, toplina, svjetlost i dr.) te djelatnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugrožavati sastavnice okoliša;

29. *Opterećivanje okoliša* je svaki zahvat ili posljedica utjecaja zahvata u okoliš, ili utjecaj na okoliš određene aktivnosti, koja sama ili povezana s drugim aktivnostima, može izazvati ili je mogla izazvati onecišćivanje okoliša, smanjenje kakvoće okoliša, štetu u okolišu, rizik po okoliš ili korištenje okoliša;

30. *Osoba* je pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite okoliša odnosno vezano za to područje;

31. *Planovi i programi* su planovi i programi i bilo kakve promjene na njima: koji su podložni pripremi i/ili usvajanju na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, ili koje su izvršna tijela pripremila za usvajanje kroz zakonodavnu proceduru Hrvatskog sabora ili Vlade Republike Hrvatske i koji su uređeni zakonima i njihovim provedbenim propisima.

32. *Pogon* je jedna ili više razlicito lociranih radnih jedinica operatera, koje se sastoje od uređaja, a u kojima se obavlja profesionalna djelatnost.

33. *Postojeće postrojenje* jest postrojenje koje je započelo je s radom prije stupanja na snagu ovoga Zakona;

34. *Postrojenje* je tehnička cjelina koju za obavljanje djelatnosti koristi, njome upravlja ili ju nadzire operater, a koja uključuje uređaje, opremu, strukture, cijevi, strojeve, alate i druge dijelove za rad postrojenja i može se sastojati od nekoliko proizvodnih ili samostalnih cjelina odnosno pogona.

35. *Pracnje stanja okoliša (monitoring)* je niz aktivnosti koje uključuju uzorkovanje, ispitivanje i sustavno mjerenje emisija, imisija, pracnje prirodnih i drugih pojava u okolišu u svrhu zaštite okoliša;

36. *Prijeteca opasnost od štete* je dovoljna vjerojatnost da se u bliskoj budućnosti može dogoditi velika šteta u okolišu;

37. *Prirodna pojava* je fizikalno-kemijski proces, zračenje, geološka pojava, hidrografski i biološki uvjeti, uvjeti podneblja kao i druge prirodne pojave, koje uzrokuju i/ili utjecu na promjene okoliša.

38. *Prirodno dobro* je dio prirode koje je isključivo ili istodobno prirodno javno dobro, prirodni izvor ili prirodna vrijednost.

39. *Promjena u radu postrojenja* jest promjena u naravi i/ili funkcioniranju postrojenja, ili proširenje postrojenja, koji mogu biti od utjecaja na okoliš;

40. *Referentna najbolja tehnika (u daljnjem tekstu: RNT)* je skup priznatih tehnika i procesa iz kojih se izabire NRT;

41. *Rizik po okolišu* je velicina koja se mjeri vjerojatnošću pojavljivanja događaja i potencijalom štete u okolišu koji taj događaj može uzrokovati.

42. *Sanacija* je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete odnosno onečišćenja okoliša;

43. *Sastavnice okoliša* su: zrak, voda, more, tlo, krajobraz, biljni i životinjski svijet te zemljina kamena kora.

44. *Standard kakvoće okoliša* je propisana kakvoća okoliša ili pojedine sastavnice okoliša.

45. *Šteta u okolišu* je svaka šteta nanesena:

- biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima, a koja ima bitan negativan utjecaj na postizanje i održavanje povoljnog stanja vrste ili stanišnog tipa. Bitnost negativnog utjecaja procjenjuje se u odnosu na izvorno stanje, uzimajući u obzir mjerila propisana posebnim propisima;
- vodama, a koja ima bitan negativan utjecaj na ekološki potencijal voda, kemijski i/ili kolicinski status voda, u skladu s posebnim propisima;
- tlu, čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njegove ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima;

46. *Šteta u smislu odgovornosti za štetu uzrokovanu u okolišu* znaci mjerljiv štetni učinak odnosno promjenu na prirodnim dobrima ili neposredan ili posredan mjerljivi poremećaj u funkcioniranju prirodnih dobara;

47. *Štetna tvar* je tvar štetna za ljudsko zdravlje i okoliš s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj količini i/ili koncentraciji ima takva svojstva;

48. *Tijelo javne vlasti* je:

- a) tijelo državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uključujući javna savjetodavna tijela na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini;
- b) pravne osobe s javnim ovlastima koje obavljaju djelatnosti u vezi s okolišem;
- c) svaka osoba koja pruža usluge u vezi s okolišem, a ovlaštena je od tijela javne vlasti iz podtočke a) ili b) ove točke.

49. *Ucinci industrijske i velike nesreće* su sve neposredne ili posredne, trenutacne ili odgodene nepovoljne posljedice izazvane tim nesrecama po zdravlje i život ljudi, materijalna dobra i okoliš;

50. *Uredaj* je oprema ili dio opreme pogona koji podrazumijeva: strojeve, oruda/alate, cjevovode, željezničke kolosijeeke i iskrcajne dokove u sklopu pogona te skladišta ili slična postrojenja nužna za obavljanje profesionalne djelatnosti u pogonu;

51. *Velika nesreća* je nepredvideni i nenadzirani događaj u okolišu (požar, eksplozija i sl.) ili značajnija emisija jedne ili više opasnih tvari odnosno njihovih spojeva u okoliš uzrokovana nekontroliranim razvojem događaja u postrojenju u kojem su prisutne opasne tvari, a koji trenutacno ili naknadno imaju za posljedicu ugrožavanje zdravlja i/ili života ljudi, materijalnih dobara i okoliša u postrojenju i izvan postrojenja;

52. *Veliki grad* jest veliki grad prema posebnom propisu i grad sjedište županije.

53. *Zahvat u okoliš* je privremeno ili trajno djelovanje covjeka koje može utjecati na okoliš, za koje je potrebno ishoditi odgovarajuće odobrenje za realizaciju.

54. *Zainteresirana javnost* je javnost na koju utjece ili na koju ce vjerojatno utjecati donošenje odluke o izdavanju ili izmjeni i/ili dopuni odgovarajućeg akta zbog lokacije zahvata i/ili zbog prirode zahvata;

55. *Zaštita okoliša* je skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanje opasnosti za okoliš, sprječavanje nastanka šteta i/ili onecišćivanja okoliša, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete.

II. NACELA ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 6.

Zaštita okoliša temelji se na uvažavanju opće prihvacenih načela zaštite okoliša, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse.

Nacelo održivog razvitka

Clanak 7.

(1) Prilikom usvajanja smjernica, donošenja strategija, odnosno planova, programa i propisa i njihovoj provedbi, Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u okviru svog djelokruga, moraju poticati gospodarski i socijalni razvoj društva, kojim se čuvaju prirodna dobra na način da se njima osiguravaju jednake mogućnosti u zadovoljavanju potreba današnjih i budućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša i biološke raznolikosti.

(2) U svrhu poticanja održivog razvoja zahtjevi zaštite okoliša uređeni ovim Zakonom i posebnim propisima moraju biti uključeni u pripreme i provedbu utvrđenih politika i aktivnosti na svim područjima gospodarskog i socijalnog razvitka.

Nacelo opreza i preventivnosti

Clanak 8.

(1) Pri korištenju okoliša treba štedljivo koristiti sastavnice okoliša i njima upravljati vodeći računa o mogućnostima ponovnog korištenja prirodnih i materijalnih dobara, te vodeći računa o sprječavanju onečišćavanja okoliša, mogućem nastanku šteta po okoliš i izbjegavanju stvaranja otpada, u najvećoj mogućoj mjeri.

(2) Granicne vrijednosti emisija, standardi kakvoće okoliša, pravila postupanja i druge mjere zaštite okoliša moraju biti određene propisom odnosno odgovarajućim aktom, a svaki zahvat u okoliš mora biti planiran i izveden na način da uzrokuje što manje opterećivanje okoliša, vodeći pri tome, računa o racionalnom korištenju prirodnih dobara i energije.

(3) Radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš, pri planiranju i izvođenju zahvata treba primijeniti sve utvrđene preventivne mjere zaštite okoliša što podrazumijeva korištenje dobrih iskustava kao i uporabu proizvoda, opreme i uređaja te primjenu proizvodnih postupaka, koji su najpovoljniji po okoliš.

(4) U cilju preventivnosti, prilikom korištenja okoliša, primjenjuju se najbolje raspoložive tehnike.

(5) Operater i svaka druga osoba koja svojim djelovanjem uzrokuje rizik po okoliš, ili nanosi štetu okolišu, obvezni su bez odgađanja poduzeti nužne mjere zaštite da se izbjegne takvo djelovanje. Ako je šteta nastala kao rezultat dosadašnjih djelovanja operatera odnosno druge osobe, oni su dužni otkloniti i popraviti utvrđenu štetu u okolišu.

(6) Kada prijete opasnost od stvarne i nepopravljive štete okolišu, ne smije se odlagati poduzimanje nužnih zaštitnih mjera, pa ni u slučaju kada ta opasnost nije u cijelosti znanstveno istražena.

Nacelo očuvanja vrijednosti prirodnih dobara,

biološke i krajobrazne raznolikosti

Clanak 9.

(1) Prirodna dobra treba nastojati ocuvati na razini kakvoce koja nije štetna za covjeka, biljni i životinjski svijet.

(2) Tlo je neobnovljivo dobro i mora se koristiti održivo uz ocuvanje njegovih funkcija. Nepovoljni ucinci na tlo moraju se izbjegavati u najvecoj mogucoj mjeri.

(3) Zahvati u okoliš koji mogu imati štetni ucinak na biološku i krajobraznu raznolikost, te ocuvanje prirodnog genetskog sklada i sklada prirodnih zajednica, živih organizama i tvari, nisu dopušteni.

Nacelo zamjene i/ili nadomještaja

Clanak 10.

(1) Djelovanje odnosno planirani zahvat koji bi mogao imati štetni utjecaj na okoliš potrebno je zamijeniti djelovanjem odnosno zahvatom koji predstavlja znatno manji rizik za okoliš, što se utvrđuje u postupcima uredenim ovim Zakonom.

(2) Odredba stavka 1. ovoga clanka odgovarajuće se primjenjuje na korištenje postrojenja u proizvodnim postupcima te pri korištenju opreme i proizvoda, uz obvezno ogranicavanje onečišćenja okoliša na izvoru nastanka.

(3) Tvarima koje se mogu ponovno uporabiti, ili koje su biološki razgradive, treba dati prednost pri uporabi, pa i u slucaju vecih troškova.

Nacelo cjelovitog pristupa

Clanak 11.

(1) Zahtjevi za visokom razinom zaštite okoliša i poboljšanjem kakvoce okoliša obvezni su sastavni dio svih polazišta kojima je cilj uravnoteženi gospodarski razvitak, a osiguravaju se sukladno nacelu održivog razvitka.

(2) Svrha nacela cjelovitog pristupa je sprjecavanje i/ili svodenje rizika za okoliš na najmanju mogucu mjeru rizika za okoliš u cjelini.

(3) Kod izrade i donošenja dokumenata prostornog uredenja mora se posebno uzimati u obzir osjetljivost okoliša na određenom prostoru, odnos prema skladu i vrijednostima krajobraza, odnos prema neobnovljivim i obnovljivim prirodnim dobrima, kulturnoj baštini i materijalnim dobrima, te ukupnost njihovih medusobnih utjecaja i medusobnih utjecaja postojećih i planiranih zahvata na okoliš.

Nacelo suradnje

Clanak 12.

(1) Održivi razvitak sukladno ovom Zakonu postiže se suradnjom i zajedničkim djelovanjem Hrvatskog sabora, Vlade, županija, Grada Zagreba, velikih gradova, gradova i općina, u cilju zaštite okoliša, svakoga u okviru svoje nadležnosti i odgovornosti.

(2) Država osigurava suradnju i solidarnost u rješavanju globalnih i međudržavnih pitanja zaštite okoliša, posebno kroz međunarodne ugovore, suradnjom s drugim državama i sklapanjem odgovarajućih sporazuma te obavješćivanjem drugih država o prekograničnim utjecajima na okoliš, o ekološkim nesrećama, kao i međunarodnom razmjenom informacija o okolišu.

(3) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u okviru svoga djelokruga, solidarno i zajednički sudjeluju u provedbi zaštite okoliša iz svoje nadležnosti, kako bi osigurale provedbu učinkovitih mjera zaštite okoliša na svom području.

Nacelo onечиšćivac placa

Clanak 13.

(1) Operater cijje je djelovanje odnosno djelatnost, ili propuštanje djelovanja koje je bio obvezan provesti temeljem ovoga Zakona i posebnih propisa odnosno akata, prouzročilo štetu u okolišu ili opasnost od ovakve štete, financijski je odgovoran te snosi troškove nastale onечиšćivanjem okoliša.

(2) Troškovi iz stavka 1. ovoga clanka obuhvacaju troškove procjene štete, procjene nužnih mjera i troškove otklanjanja štete u okolišu.

(3) Operater snosi i troškove pracenja stanja okoliša i primjene utvrđenih mjera te troškove poduzimanja mjera prevencije od onечиšćivanja okoliša, bez obzira na to da li su ti troškovi nastali kao rezultat propisane odgovornosti za onечиšćavanje okoliša, odnosno ispuštanjem emisija u okoliš ili kao naknade utvrđene odgovarajućim financijskim instrumentima, odnosno kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju onечиšćivanja okoliša.

Nacelo pristupa informacijama i sudjelovanja javnosti

Clanak 14.

(1) Javnost ima pravo pristupa informacijama o okolišu kojima raspolažu tijela javne vlasti, pravne osobe s javnim ovlastima, osobe koje tijela javne vlasti nadziru i osobe koje informacije čuvaju za tijela javne vlasti.

(2) Javnost ima pravo sudjelovati u postupcima: utvrđivanja polazišta, izrade i donošenja strategija, planova i programa u vezi sa zaštitom okoliša i pojedinih

sastavnica okoliša, te izrade i donošenja propisa i općih akata u vezi sa zaštitom okoliša, u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Nacelo poticanja

Članak 15.

(1) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u skladu sa svojim nadležnostima, poticu djelatnosti u svezi sa zaštitom okoliša koje sprječavaju ili smanjuju onečišćavanje okoliša, kao i zahvate u okoliš koji smanjuju uporabu tvari, sirovina i energije, te manje onečišćuju okoliš ili ga iskorištavaju u dopuštenim granicama.

(2) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi, općine i pravne osobe s javnim ovlastima u području zaštite okoliša dužni su poticati informiranje i izobrazbu javnosti o zaštiti okoliša i održivom razvoju i utjecati na razvijanje svijesti o zaštiti okoliša u cjelini.

(3) Vlada odgovarajućim mjerama može poticati operatere na učinkovitije provođenje mjera zaštite okoliša.

(4) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u okviru svoga djelokruga, s onečišćivacima i njihovim asocijacijama mogu sklapati sporazume o dobrovoljnim mjerama koje oni provode u svrhu dodatnog smanjivanja opterećenja na okoliš.

Nacelo prava na pristup pravosuđu

Članak 16.

U svrhu zaštite prava na zdrav život i zdrav okoliš, Država će nevladinim udrugama koje promiču zaštitu okoliša i drugim osobama, u pitanjima vezanim za okoliš, u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima, osigurati pravo na preispitivanje akata tijela javne vlasti pred nadležnim sudom.

III. SASTAVNICE OKOLIŠA I UTJECAJI OPTERECENJA

Zaštita sastavnica okoliša

Članak 17

(1) Sastavnice okoliša moraju biti zaštićene od onečišćenja pojedinačno i u okviru ostalih sastavnica okoliša, uzimajući u obzir njihove međusobne odnose i međuučinke.

(2) Zaštita i ocuvanje pojedine sastavnice okoliša ureduju se ovim Zakonom, posebnim zakonima, i propisima donesenim na temelju tih zakona.

Zaštita tla

Clanak 18.

(1) Zaštita tla obuhvaca ocuvanje zdravih i ekoloških funkcija tla, sprjecavanje oštecenja tla, pracenje stanja i promjena kakvoća tla te saniranje i obnavljanje oštecenih tala.

(2) Onecišćenje odnosno oštćenje tla smatra se štetnim utjecajem na okoliš, a utvrđivanje dopuštenih i preporucljivih vrijednosti imisija provodi se na temelju posebnih propisa.

Zaštita šumskog podrucja

Clanak 19.

Zaštita šumskih podrucja obuhvaca zaštitu prirodnih i polu-prirodnih sastojina, šumskih kompleksa, kao i zaštitu šumskog tla, vodotoka i izvora, biljnog i životinjskog svijeta koji je u šumskom podrucju, te genetskih sjemenskih sastojina autohtonih vrsta drveća.

Zaštita zraka

Clanak 20.

Zaštita zraka obuhvaca mjere zaštite zraka, poboljšanje kakvoće zraka u svrhu izbjegavanja ili smanjivanja štetnih posljedica po ljudsko zdravlje, kakvoću življenja i okoliš u cjelini, ocuvanje kakvoće zraka te sprjecavanje i smanjivanje onecišćivanja koja utjecu na oštćivanje ozonskog sloja i promjenu klime.

Zaštita voda

Clanak 21.

(1) Zaštita voda obuhvaca mjere zaštite voda te poboljšanje kakvoće voda u svrhu izbjegavanja ili smanjivanja štetnih posljedica za ljudsko zdravlje, slatkododne eko sustave, kakvoću življenja i okoliš u cjelini.

(2) Zaštita voda od onecišćavanja provodi se radi ocuvanja života i zdravlja ljudi i zaštite okoliša, te omogucavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za razlicite namjene.

Zaštita mora

Clanak 22.

(1) Zaštita mora obuhvata mjere zaštite mora kao cjeline, sprječavanje štetnih zahvata za ekosustav mora, sprječavanja onečišćenja mora iz zraka, sa kopna, s brodova i drugih onečišćenja uslijed pomorskog prometa, prekograničnog onečišćenja te sprječavanje onečišćenja zbog velikih nesreća i uklanjanje njihovih posljedica.

(2) Zaštita mora od onečišćenja podrazumijeva osobito i: upravljanje obalnim područjem i gospodarenje ribama i drugim morskim organizmima tako da se ne uzrokuje šteta morskom okolišu; osiguravanje održive marikulture trajnim praćenjem stanja i posebnom zaštitom odgovarajućih područja mora, podmorja i obale; te ispunjavanjem obveza iz međunarodnih ugovora o smanjenju unosa otpadnih tvari.

Zaštita prirode

Članak 23.

(1) Zaštita prirode odnosi se na očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, te zaštitu prirodnih vrijednosti.

(2) Zaštita prirode obuhvata praćenje stanja prirode, uspostavu sustava zaštite prirodnih vrijednosti radi njihova trajnoga očuvanja, osiguranje održivog korištenja prirodnih dobara.

Zaštita od štetnog utjecaja genetski modificiranih organizama

Članak 24.

Zaštita od štetnog utjecaja genetski modificiranih organizama (u daljnjem tekstu: GMO) obuhvata mjere kojima se uređuje prekogranični prijenos, provoz, ograničena uporaba, namjerno uvođenje u okoliš i stavljanje na tržište GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje i/ili potjecu od GMO-a.

Zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš

Zaštita od buke

Članak 25.

(1) Zaštita od buke obuhvata mjere zaštite od buke na kopnu, u obalnom području mora, vodi i u zraku, radi sprječavanja ili smanjivanja buke i otklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi.

(2) Zaštita od buke se provodi radi zaštite od buke štetne po zdravlje, a koja predstavlja svaki zvuk koji prekoračuje najviše dopuštene razine utvrđene posebnim propisima s obzirom na vrijeme i mjesto nastanka u sredini u kojoj ljudi rade i borave.

Zaštita od ionizirajućih zračenja i nuklearna sigurnost

Članak 26.

(1) Zaštita od ionizirajućih zračenja obuhvaća načela i mjere zaštite od ionizirajućih zračenja, postupanje u izvanrednim događanjima, način postupanja s radioaktivnim otpadom radi osiguranja i smanjivanja rizika za život i zdravlje ljudi te okoliš.

(2) Nuklearna sigurnost obuhvaća mjere sigurnosti i zaštite pri uporabi nuklearnih materijala i u obavljanju nuklearnih djelatnosti u svrhu sprječavanja izvanrednih događaja čija posljedica može biti radioaktivno onečišćenje okoliša.

Zaštita od štetnog utjecaja kemikalija

Članak 27.

Zaštita od štetnog utjecaja kemikalija, njihovih spojeva i pripravaka obuhvaća mjere i postupke kojima se štiti ljudsko zdravlje, materijalna dobra i okoliš od njihovog štetnog djelovanja.

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja

Članak 28.

(1) Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovane unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem.

(2) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja obuhvaća mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti u prostor u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti te zaštite noćnog neba od prekomjernog osvjetljenja.

(3) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja određuje se temeljem zdravstvenih, bioloških, ekonomskih, kulturoloških, pravnih, sigurnosnih, astronomskih i drugih standarda, koji mogu biti ugroženi svjetlosnim onečišćenjem.

Gospodarenje otpadom

Članak 29.

Gospodarenje otpadom obuhvaća mjere za sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i njegovog štetnog djelovanja na okoliš radi zaštite ljudskog zdravlja i bez uporabe postupaka i/ili načina koji bi mogli štetiti okolišu.

IV. SUBJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Obveza osiguranja zaštite okoliša

Clanak 30.

Ucinkovitost zaštite okoliša osiguravaju:

- Hrvatski sabor i Vlada,
- ministarstva i druga nadležna tijela državne uprave
- županije i Grad Zagreb,
- veliki gradovi, gradovi i općine,
- pravne osobe s javnim ovlastima,
- osobe ovlaštene za stručne poslove zaštite okoliša,
- osobe odgovorne za onečišćenje okoliša sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima,
- nevladine udruge koje promiču zaštitu okoliša,
- građani kao pojedinci, njihove grupe i udruge.

Clanak 31.

(1) Hrvatski sabor osigurava ucinkovitost zaštite okoliša sukladno ovom Zakonu, posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita sastavnica okoliša i zaštita od opterećenja te sukladno propisima donesenim na temelju zakona, a osobito prati i razmatra stanje zaštite okoliša putem propisanih izvješća, utvrđuje i donosi odgovarajuća polazišta za održivi razvitak i zaštitu okoliša te osigurava financijska i druga sredstva za unaprjeđenje sustava zaštite okoliša, sklapa međunarodne sporazume i ugovore iz područja zaštite okoliša i osigurava uvjete za njihovu provedbu te po potrebi osniva odgovarajuća stručna i savjetodavna tijela za izvršavanje zadataka preuzetih međunarodnim sporazumima i ugovorima iz područja zaštite okoliša.

(2) Vlada osigurava ucinkovitost zaštite okoliša sukladno ovom Zakonu, posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita sastavnica okoliša i zaštita od opterećenja te sukladno propisima donesenim na temelju zakona, a osobito: prati i razmatra stanje zaštite okoliša putem propisanih izvješća, utvrđuje i donosi odgovarajuća polazišta za održivi razvitak i zaštitu okoliša, odgovarajućim mjerama potiče edukaciju javnosti u vezi sa zaštitom okoliša; osigurava financijska i druga sredstva za unaprjeđenje sustava zaštite okoliša, sklapa međunarodne sporazume i ugovore iz područja zaštite okoliša i osigurava uvjete za njihovu provedbu te po potrebi osniva odgovarajuća stručna i savjetodavna tijela za izvršavanje zadataka preuzetih međunarodnim sporazumima i ugovorima iz područja zaštite okoliša.

Clanak 32

(1) Županije i Grad Zagreb u svojem djelokrugu uređuju, organiziraju, financiraju i unapređuju poslove zaštite okoliša koji su im ovim Zakonom i posebnim propisima stavljeni u nadležnost a od područnog (regionalnog) su značaja za zaštitu

okoliša, unapredenje stanja okoliša i održivi razvitak na području županije odnosno Grada Zagreba.

(2) Veliki gradovi, gradovi i općine u svojem djelokrugu ureduju, organiziraju, financiraju i unapreduju poslove zaštite okoliša koji su im ovim Zakonom i posebnim propisima stavljeni u nadležnost a od lokalnog su značaja za zaštitu okoliša, unapredenje stanja okoliša i održivi razvitak na području velikog grada, grada ili općine.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, na velike gradove na odgovarajući način primjenjuju se i odredbe o poslovima od područnog (regionalnog) značaja za zaštitu okoliša, unapredenje stanja okoliša i održivi razvitak, ako su im ovim Zakonom odnosno posebnim propisima stavljeni u nadležnost.

Savjet za zaštitu okoliša i održivi razvitak

Članak 33.

(1) U cilju postizanja koordiniranog i usuglašenog gospodarskog razvitka vezano za područje zaštite okoliša i osiguranja uvjeta za održivi razvitak, te radi kontinuiteta osiguranja stručne i znanstvene osnove za uređenje pojedinih pitanja u području zaštite okoliša i održivog razvitka osniva se Savjet za zaštitu okoliša i održivi razvitak (u daljnjem tekstu: Savjet).

(2) Savjet osniva Vlada.

(3) Savjet ima 9 članova uključujući i predsjednika Savjeta. Predsjednika i članove savjeta Vlada imenuje iz redova znanstvenih, stručnih, javnih i drugih djelatnika te predstavnika središnjih tijela državne uprave nadležnih za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje.

(4) Savjet daje mišljenja na prijedloge dokumenata iz područja zaštite okoliša i održivog razvitka koje donosi Vlada odnosno Hrvatski sabor, daje mišljenja na prijedloge i ocjene o uskladenosti rješavanja pitanja zaštite okoliša i gospodarskog razvitka, daje mišljenja na prijedloge i ocjene o uskladenosti rješavanja pitanja vezanih za zaštitu klime i ozonskog sloja te obavlja i druge zadace koje mu povjeri Vlada i ministar u skladu s ovim Zakonom.

(5) Savjet donosi poslovnik o svom radu.

(6) Članovima Savjeta pripada naknada za rad u Savjetu koju odredi ministar.

(7) Sredstva za rad Savjeta osiguravaju se u državnom proračunu.

(8) Stručne i administrativne poslove za Savjet obavlja ministarstvo.

Agencija za zaštitu okoliša

Clanak 34.

(1) Poslove prikupljanja i objedinjavanja prikupljenih podataka o okolišu radi osiguravanja podataka i informacija za potrebe zaštite okoliša i održivog razvitka obavlja Agencija zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana posebnim propisom.

(2) Djelatnost Agencije obuhvaca osobito:

- uspostavu, razvoj i koordinaciju jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša u Državi,
- prikupljanje i objedinjavanje podataka i /ili informacija o okolišu,
- vodenje odgovarajucih baza podataka o okolišu,
- pracenje i izvješćivanje o stanju okoliša,
- obavljanje strucno-savjetodavnih poslova pri odredivanju sadržaja, metodologije i nacina pracenja stanja okoliša i vodenja jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša,
- pripremu podataka za izradu dokumenata i izvješća u vezi sa zaštitom okoliša i održivim razvitkom,
- izradu strucnih podloga za izradu odnosno suradnju na izradi dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša te izvješća koja se daju u vezi s provedbom tih dokumenata,
- izradu Izvješća o stanju okoliša iz clanka 51. stavka 2. ovoga Zakona,
- izradu Nacionalne liste pokazatelja,
- suradnju s tijelima državne uprave, upravnim odjelima županije, upravnim odjelima Grada Zagreba, upravnim odjelima velikog grada, grada i općine, pravnim osobama s javnim ovlastima i drugim osobama, medunarodnim tijelima, institucijama i udrugama na izradi i realizaciji projekata i programa zaštite okoliša,
- provođenje odnosno sudjelovanje u provedbi medunarodnih ugovora i sporazuma iz podrucja zaštite okoliša kojih je Država stranka, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje prema preuzetima obvezama,
- sudjelovanje u projektima i programima iz podrucja zaštite okoliša koji se provode temeljem medunarodnih ugovora, po ovlasti ministarstva,
- osiguravanje uvjeta za pristup informacijama o okolišu, kojima raspolaže i koje nadzire.

(2) Agencija je središnje informacijsko tijelo Države za koordinaciju izvješćivanja i izvješćivanje Europske komisije o provedbi pojedinih propisa zaštite okoliša.

(3) Agencija suraduje s Europskom agencijom za okoliš i izvješćuje u skladu sa zahtjevima Europske informacijske i promatracke mreže.

(4) Agencija obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom, Uredbom o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša, Statutom Agencije i posebnim propisima, koji služe za ostvarivanje djelatnosti Agencije utvrdene stavkom 1. 2. i 3. ovoga clanka .

(5) Nacionalna lista pokazatelja iz stavka 1. ovoga clanka izrađuje se na temelju posebnih propisa i medunarodnih ugovora, vodeći racuna o specificnim

zahtjevima za zaštitu okoliša Države. Nacionalna lista pokazatelja objavljuje se u «Narodnim novinama».

Fond za zaštitu okoliša i energetske ucinkovitost

Clanak 35.

Promidžbu ciljeva i nacela zaštite okoliša uredenih ovim Zakonom radi postizanja sustavnog i cjelovitog ocuvanja kakvoce okoliša, ocuvanja prirodnih zajednica i racionalnog korištenja prirodnih dobara i energije kao osnovnih uvjeta održivog razvitka te ostvarivanja prava gradana na zdrav okoliš i poslove u vezi financiranja pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i slicnih aktivnosti u podrucju ocuvanja, održivog korištenja, zaštite i unaprjeđivanja okoliša, te energetske ucinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, obavlja Fond za zaštitu okoliša i energetske ucinkovitost osnovan posebnim zakonom.

Osobe ovlaštene za strucne poslove zaštite okoliša

Clanak 36.

(1) Pravna osoba ovlaštena za strucne poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ovlaštenik), pod uvjetima određenim ovim Zakonom i propisom iz stavka 7. ovoga clanka može obavljati poslove koji se odnose na:

- izradu studija o znacajnom utjecaju planova, programa i odgovarajucih strateških dokumenata na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija utjecaja);
- izradu studija o utjecaju zahvata na okoliš ukljucujuci i studiju prihvatljivosti planiranog zahvata za prirodu,
- izradu elaborata o idejnom tehnickom odnosno tehnološkom rješenju za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša,
- izrada programa zaštite okoliša,
- izradu izvješca o stanju okoliša,
- izrada izvješca o sigurnosti,
- izradu posebnih elaborata, proracuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša,
- procjena šteta nastalih u okolišu i
- pracenje stanja iz podrucja zaštite okoliša.

(2) Ovlaštenik za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga clanka mora ispunjavati uvjete sukladno ovom Zakonu i propisu donesenom na temelju ovoga Zakona.

(3) Ovlaštenik može zapoceti obavljati neki od poslova iz stavka 1. ovoga clanka nakon što ishodi suglasnost ministarstva za obavljanje tih poslova.

(4) Ovlaštenik koji je izradio ili sudjelovao u izradi studije o utjecaju zahvata na okoliš ne može obavljati poslove pracenja stanja okoliša koje pracenje je odredeno tom studijom.

(5) O izdanim suglasnostima iz stavka 4. ovog clanka ministarstvo vodi ocevidnik.

(6) Ministarstvo jednom godišnje, u prvom tromjesecju tekuće godine, za proteklo jednogodišnje razdoblje, u «Narodnim novinama», objavljuje popis izdanih suglasnosti iz stavka 4. ovog clanka.

(7) Uvjete koje prema ovom Zakonu mora ispunjavati ovlaštenik, sadržaj zahtjeva za izdavanje suglasnosti, način izdavanja i uvjeti i način oduzimanja suglasnosti iz stavka 4. ovog clanka, sadržaj i način vođenja ocevidnika iz stavka 5. ovog clanka, te druga pitanja s tim u vezi, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

Clanak 37.

(1) Strucne osobe koje u svojstvu radnika kod ovlaštenika obavljaju poslove za podrucje zaštite okoliša dužne su položiti strucni ispit za obavljanje poslova iz podrucja zaštite okoliša te upotpunjavati i usavršavati svoje znanje nakon položenog strucnog ispita na način propisan pravilnikom iz stavka 5. ovog clanka.

(2) Strucnim ispitom iz stavka 1. ovog clanka provjerava se poznavanje važećih propisa iz podrucja koja uređuje ovaj Zakon i drugih propisa značajnih za primjenu ovoga Zakona, kao i iz podrucja uređenih posebnim propisima o sastavnicama okoliša i opterećenjima, te poznavanje dokumenata medunarodnog prava iz podrucja zaštite okoliša, prema programu za polaganje strucnih ispita iz stavka 4. ovog clanka.

(3) Strucni ispit iz stavka 1. ovog clanka polaže se u ministarstvu. Strucni ispit provodi povjerenstvo koje osniva ministar odlukom.

(4) Troškove polaganja strucnog ispita iz stavka 1. ovog clanka za svoje radnike snosi ovlaštenik.

(5) Program, uvjete i način polaganja strucnog ispita iz stavka 1. ovog clanka, ustroj i način rada povjerenstva koje provodi strucni ispit, pismena putem kojih se postupak polaganja strucnog ispita provodi te način plaćanja naknade troškova za polaganje strucnog ispita; način upotpunjavanja i usavršavanja znanja strucnih osoba koje su položile strucni ispit iz stavka 1. ovog clanka i način provjere upotpunjavanja i usavršavanja znanja, uvjete koje moraju ispuniti osobe ovlaštene za provedbu upotpunjavanja i usavršavanja znanja osoba iz stavka 1. ovog clanka i način izdavanja ovlaštenja tim osobama te druga pitanja s tim u svezi, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(6) Povjerenstvo koje provodi strucni ispit iz stavka 1. ovog clanka ima pravo na naknadu.

(6) Iznos i način isplate naknade iz stavka 6. ovog clanka propisuje ministar odlukom.

Revident

Clanak 38.

(1) Revident je fizicka osoba ovlaštena za kontrolu projekta u vezi sa zaštitom okoliša. Ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata u vezi sa zaštitom okoliša može se dati fizickoj osobi koja je diplomirani inženjer tehnickih struka, koja je upoznata s nacelima projektiranja, koja ima najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima vezano za zaštitu okoliša te koja je na odgovarajuci nacin unaprijedila podrucje zaštite okoliša i ispunjava druge propisane uvjete sukladno pravilniku iz stavka 5. ovoga clanka.

(2) Ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata u vezi sa zaštitom okoliša daje i oduzima ministar po prethodno pribavljenom mišljenju povjerenstva koje osniva i imenuje ministar. Za clanove povjerenstva imenuju se predstavnici ministarstva i predstavnici strukovnih udruga. O izdanim ovlaštenjima vodi se ocevidnik.

(3) Revident ne može obaviti kontrolu projekta vezano za zaštitu okoliša ukoliko je sudjelovao u izradi toga projekta, ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomicno izraden u pravnoj osobi u kojoj je revident zaposlen.

(4) Revident je odgovoran da projekt ispunjava objedinjene uvjete zaštite okoliša sukladno ovom Zakonu, posebnim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona, tehnickih specifikacija i pravila struke glede objedinjenih uvjeta zaštite okoliša .

(5) Poblize uvjete glede radnog i strucnog iskustva revidenta, uvjete za davanje, produženje važenja i oduzimanje ovlaštenja za obavljanje kontrole projekata u vezi sa zaštitom okoliša, sredstava i nacin kojima se dokazuje i ocjenjuje ispunjavanje tih uvjeta te sadržaj i nacin vodenja ocevidnika o izdanim ovlaštenjima propisuje ministar pravilnikom.

(6) Popis ovlaštenih revidenata u smislu odredbe stavka 1. ovoga clanka, na temelju podataka iz ocevidnika, objavljuje se u »Narodnim novinama« jednom godišnje.

(7) Kontrola projekata u svezi ispunjavanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša mora se provesti s obzirom na:

- utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša,
- karakteristike postrojenja
- standarde kakvoce okoliša
- nacin pracenja stanja okoliša.

(8) Revident koji obavi kontrolu projekta dužan je o tome sastaviti pisano izvješće i ovjeriti dijelove projekta na propisani nacin.

(9) Sadržaj, nacin i opseg obavljanja kontrole projekta u vezi s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, nacin i znacenje ovjere kontroliranog projekta od strane revidenta, nacin izracuna naknade za obavljenu kontrolu te nacin potvrđivanja podataka koji su znacajni za kontrolu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, propisuje ministar pravilnikom.

V. DOKUMENTI ODRŽIVOG RAZVITKA I ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 39.

(1) Dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša su:

- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske,
- Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske,
- Program zaštite okoliša te
- Izvješće o stanju okoliša.

(2) Pod dokumentima održivog razvitka i zaštite okoliša u širem smislu podrazumijevaju se i strategije, planovi, programi i izvješća doneseni u pojedinim sektorima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja.

(3) Strategije donesene prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja, na odgovarajući način, sastavni su dio Strategije iz stavka 1. ovoga članka.

Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske

Članka 40.

(1) Strategijom održivog razvitka Republike Hrvatske se dugoročno određuju i usmjeravaju ciljevi vezani za održivi razvitak Države, a osobito se utvrđuju smjernice upravljanja okolišem na načelima održivog razvitka radi ukupnog gospodarskog, društvenog, socijalnog i kulturnog razvitka na području Države te utvrđuju osnove za usmjeravanje i uskladivanje okolišnih, gospodarskih i socijalnih mjera i provedbe međunarodnih obveza s ciljem ostvarivanja održivog razvitka.

(2) Strategija iz stavka 1. ovoga članka sadrži osobito:

- načela i mjera za određivanje ciljeva i prioriteta održivog razvitka Države;
- osnovne ciljeve i mjere održivog razvitka gospodarstva,
- osnovne ciljeve i mjere održivog socijalnog razvitka,
- osnovne ciljeve i mjera za provedbu zaštite okoliša u cjelini, po sektorskim područjima vezano za sastavnice okoliša i opterećenja, po prostornim cjelinama, posebno vezano za zaštitu morskog okoliša te prioritete mjere zaštite, sve u svrhu održivog razvitka Države;
- institucionalni i zakonski okvir za provedbu ciljeva te Strategije;
- subjekte koji su dužni provoditi mjere utvrđene Strategijom;
- pregled prostornih cjelina, posebno vezano za zaštitu morskog okoliša, na kojima je potrebno provesti sanaciju ugroženog okoliša i osnovne uvjete za njenu provedbu;
- osnovne smjernice za upravljanje rizicima, sprječavanje i nadziranje opasnosti od velikih nesreća;
- osnovu osiguranja najpovoljnijih tehnoloških, proizvodnih i gospodarskih

- mjera upravljanja okolišem u svrhu održivog razvitka;
- osnovne ciljeve i smjernice za cjelovito upravljanje okolišem u svrhu održivog razvitka;
- osnovu procjena stanja okoliša sukladno preuzetim međunarodnim obvezama Države;
- izvore i procjenu potrebnih sredstava za provedbu mjera zaštite okoliša,
- osnovu održivog razvitka i učinkovite zaštite okoliša;
- osnovu usmjeravanja i unapređivanja odgoja i obrazovanja na području zaštite okoliša a posebno vezano za obrazovanje o održivom razvitku;
- osnovu usmjeravanja znanstveno-istraživačkog rada na području zaštite okoliša i postupak provjere ostvarenja ciljeva, smjernica i mjera zaštite okoliša.

(3) Strategiju održivog razvitka Republike Hrvatske izrađuje ministarstvo u koordinaciji sa središnjim upravnim tijelima nadležnim za sektore: prostornog uređenja, gospodarstva, zdravstva i socijalne skrbi, poljoprivrede, šumarstva, vodnog gospodarstva, prirode, obrazovanja, mora, turizma, prometa i razvitka.

(4) Strategiju održivog razvitka Republike Hrvatske, na prijedlog Vlade, donosi Hrvatski sabor.

(5) Strategija iz stavka 1. ovoga članka se prije donošenja objavljuje na web stranicama ministarstva, a nakon donošenja objavljuje se u "Narodnim novinama".

(6) Izmjene i/ili dopune Strategije, odnosno nova Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske, mogu se donijeti svakih deset godina, na temelju analize učinkovitosti poduzetih mjera iz Izvješća o stanju okoliša, a iznimno i ranije po ocjeni ministarstva na temelju nalaza utvrđenog nadzorom.

Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske

Članak 41.

(1) Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske je provedbeni dokument Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske. Tim Planom određuju se prioritetni ciljevi zaštite okoliša u Državi.

(2) Plan iz stavka 1. ovoga članka sadrži osobito: mjere i aktivnosti u području zaštite okoliša u Državi, način provedbe mjera, redoslijed ostvarivanja mjera, rok izvršavanja, nositelje provedbe, projekte, procjenu sredstava za provedbu Plana te analizu troškova i koristi.

(3) Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske donosi se za razdoblje od osam godina. Izvršavanje Plana provjerava se za četverogodišnje razdoblje provedbe.

(4) Plan iz stavka 1. ovoga članka izrađuje ministarstvo.

(5) Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske donosi Vlada.

(6) Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske se objavljuje u "Narodnim novinama".

(7) Nadzor nad provedbom Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske provodi ministarstvo.

(8) Izmjene i/ili dopune Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske mogu se donijeti samo za četverogodišnje razdoblje na temelju analize učinkovitosti poduzetih mjera iz Izvješća o stanju okoliša za to razdoblje, a iznimno i ranije po ocjeni ministarstva na temelju nalaza utvrđenog nadzorom.

Program zaštite okoliša

Članak 42.

(1) Programom zaštite okoliša se u skladu s područnim (regionalnim) odnosno lokalnim posebnostima i obilježjima područja za koje se Program donosi, pobliže razraduju mjere iz Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske koje se odnose to područje.

(2) Program sadrži osobito:

- uvjete i mjere zaštite okoliša, prioritetne mjere zaštite okoliša po sastavnicama okoliša i pojedinim prostornim cjelinama područja za koji se Program donosi;
- subjekte koji su dužni provoditi mjere utvrđene Programom i ovlaštenja u svezi s provedbom utvrđenih mjera zaštite okoliša;
- praćenje stanja okoliša i ocjenu potrebe uspostave mreže za dodatno praćenje stanja okoliša u području za koji se Program donosi;
- način provedbe interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćivanja okoliša u području za koji se Program donosi ;
- rokove za poduzimanje pojedinih utvrđenih mjera;
- izvore financiranja za provedbu utvrđenih mjera i procjenu potrebnih sredstava.

(3) Program zaštite okoliša donose predstavnička tijela županije, Grada Zagreba i velikih gradova, uz prethodnu suglasnost ministarstva.

(4) Program zaštite okoliša se donosi u roku od šest mjeseci nakon objave Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske u "Narodnim novinama".

(5) Prilikom izrade i donošenja Programa zaštite okoliša županija i veliki gradovi na njezinom području dužni su odgovarajuće međusobno surađivati.

(6) Programi zaštite okoliša županije, Grada Zagreba i velikog grada moraju biti usuglašeni s Planom zaštite okoliša Republike Hrvatske.

(7) Usuglašenost iz stavka 6. ovoga članka utvrđuje ministarstvo prilikom izdavanja prethodne suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka.

(8) Program zaštite okoliša objavljuje se u službenom glasilu županije odnosno Grada Zagreba.

(9) Županija, Grad Zagreb i veliki grad dužni su Program zaštite okoliša dostaviti Agenciji u roku od mjesec dana od dana njegova donošenja.

(10) Izmjene i/ili dopune Programa zaštite okoliša županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada ili novi Program mogu se donijeti ukoliko je došlo do izmjena i dopuna Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske koje se odnose na područje županije, odnosno Grada Zagreba ili velikog grada i to samo za četverogodišnje razdoblje. Izmjene i/ili dopune tih Programa, za isto razdoblje, mogu se donijeti i na temelju analize učinkovitosti poduzetih mjera iz Izvješća o stanju okoliša u županiji odnosno Gradu Zagrebu te velikom gradu u četverogodišnjem razdoblju, a iznimno i ranije po ocjeni ministarstva na temelju nalaza utvrđenog nadzorom.

Članak 43.

(1) Ukoliko je to predviđeno Programom zaštite okoliša županije, Program zaštite okoliša za svoje područje mogu donijeti i grad odnosno općina. Prilikom izrade i donošenja Programa zaštite okoliša grad i općina obvezni su surađivati sa županijom cijem području pripadaju i odgovarajućim gradovima i općinama na cijem područje, vezano za zaštitu okoliša, može utjecati Program.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Program donosi predstavničko tijelo grada odnosno općine.

(3) Program zaštite okoliša grada i općine objavljuje se u službenom glasilu županije.

(4) Grad i općina su obvezni Program zaštite okoliša dostaviti Agenciji u roku od mjesec dana od dana njegova donošenja.

(5) Izmjene i/ili dopune Programa zaštite okoliša odnosno novi Program mogu se donijeti ukoliko je došlo do izmjena odnosno dopuna Programa zaštite okoliša županije kojima je to određeno, i to samo za četverogodišnje razdoblje, te za isto razdoblje na temelju analize učinkovitosti poduzetih mjera iz Izvješća o stanju okoliša u gradu odnosno općini u četverogodišnjem razdoblju, a iznimno i ranije po ocjeni ministarstva na temelju nalaza utvrđenog nadzorom.

Izvješće o stanju okoliša

Članak 44.

(1) Za potrebe ostvarenja ciljeva iz dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša iz članka 40. 41. i 42. ovoga Zakona, strateških, planskih i programskih dokumenata vezanih za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja kao i drugih dokumenata vezanih za zaštitu okoliša te zbog cjelovitog uvida u stanje okoliša, za razdoblje od četiri godine izrađuje se Izvješće o stanju okoliša.

(2) Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske i provedbu Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske utvrđuje i Vladi predlaže ministarstvo.

(3) Izvješće o stanju okoliša sadrži osobito: pregled ostvarivanja ciljeva Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske, odnosno odgovarajućeg strateškog, planskog ili programskog dokumenta, podatke o stanju okoliša u području za koje se izvješće podnosi, podatke o utjecaju pojedinih zahvata na okoliš, ocjenu stanja, ocjenu učinkovitosti provedenih mjera, podatke o procjeni stanja okoliša i institucionalnom sustavu upravljanja okolišem, potrebama za kadrovima te korištenju financijskih sredstava za zaštitu okoliša, procjenu potrebe izrade novih ili izmjena i dopuna postojećih dokumenata te druge podatke od značenja za zaštitu okoliša.

(4) Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske i provedbu Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske izrađuje se na temelju Nacionalne liste pokazatelja i drugih podataka u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

(5) Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske i provedbu Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske prihvaća Hrvatski sabor i ono se objavljuje u "Narodnim novinama".

Članak 45.

(1) Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Programa zaštite okoliša: županije, Grada Zagreba, velikog grada, odnosno drugog grada ili općine, izrađuju upravni odjeli županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada nadležni za zaštitu okoliša, a za drugi grad i općinu upravni odjel županije nadležan za zaštitu okoliša u suradnji s tim gradom i općinom.

(2) Izvješće o stanju okoliša iz stavka 1. ovoga članka sadrži odgovarajuće podatke sukladno članku 44. stavku 3. ovoga Zakona i druge podatke potrebne za izradu toga Izvješća, ovisno o posebnim značajkama područja za koje se Izvješće podnosi.

(3) Izvješće o stanju okoliša iz stavka 1. ovoga članka prihvaća predstavničko tijelo koje je donijelo Program zaštite okoliša na koji se Izvješće o stanju okoliša odnosi i ono se objavljuje u službenom glasilu županije, odnosno Grada Zagreba.

(4) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Agenciji u roku od mjesec dana od dana njegova prihvatanja.

Planovi i programi operatera i osoba koje obavljaju djelatnosti u području zaštite okoliša

Članak 46.

(1) Operater je obvezan izraditi Plan uskladjivanja postrojenja sa tehničkim standardima zaštite okoliša uređenim ovim Zakonom odnosno posebnim propisom te s propisanim mjerama iz ratificiranih međunarodnih ugovora.

(2) Kod izrade Plana iz stavka 1. ovoga članka operater je obvezan poštivati ovim Zakonom i posebnim propisima određene tehnicke standarde i rokove prilagodbe postrojenja te se pridržavati utvrđenih tehničkih standarda i rokova prilikom provedbe toga Plana.

(3) Osobe koje nisu operateri u smislu ovoga Zakona a obavljaju djelatnosti iz područja zaštite okoliša odnosno djelatnosti vezane za pojedinu sastavnicu okoliša i/ili opterećenje sukladno posebnim propisima i izrađuju planove i programe sukladno posebnom propisu kojim je propisana obveza izrade tih dokumenata vezano za djelatnost kojom se bave, obvezne su izraditi i planove i programe sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, ukoliko je takva obveza propisana.

(4) Kada joj obveza iz stavka 3. ovoga članka nije propisana, osoba koja se bavi djelatnošću od utjecaja na okoliš i/ili vezano za zaštitu okoliša, sastavnicu i/ili onečišćenje, može sama za svoje potrebe izraditi program odnosno plan zaštite okoliša.

VI. INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA

1. Standardi kakvoće okoliša i tehnički standardi zaštite okoliša vezano za postrojenja, proizvodnju i proizvode

Članak 47

(1) Standardi kakvoće okoliša koji sadrže granicne vrijednosti pokazatelja za pojedine sastavnice okoliša i za osobito vrijedne, osjetljive ili ugrožene područne cjeline određuju se posebnim propisima..

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka standardi kakvoće okoliša mogu se odrediti i u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postojeće postrojenje.

(3) Za određeno postrojenje, opremu, proizvodni postupak te proizvod, koji mogu prouzročiti rizik ili opasnost po okoliš, tehničkim propisom mogu se propisati tehnički standardi zaštite okoliša.

(4) Tehničkim propisom iz stavka 3. ovoga članka kao tehnički standardi zaštite okoliša mogu se odrediti: granicne vrijednosti emisija i imisija u vezi s proizvodnim postupkom, korištenjem postrojenja, opreme, odnosno granicne vrijednosti pokazatelja u vezi sa sastavom proizvoda, način izrade, proizvodnje, označavanja, kao i način korištenja i postupanja s proizvodom, uređajem, opremom i

prilikom proizvodnog postupka, te način utvrđivanja kakvoće i procjena kakvoće proizvoda i proizvodnih postupaka, uređaja i opreme, način dokazivanja sukladnosti te postupanje s proizvodima, uređajima i opremom nakon prestanka njihova korištenja, način i rokovi za postizanje tehničkih standarda zaštite okoliša, te način i rokovi za njihovu primjenu na postojeće proizvode, postrojenja.

(5) Tehničke propise donosi ministar, osim propisa iz članka 213. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Tehnički propisi se objavljuju u "Narodnim novinama".

2. Strateška procjena utjecaja plana, programa i odgovarajućeg strateškog dokumenta na okoliš

Članak 48.

(1) Strateška procjena utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška procjena) je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajniji utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana, programa i odgovarajućeg strateškog dokumenta (u daljnjem tekstu: planski dokument).

(2) Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u planske dokumente pojedinog sektora. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvatanju planskog dokumenta donose uz poznavanje mogućih značajnijih utjecaja koje bi planski dokument svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Planski dokumenti za koje se obvezno provodi strateška procjena

Članak 49.

(1) Strateška procjena obvezno se provodi za planske dokumente:

- koje, sukladno zakonu, donosi Hrvatski sabor, Vlada, skupština županije odnosno Skupština Grada Zagreba, a koji se odnose na prostorno uređenje;
- koje, sukladno zakonu, donosi Hrvatski sabor, Vlada, skupština županije, odnosno Skupština Grada Zagreba, a koji se odnose na sektore: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, telekomunikacija, turizma, gospodarenja otpadom i gospodarenja vodama, ukoliko se tim planskim dokumentima utvrđuju okviri razvoja budućih zahvata za koje je utvrđena obveza procjene utjecaja na okoliš;
- koji mogu imati bitan utjecaj na prirodne vrijednosti i područje ekološke mreže prema posebnom propisu.

(2) Popis planskih dokumenata za koje se obvezno provodi strateška procjena utvrđuje se uredbom iz stavka 3. ovoga članka..

(3) Nacin pojedinačnih ispitivanja, kriterije za utvrđivanje značajnog utjecaja planskog dokumenta na okoliš u postupku prethodne ocjene i nacin provedbe toga postupka, postupak provedbe strateške procjene, obvezni sadržaj i nacin izrade strateške studije utjecaja, obvezni sadržaj mišljenja i drugih akata u tom postupku, rokovi s tim u svezi; obvezni sadržaj izvješća o nacinu na koji su u planski dokument integrirani uvjeti zaštite okoliša, nacin pracenja značajnih utjecaja na okoliš u provedbi planskog dokumenta i nacin nadziranja provedbe mjera zaštite okoliša koje su postale sadržajem planskog dokumenta, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Planski dokumenti koji podliježu prethodnoj ocjeni o potrebi provedbe strateške procjene

Članak 50.

(1) Strateška procjena, osim za planske dokumente iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona, provodi se i za planski dokument za koji se u postupku prethodne ocjene o potrebi provedbe strateške procjene (u daljnjem tekstu: postupak prethodne ocjene) utvrdi da bi njegova provedba mogla imati značajan utjecaj na okoliš.

(2) Postupak prethodne ocjene provodi se za:

- izmjene i/ili dopune planskih dokumenata iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona,
- planske dokumente koji su prostorni planovi: velikog grada, grada i općine, za koje je to propisano prostornim planom županije te za njihove izmjene i/ili dopune,
- planske dokumente koji se odnose na više sektora i kojima se utvrđuje okvir za razvoj budućih projekata, a koji nisu određeni člankom 49. stavkom 1. ovoga Zakona.

(3) Prethodna ocjena o potrebi strateške procjene planskih dokumenata iz stavka 2. ovoga članka donosi se na temelju pojedinačnih ispitivanja i/ili kriterija utvrđenih uredbom iz članka 49. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Postupak prethodne ocjene provodi se na nacin ureden ovim Zakonom i uredbom iz članka 49. stavka 3. ovoga Zakona.

Planski dokumenti za koje se ne provodi strateška procjena

Članak 51.

Ne smatraju planskim dokumentima sa znacajnim utjecajem na okoliš te se za njih ne provodi strateška procjena:

- planski dokumenti koji služe isključivo za potrebe nacionalne obrane i/ili civilne zaštite, odnosno koji se primjenjuju u nuždi;
- financijski i proračunski dokumenti, te
- planski dokumenti kojima se ne određuju zahvati u okoliš.

Nadležnost za provedbu strateške procjene i donošenje prethodne ocjene

Clanak 52.

(1) Stratešku procjenu za planski dokument koji donosi Hrvatski sabor ili Vlada provodi ministarstvo donosno ministarstvo nadležno za sektor za koji se planski dokument donosi.

(2) Stratešku procjenu za planski dokument koji donosi predstavničko tijelo županije ili Grada Zagreba provodi upravni odjel nadležan za zaštitu okoliša u županiji odnosno u Gradu Zagrebu, u suradnji sa nadležnim upravnim odjelom ovisno o sektoru za koji se planski dokument donosi.

(3) Stratešku procjenu za planski dokument koji donosi predstavničko tijelo velikog grada, grada i općine provodi upravni odjel županije nadležan za zaštitu okoliša u županiji kojoj pripada veliki grad, grad i općina.

(4) Prethodnu ocjenu donose tijela koja su prema stavku 1. 2. i 3. ovoga članka nadležna za provedbu strateške procjene.

Nacin provedbe strateške procjene

Clanak 53.

(1) Strateška procjena se provodi tijekom izrade planskog dokumenta do njegova upucivanja u postupak donošenja, na nacin propisan ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) U postupku strateške procjene osigurava se informiranje javnosti i sudjelovanje zainteresirane javnosti na nacin propisan ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, postupak provedbe strateške procjene, informiranja javnosti i sudjelovanja zainteresirane javnosti u tom postupku koji se provodi tijekom izrade planskog dokumenta koji je dokument prostornog uređenja, provodi se na nacin propisan posebnim propisima.

Clanak 54.

(1) Strateška procjena se provodi na temelju strateške studije utjecaja koja se izrađuje u tijeku izrade planskog dokumenta.

(2) Strateškom studijom utjecaja se određuju, opisuju i procjenjuju očekivani značajni učinci na okoliš koje može uzrokovati provedba planskog dokumenta i razumne alternative vezano za zaštitu okoliša koje uzimaju u obzir ciljeve i djelokrug tog planskog dokumenta.

(3) Sadržaj svake pojedine strateške studije utjecaja, ovisno o planskom dokumentu za koje se potrebe izrađuje, određuje tijelo nadležno za provedbu strateške procjene.

Clanak 55.

U svrhu izbjegavanja umnožavanja strateške procjene neće se provoditi strateška procjena planskog dokumenta na nižoj razini, za čije polazne osnove je strateška procjena provedena strateškom procjenom planskog dokumenta na višoj razini i za koji je ovim Zakonom odnosno posebnim propisom utvrđena obveza usklađenosti niže razine s višom razinom.

Clanak 56.

(1) Tijelo nadležno za provedbu strateške procjene sukladno ovom Zakonu stratešku studiju utjecaja i nacrt prijedloga planskog dokumenta obvezno je dostaviti tijelima državne uprave i pravnim osobama s javnim ovlastima određenim posebnim zakonom radi davanja mišljenja o posebnim utjecajima i uvjetima vezanim za zaštitu okoliša prema posebnim propisima.

(2) Tijelo državne uprave odnosno pravna osoba s javnim ovlastima iz stavka 1. ovoga članka obvezni su mišljenje iz stavka 1. ovoga članka dostaviti tijelu nadležnom za provedbu strateške procjene u roku od 30 dana. Ukoliko mišljenje ne bude dostavljeno u propisanom roku, smatra se da prema posebnim propisima nema posebnih utjecaja i uvjeta vezanih za zaštitu okoliša koje je potrebno uvažiti u planskom dokumentu.

Clanak 57.

(1) Tijelo nadležno prema odredbi članka 52. stavka 1. ovoga Zakona, osim u slučaju kada je za provedbu strateške procjene nadležno ministarstvo, prije upućivanja prijedloga planskog dokumenta u postupak donošenja, obvezno je o strateškoj procjeni ishoditi mišljenje ministarstva.

(2) Kada je za provedbu strateške procjene prema ovom Zakonu nadležno tijelo iz članka 52. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, ono je dužno, prije upućivanja prijedloga planskog dokumenta u postupak donošenja, o strateškoj procjeni ishoditi mišljenje ministarstva.

(3) U slučaju kada se radi o strateškoj procjeni planskog dokumenta iz područja prostornog uređenja mišljenje iz stavka 2. ovoga članka ishodit će se u okviru zahtjeva za davanje suglasnosti na taj plan prema posebnom propisu kojim je uređeno prostorno uređenje.

(4) Mišljenja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka daju se u skladu s odredbama uredbe iz članka 49. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 58.

(1) Očekivane značajnije utjecaje na okoliš koji mogu nastati provedbom planskog dokumenta u postupku strateške procjene svojim mišljenjem ocjenjuje savjetodavno stručno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: povjerenstvo) koje za svaku pojedinu stratešku procjenu imenuje celnik tijela nadležnog za provedbu strateške procjene u skladu s ovim Zakonom.

(2) Sastav i broj članova povjerenstva određuje se ovisno o obuhvatu i drugim značajkama planskog dokumenta za koji se provodi strateška procjena.

(3) Članovi povjerenstva imenuju se s popisa osoba koje odredi ministar iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika, predstavnika područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave, predstavnika tijela državne uprave i predstavnika pravnih osoba s javnim ovlastima te predstavnika ministarstva.

(4) Popis osoba iz stavka 3. ovoga članka objavljuje u "Narodnim novinama".

(5) Kada se strateška procjena provodi za planski dokument koji donosi Hrvatski sabor ili Vlada, najmanje jedan član povjerenstva je predstavnik ministarstva.

(6) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu za svoj rad.

(7) Postupak imenovanja i opoziva, obvezni sastav, način rada i mišljenja koje izdaje povjerenstvo te visinu i način isplate naknade za rad povjerenstva, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

Članak 59.

(1) U prijedlogu planskog dokumenta, prije njegova donošenja, obvezno se uzimaju u obzir rezultati strateške procjene, mišljenja tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima izdana sukladno posebnim propisima, razmatraju se primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti, rezultati bilo kojih prekograničnih konzultacija ako su bile obvezne sukladno ovom Zakonu i obvezno se uzima u obzir mišljenje ministarstva.

(2) Postupak strateške procjene završava izvješćem tijela nadležnog za provedbu strateške procjene koje sadrži informaciju o načinu na koji su pitanja zaštite okoliša integrirana u planski dokument odnosno rezultate toga postupka te prijedlog mogućih mjera zaštite okoliša i način procjena provedbe mjera koje su postale sadržajem planskog dokumenta kao i način procjena značajnih utjecaja na okoliš toga planskog dokumenta.

(3) O izvješću iz stavka 2. ovoga članka tijelo nadležno za provedbu strateške procjene u skladu s ovim Zakonom informira javnost i zainteresiranu javnost, tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima, nadležne za davanje mišljenja prema posebnim propisima.

(4) Tijelo nadležno za provedbu strateške procjene obvezno je nakon donošenja planskog dokumenta osigurati procjene mjera zaštite okoliša koje su postale sadržajem planskog dokumenta.

Članak 60.

Kada strateška procjena uključuje i ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode neće se provoditi poseban postupak ocjene sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode.

Sredstva za stratešku procjenu

Članak 61.

(1) Sredstva za stratešku procjenu osiguravaju se iz sredstava državnog proračuna i proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno iz proračuna jedinica lokalne samouprave te iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Sredstva za stratešku procjenu za planske dokumente koje donosi Hrvatski sabor ili Vlada osiguravaju se u državnom proračunu.

(3) Sredstva za stratešku procjenu za planske dokumente koje donose skupština županije odnosno Skupština Grada Zagreba, predstavnička tijela velikog grada, grada ili općine osiguravaju se u proračunu jedinice područne (regionalne) odnosno lokalne samouprave koja planski dokument donosi.

3. Procjena utjecaja zahvata na okoliš

Definicija i svrha procjene utjecaja zahvata na okoliš

Članak 62.

(1) Procjena utjecaja zahvata na okoliš je procjena mogućih značajnih utjecaja na okoliš zahvata određenih ovim Zakonom i uredbom iz članka 64. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Procjenom utjecaja zahvata na okoliš prepoznaje se, opisuje i ocjenjuje, na prikladan način, utjecaj zahvata iz stavka 1. ovoga članka na okoliš, tako da se utvrđuje mogući izravni i neizravni utjecaj zahvata na: tlo, vodu, more, zrak, šumu, klimu, ljude, biljni i životinjski svijet, krajobraz, materijalnu imovinu, kulturnu baštinu, uzimajući u obzir njihove međudnose.

(3) Procjena utjecaja zahvata na okoliš mora osigurati ostvarenje načela preventivnosti u ranoj fazi planiranja zahvata kako bi se utjecaji zahvata sveli na najmanju moguću mjeru i postigla najveća moguća očuvanost kakvoće okoliša, što se postiže usklađivanjem i prilagodbom namjeravanog zahvata s prihvatnim mogućnostima okoliša na određenom području.

(4) Procjena utjecaja zahvata na okoliš provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole ili prije donošenja detaljnog plana uređenja za provedbu zahvata te drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno.

(5) Mjere i/ili program procjene stanja okoliša utvrđeni rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš obvezni su sadržaj dozvola za provedbu zahvata koje se izdaju prema posebnim propisima.

Objedinjeni postupci

Članak 63.

(1) Kada se zahvat za kojega se provodi procjena utjecaja na okoliš odnosi na postrojenje za kojega se, prema ovom Zakonu i uredbi iz članka 64. stavka 3. ovoga Zakona, utvrđuju i izdaju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, o zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš i o zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša rješavat će se u jedinstvenom postupku - u okviru postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

(2) U postupku iz stavka 1. ovoga članka na rješavanje o zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš primjenjuju se odredbe ovoga Zakona kojima je uređena procjena utjecaja zahvata na okoliš. Na rješavanje o zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje primjenjuju se odredbe ovoga Zakona kojima je uređeno utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje.

(3) O zahtjevima u postupku iz stavka 1. ovoga članka izdaje se jedno rješenje s izrekom kojom je riješeno zasebno o svakom zahtjevu.

Zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i zahvati koji podliježu prethodnoj ocjeni o potrebi procjene

Članak 64.

(1) Zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i zahvati za koje se provodi prethodna ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš utvrduju se uredbom iz stavka 3. ovoga clanka.

(2) Prethodna ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš temelji se na pojedinacnim ispitivanjima i/ili kriterijima propisanim uredbom iz stavka 3. ovoga clanka.

(3) Nacin podnošenja zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš, minimalni sadržaj studije o procjeni utjecaja zahvata na okoliš u slucaju kada sadržaj studije nije određen uputom, nacin sudjelovanja ovlaštenika koji je izradio studiju o procjeni utjecaja zahvata na okoliš; nacin podnošenja zahtjeva za prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, nacin pojedinacnih ispitivanja i kriteriji na temelju kojih se odlucuje o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, nacin davanja prethodne ocjene; nacin podnošenja zahtjeva za izdavanje upute o sadržaju studije o procjeni utjecaja na okoliš i nacin izdavanja te upute; obvezni sadržaj pismena koja se izdaju vezano za informiranje javnosti i sudjelovanje zainteresirane javnosti u postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš, prethodne ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i izdavanja upute o sadržaju studije o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, te nacin rada i obvezni sadržaj mišljenja koje izdaje povjerenstvo koje sudjeluje u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Izuzeca

Clanak 65.

(1) Procjena utjecaja zahvata na okoliš ne provodi se za zahvate koji služe u nacionalne obrambene svrhe.

(2) Za zahvat, za koji je propisom donesenim na temelju ovoga Zakona propisana obveza procjene utjecaja na okoliš, ta procjena ne mora se provoditi u slucaju iznimne važnosti zahvata kod žurnog sprjecavanja nastanka ili otklanjanja posljedica nastale štete uzrokovane djelovanjem više sile, ili zbog drugih opasnosti za ljude, materijalna dobra i okoliš.

(3) O slucaju iz stavka 2. ovoga clanka ministarstvo ce obavijestiti nadležno tijelo Europske unije.

Zahtjev nositelja zahvata

Clanak 66.

(1) Postupak kojim se provodi procjena utjecaja zahvata na okoliš i postupak kojim se provodi prethodna ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provode se na pisani zahtjev nositelja zahvata.

(2) Zahtjev za procjenu utjecaja zahvata na okoliš sadrži studiju o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i podnosi se na način propisan uredbom iz članka 64. . stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš podnosi se na način propisan uredbom iz članka 64. stavka 3.

(4) Ukoliko nositelj zahvata zahtjev iz stavka 2. odnosno stavka 3. ovoga članka ne podnese na propisani način i sa propisanim sadržajem niti nakon što je posebnim zaključkom ministarstva pozvan da zahtjev u određenom roku dopuni sukladno propisanom sadržaju, zahtjev će se posebnim rješenjem odbaciti.

(5) Rok za dopunu zahtjeva u smislu odredbe stavka 4. ovoga članka može se utvrditi najduže na tri mjeseca od dana dostave zaključka kojim je zatražena dopuna zahtjeva.

(6) Ukoliko ministarstvo na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa utvrdi da zahtjev iz stavka 3. ovoga članka nije na zakonu osnovan posebnim rješenjem će zahtjev odbiti.

Nadležnost

Članak 67.

(1) O zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš i o zahtjevu za prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš rješava ministarstvo.

(2) O zahtjevu za davanje upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliš prije njezine izrade odlučuje ministarstvo.

Studija o utjecaju zahvata na okoliš i određivanje sadržaja studije prije njezine izrade

Članak 68.

(1) Studija o utjecaju zahvata na okoliš je stručna podloga koja obuhvaća sve potrebne podatke, dokumentaciju, obrazloženja i opise u tekstualnom i grafickom obliku, prijedlog ocjene prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okoliša u odnosu na zahvat te po potrebi, program pracenja stanja okoliša. Na temelju studije o utjecaju zahvat na okoliš provodi se procjena utjecaja zahvata na okoliš.

(2) Studija o utjecaju zahvata na okoliš mora biti izradena na temelju najnovijih, vjerodostojnih i dostupnih podataka.

(3) Nositelj zahvata osigurava izradu studije o utjecaju zahvat na okoliš i podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

(4) Ovlaštenik koji izrađuje studiju o utjecaju zahvata na okoliš je odgovoran za istinitost, točnost, stručnu utemeljenost i udovoljavanje propisanim zahtjevima u vezi s izradom i sadržajem studije.

Članak 69.

(1) Nositelj zahvata može, prije izrade studije o utjecaju zahvata na okoliš, pisanim zahtjevom od ministarstva zatražiti da mu se, s obzirom na namjeravani zahvat, izda uputa o sadržaju studije.

(2) Uputa iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

(3) Zahtjev za izdavanje upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš podnosi se na način propisan uredbom iz članka 64. stavka 3. ovoga Zakona. Ukoliko zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ne bude podnesen na propisani način donijet će se rješenje kojim se zahtjev odbacuje kao nepotpun.

Povjerenstvo u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš

Članak 70.

(1) U postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš uključujući i utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša kada se ono provodi u jedinstvenom postupku u smislu članka 63. stavka 1. ovoga Zakona, svojim mišljenjem sudjeluje savjetodavno stručno povjerenstvo (dalje u tekstu: povjerenstvo), koje za svaki pojedini zahvat imenuje ministar. Ukoliko se predviđa veći broj zahvata iste vrste ministar može imenovati stalno povjerenstvo za tu vrstu zahvata.

(2) Povjerenstvo ocjenjuje utjecaj zahvata na okoliš, njegovo vrednovanje i prihvatljivost na temelju studije o utjecaju zahvata na okoliš te ministarstvu daje mišljenje o prihvatljivosti zahvata, predlaže moguće varijante za okoliš i mjere zaštite okoliša te program procjene stanja okoliša vezano za zahvat. U jedinstvenom postupku iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona povjerenstvo ocjenjuje i mogući utjecaj na okoliš tehnologije predložene za postrojenje te predlaže ministarstvu objedinjene mjere zaštite okoliša u vezi s postrojenjem.

(3) Sastav i broj članova povjerenstva ministar određuje odlukom ovisno o vrsti zahvata odnosno postrojenja.

(4) Članovi povjerenstva imenuju se s popisa osoba koje određuje ministar iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika, predstavnika tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima koje na temelju posebnih propisa izdaju suglasnosti, posebne uvjete ili mišljenja u vezi sa zaštitom okoliša, predstavnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se zahvat planira te predstavnika ministarstva.

(5) Popis osoba iz stavka 4. ovoga članka, objavljuje se u "Narodnim novinama".

(6) Povjerenstvo ima pravo na naknadu za svoj rad. Naknadu za rad povjerenstva osigurava nositelj zahvata odnosno operater.

Rokovi za provedbu postupaka

Clanak 71.

(1) Postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš mora se provesti u roku od cetiri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva nositelja zahvata.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga clanka, rok za provedbu postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš može se produžiti najviše za dva mjeseca ako je u postupku ocijenjeno nužnim obavljanje dopunskih radnji.

(3) Postupak prethodne ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš mora se provesti u roku od tri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva nositelja zahvata.

(4) Uputa o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš mora se izdati u roku od tri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje upute.

(5) Zahtjevi iz stavka 1., 3. i 4. ovoga clanka smatrat ce se urednima kada sadrže sve propisane dokumente i podatke na temelju kojih se, prema ocjeni ministarstva, može donijeti rješenje odnosno uputa u skladu s ovim Zakonom.

(6) Iznimno od stavka 1. ovoga clanka, kada se postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi kao jedinstveni postupak u smislu clanka 63. stavka 1. ovoga Zakona, postupak se mora provesti u roku od šest mjeseci od dana primitka urednog zahtjeva koji je zadnji u tom postupku postao uredan u skladu s ovim Zakonom.

Rješenja i pravni lijekovi

Clanak 72.

(1) O zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš rješava se rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš. Rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš se utvrđuje da je namjeravani zahvat prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i da sadrži potrebne mjere zaštite okoliša koje proizlaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje doprinose smanjivanju onecišćavanja okoliša, a po potrebi može se utvrditi i program pracenja stanja okoliša. Kada nisu ispunjeni zakonom propisani uvjeti za zaštitu okoliša ovim rješenjem utvrđuje se da zahvat nije prihvatljiv za okoliš.

(2) O zahtjevu za prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš donosi se rješenje kojim se utvrđuje da je za zahvat potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš odnosno da za zahvat nije potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš.

(3) Kada se o zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš rješava u jedinstvenom postupku u smislu clanka 63. stavka 1. ovoga Zakona donosi se rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš i objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postrojenje.

(4) Rješenja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga clanka mogu se izdati nositelju zahvata odnosno operateru ciji je zahtjev odnosno zahtjevi uredni, nakon što je proveden postupak u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(5) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. i 3. ovoga clanka obvezno se uzimaju u obzir rezultati studije utjecaja zahvata na okoliš, mišljenja tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, te se razmatraju primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti i rezultati bilo kojih prekograničnih konzultacija ako su bile obvezne sukladno ovom Zakonu.

Clanak 73.

(1) Rješenja iz clanka 72. stavka 1. i 3. ovoga Zakona prestaju važiti ako se u roku od 2 godine od dana konacnosti tih rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole.

(2) Važenje rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš može se, na zahtjev nositelja zahvata, jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu s ovim Zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano to rješenje. O zahtjevu za produženje važenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš rješava se rješenjem.

Clanak 74.

(1) Protiv rješenja iz clanka 66. stavka 4. i 6., rješenja iz clanka 69. stavka 3., rješenja iz clanka 72. stavka 1., 2. i 3., i rješenja iz clanka 73. stavka 2. ovoga Zakona, koje je donijelo ministarstvo, žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Ministarstvo rješenja iz clanka 72. i clanka 73. stavka 2. ovoga Zakona dostavlja i nadležnoj inspekciji.

4. Utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje

Cilj i svrha utvrđivanja objedinjenih uvjeta za štite okoliša

Clanak 75.

(1) Za postrojenje koje svojim radom može prouzročiti emisije kojima se onečišćuje zrak, vode i/ili tlo, operater je obvezan, prije pocetka gradnje i puštanja u rad, odnosno nakon znacajne promjene u radu ili rekonstrukcije postrojenja u

skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona ishoditi objedinjene uvjete zaštite okoliša.

(2) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša iz stavka 1. ovoga clanka utvrduju se s ciljem cjelovite zaštite okoliša sprjecavanjem, smanjivanjem u najvecoj mogucoj mjeri i otklanjanjem onecišćenja, prvenstveno na samom izvoru, te osiguravanjem promišljenog gospodarenja prirodnim dobrima nadzorom onecišćenja i uspostavljanjem održive ravnoteže između ljudskog djelovanja i socijalno-ekonomskog razvoja, s jedne strane, te prirodnih dobara i regenerativne sposobnosti prirode, s druge strane.

(3) Postrojenja koja svojim radom mogu prouzrociti emisije u smislu stavka 1. ovoga clanka utvrduju se uredbom iz stavka 4. ovoga clanka.

(4) Postrojenja za koje je obvezno utvrdivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, obvezni sadržaj Elaborata o idejnom tehnickom odnosno tehnološkom rješenju za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša i nacin podnošenja zahtjeva za utvrdivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za nova i postojeća postrojenja, troškovi i nacin naplate troškova utvrdivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, nacin utvrdivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za nova i postojeća postrojenja, obvezni sadržaj akata kojima se utvrduju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, nacin dostavljanja podataka o pracenju emisija i imisija u zrak, vode i tlo te druge sastavnice okoliša, uvjete zbog kojih se moraju izmijeniti utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša za postrojenje, nacin postupanja nadležnih tijela u slucajevima kada bi postrojenje moglo izazvati prekogranicni utjecaj na zdravlje ljudi i okoliš drugih država, te druge mjere i uvjete u skladu s međunarodno priznatim standardima i propisima, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Obveze operatera u vezi s cjelovitom zaštitom okoliša

Clanak 76.

Operater je, u svrhu cjelovite zaštite okoliša od štetnih utjecaja postrojenja u smislu clanka 75. stavka 2. ovoga Zakona obvezan osigurati da se pri radu postrojenja:

- poduzimaju sve potrebne i utvrđene preventivne mjere radi sprjecavanja onecišćenja, a osobito kroz primjenu najboljih raspoloživih tehnika;
- ne uzrokuje znatnije onecišćenje okoliša;
- izbjegava stvaranje i/ili proizvodnja otpada, odnosno da se otpad oporabljuje ili, kada se te mjere ne mogu postići, da se otpad odlaže na nacin kojim se izbjegavaju ili smanjuju utjecaji na okoliš;
- ucinkovito koristi energija;
- poduzimaju sve potrebne i utvrđene mjere kako bi se sprijecile nesrece i sanirale njihove posljedice;
- po prestanku rada postrojenja poduzmu sve mjere kako bi se izbjegao rizik onecišćenja i podrucje postrojenja vratilo u povoljno odnosno zadovoljavajuće stanje u odnosu na okoliš;

*Nadležnost za utvrđivanje objedinjenih uvjeta
zaštite okoliša za postrojenje i način utvrđivanja*

Članak 77.

(1) O zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje rješava ministarstvo.

(2) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša za postrojenje utvrđuju se u dva zasebna postupka i to:

- dio objedinjenih uvjeta zaštite okoliša koji se odnosi na idejno tehničko i tehnološko rješenje postrojenja prije njegove gradnje utvrđuje se u jedinstvenom postupku s procjenom utjecaja zahvata na okoliš u skladu s odredbama članka 63. ovoga Zakona;
- dio objedinjenih uvjeta zaštite okoliša koji se odnosi na provjeru ispunjavanja tih uvjeta u radu postrojenja utvrđuje se u postupku izdavanja uporabne dozvole koji se provodi prema posebnom propisu, osim u dijelu koji se odnosi na zaštitu okoliša, koji dio se provodi u skladu s ovim Zakonom.

(3) S obzirom na potrebe utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, mjere zaštite okoliša, koje se određuju rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš i objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, na propisani način razrađuju se Elaboratom o idejnom tehničkom odnosno tehnološkom rješenju za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša, koji sadrži razradu većeg broja tehničkih rješenja – RNT-a.

(4) Elaborat o idejnom tehničkom odnosno tehnološkom rješenju za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša osigurava nositelj zahvata odnosno operater te snosi sve troškove u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje.

(5) Elaborat o idejnom tehničkom odnosno tehnološkom rješenju za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša mora biti izraden na temelju najnovijih, vjerodostojnih i dostupnih podataka.

(6) Ovlaštenik koji izrađuje Elaborat o idejnom tehničkom odnosno tehnološkom rješenju za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša je odgovoran za istinitost, točnost, stručnu utemeljenost i udovoljavanje propisanim zahtjevima u vezi s izradom i sadržajem Elaborata.

*Način podnošenja zahtjeva za utvrđivanje
objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje*

Članak 78. .

(1) Zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje može se odnositi na jedan ili više dijelova postrojenja na istoj lokaciji, kojima upravlja ili njihov rad nadzire isti operater.

(2) Zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje podnosi se istodobno sa zahtjevom za procjenu utjecaja zahvata na okoliš, koji se odnosi na to postrojenje. Zahtjev obvezno sadrži Elaborat o idejnom tehničkom odnosno tehnološkom rješenju za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša i:

- opis postrojenja i opseg njegove djelatnosti ,
- popis sirovina i pomoćnih materijala i drugih supstanci i energije koja će se koristiti ili stvarati u postrojenju,
- opis izvora emisija iz postrojenja,
- opis stanja područja postrojenja,
- opis svojstva i količine očekivanih emisija iz postrojenja u svaki medij, kao i identifikacije značajnijih učinaka emisija na okoliš,
- opis predviđene tehnologije i drugih tehnika sprecavanja ili, gdje to nije moguće, smanjenja emisija iz postrojenja,
- prema potrebi, opis mjera za sprječavanje i uporabu otpada nastalog u postrojenju,
- opis ostalih mjera predviđenih u cilju zadovoljavanja opcijih načela osnovnih obveza operatera u skladu s člankom 76. ovoga Zakona,
- opis mjera predviđenih za praćenje emisija u okoliš, te
- sažetak svih podataka navedenih u podstavcima 1.- 9. ovoga stavka.

(3) Ukoliko je za izvedbu odnosno rad postrojenja ovim Zakonom i odgovarajućim provedbenim propisom ovoga Zakona, odnosno posebnim propisom, osim obveze prethodne ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš odnosno obveze procjene utjecaja zahvata na okoliš, utvrđena i obveza izrade Izvješća o sigurnosti, odnosno obveza ishodenja dozvole za emisije stakleničkih plinova, tada zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje, osim sadržaja određenog stavkom 2. ovoga članka, mora sadržavati i odgovarajuće akte i podatke koje se odnose na te obveze.

(4) Ukoliko nositelj zahvata odnosno operater zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ne podnese na propisani način i sa propisanim sadržajem niti nakon što je posebnim zaključkom ministarstva pozvan da zahtjev u određenom roku dopuni sukladno propisanom sadržaju, zahtjev će se posebnim rješenjem odbaciti.

(5) Rok za dopunu zahtjeva u smislu odredbe stavka 3. ovoga članka može se utvrditi najduže na tri mjeseca od dana dostave zaključka kojim je zatražena dopuna zahtjeva.

(6) Ukoliko ministarstvo na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa utvrdi da zahtjev iz stavka 1. ovoga članka nije na zakonu osnovan posebnim rješenjem će zahtjev odbiti.

(7) Protiv rješenja iz stavka 4. i 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Nacin provedbe postupka utvrdivanja objedinjenih
uvjeta zaštite okoliša za postrojenje*

Clanak 79.

(1) Postupak utvrdivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje provodi se u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisom o gradnji.

(2) Na rok za provedbu postupka utvrdivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje primjenjuju se odredbe clanka 71. stavka 6. ovoga Zakona u slucaju kada se radi o izdavanju rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš i objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, a kada se radi o izdavanju uporabne dozvole prema posebnom propisu o gradnji primjenjuje se rok utvrđen tim propisom.

Clanak 80.

(1) Rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš i objedinjenim uvjetima zaštite okoliša obvezno se utvrđuju podaci o najpovoljnijem tehničkom odnosno tehnološkom rješenju za postrojenje kojima se postiže objedinjena zaštita tla, zraka i voda i najpovoljniji uvjeti zaštite okoliša koje postrojenje mora postići sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.

(2) Ukoliko standard kakvoce okoliša zahtjeva strože uvjete od onih koji se mogu postići uporabom najbolje raspoložive tehnike, dodatnim mjerama u rješenju iz stavka 1. ovoga clanka određuju se granicne vrijednosti emisija.

(3) Uporabnom dozvolom, ne isključujući sadržaj i svrhu toga akta ureden posebnim propisom, daje se odobrenje za rad cijelog ili dijela postrojenja te se utvrđuje da on ispunjava propisane i određene mu objedinjene uvjete zaštite okoliša od onečišćenja koje može prouzročiti svojim radom štetnim emisijama u zrak, tlo i vode. Uporabnom dozvolom potvrđuje se da postrojenje ispunjava i propisane uvjete za rad i/ili za obavljanje djelatnosti u odnosu na primjenu najbolje dostupnih tehnika utvrđenih rješenjem o prihvatljivosti zahvata na okoliš i objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

(4) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša utvrđeni u skladu s ovim Zakonom za postrojenje na koje se primjenjuju posebni propisi o sustavu trgovanja emisijama stakleničkih plinova ne sadrže posebne uvjete koji se odnose na učinkovito korištenje energije u ložištima ili drugim jedinicama koji ispuštaju ugljični dioksid (CO₂).

(5) Odredbe stavka 2. i 4. ovoga clanka ne primjenjuju se na objedinjene uvjete zaštite okoliša koji se utvrđuju za postrojenje koje je privremeno isključeno iz sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova sukladno posebnom propisu.

Clanak 81.

(1) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša koji se za postrojenje utvrđuju

rješenjem o prihvatljivosti utjecaja zahvata na okoliš i objedinjenim uvjetima zaštite okoliša obvezni su sadržaj idejnog projekta postrojenja. Idejni projekt postrojenja izrađuje se sukladno posebnim propisima i sastavni je dio zahtjeva za izdavanje lokacijske dozvole prema posebnom propisu.

(2) U postupku izdavanja građevinske dozvole za postrojenje prema posebnom propisu, revident ovlašten sukladno ovom Zakonu, potvrđuje da je tehničkim rješenjem postrojenja dokazano da su ispunjeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša kako je utvrđeno lokacijskom dozvolom odnosno rješenjem iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U postupku izdavanja uporabne dozvole, prema posebnom propisu, za postrojenje, nakon puštanja u probni rad postrojenja, stručnjak za zaštitu okoliša iz ministarstva provjerava jesu li ispunjeni utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša.

(4) Ministar, može, ovisno o specifičnim tehnikama koje se primjenjuju u radu postrojenja za koji se obavljaju provjere iz stavka 3. ovoga članka, ovlastiti stručnu ustanovu, trgovačko društvo odnosno stručnjaka specijalistu, da uz odgovarajuće službene osobe i stručnjake sudjeluju u radu povjerenstva za tehnički pregled prema posebnom propisu.

Članak 82.

(1) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša koje sadrži uporabna dozvola za postrojenje utvrđuju se s rokom primjene za razdoblje od pet godina od dana pravomocnosti uporabne dozvole.

(2) Po proteku roka iz stavka 1. ovoga članka uporabna dozvola prestaje važiti u dijelu koji se odnosi na utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša, ne dovodeći u pitanje druge utvrđene uvjete u toj dozvoli sukladno posebnom propisu, ukoliko u međuvremenu nije podnesen zahtjev za produljenje toga roka u skladu s ovim Zakonom.

(3) Razdoblje važenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša iz stavka 1. ovoga članka, na zahtjev operatera, može se produžiti samo ako postrojenje ispunjava uvjete pod kojima se, prema važećim propisima u vrijeme podnošenja zahtjeva, mogu izdati isti objedinjeni uvjeti. O zahtjevu operatera rješava se posebnim rješenjem.

(4) Protiv uporabne dozvole koja sadrži utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša za postrojenje, glede tih uvjeta, žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Probni rad i puštanje u rad postrojenja te
uvjeti za rad postojećih postrojenja*

Clanak 83.

(1) Sva postrojenja za koje je ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona propisana obveza ishodjenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša moraju u probnom radu provjeriti ispunjavanje utvrđenih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje.

(2) Ukoliko je građevinskom dozvolom za postrojenje utvrđeno da će se obavljati probni rad postrojenja, taj rad se može provoditi u skladu s građevinskom dozvolom. Postrojenje može biti pušteno u rad ako je tijekom probnog rada postrojenja utvrđeno da su ispunjeni svi parametri određeni mjerama zaštite okoliša iz objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i nakon što je za postrojenje izdana konačna uporabna dozvola.

(3) Postrojenje za koje je, prema odredbama ovoga Zakona i provedbenog propisa ovoga Zakona, obvezno ishoditi objedinjene uvjete zaštite okoliša ne smije biti pušteno u rad dok za njega nisu ishodeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša sukladno ovom Zakonu.

(4) Postojeca postrojenja nastavljaju s radom dok ne ishode rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša u skladu s ovim Zakonom.

(5) Poblize uvjeti za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postojeca postrojenja, rokovi za ispunjenje i primjenu tih uvjeta te način izdavanja rješenja iz stavka 4. ovoga clanka za postojeca postrojenja ureduju se uredbom iz clanka 75. stavka 4. ovoga Zakona.

Obveze operatera u vezi s radom postrojenja nakon utvrđenih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša

Clanak 84.

(1) Nakon ishodene uporabne dozvole u smislu clanka 80. stavka 3. ovoga Zakona operater je obvezan o pocetku rada postrojenja obavijestiti ministarstvo u roku od 15 dana prije zapocinjavanja rada.

(2) Operater postrojenja za koje je u skladu s ovim Zakonom izdana uporabna dozvola, odnosno rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša ukoliko se radi o postojećem postrojenju, obvezan je Agenciji dostavljati podatke o rezultatima pracenja emisija u tlo, zrak, vode, odnosno druge sastavnice okoliša sukladno propisanim obvezama o izvješćivanju te odmah prijaviti inspekciji zaštite okoliša svaki nepredvideni događaj u postrojenju ili djelovanje u okoliš, koji bitno utjecu na okoliš.

(3) Podaci iz stavka 2. ovoga clanka dostavljaju se do 31. ožujka tekuće godine za proteklu godinu.

(4) Operater je obvezan pisanim podneskom obavijestiti ministarstvo o planiranoj rekonstrukciji postrojenja i dostaviti detaljni opis namjeravanih promjena u

vezanih za postrojenje. U tom slučaju ministarstvo odlučuje o potrebi izmjene odnosno dopune objedinjenih uvjeta zaštite okoliša utvrđenih izdanom uporabnom dozvolom.

Obveza procjena najboljih raspoloživih tehnika

Clanak 85.

- (1) Ministarstvo prati razvoj najboljih raspoloživih tehnika.
- (2) U svrhe iz stavka 1. ovoga članka ministar po potrebi osniva stručno savjetodavno tijelo.
- (3) Članovi stručnog savjetodavnog tijela imaju pravo na naknadu za rad u tijelu. Sredstva za ove naknade osiguravaju se u državnom proračunu.

Clanak 86.

Ministarstvo svakih pet godina razmatra, i ukoliko je potrebno, dopunjava objedinjene uvjete zaštite okoliša utvrđene izdanim uporabnim dozvolama u skladu s ovim Zakonom, a osobito kada:

- je onečišćenje koje uzrokuje postrojenje takvog značaja da je potrebno razmotriti granicne vrijednosti emisija utvrđene objedinjenim uvjetima zaštite okoliša ili u svrhu objedinjene zaštite okoliša utvrditi nove granicne vrijednosti emisija;
- bitne promjene u najboljim raspoloživim tehnikama omogućuju značajno smanjenje emisija a bez nametanja većih troškova operateru;
- sigurnosni uvjeti rada ili aktivnosti nalažu uporabu drugih raspoloživih i dostupnih tehnika,
- to nalaže uskladivanje s europskim i/ili međunarodnim odnosno nacionalnim zakonodavstvom.

Prestanak važenja uporabne dozvole u dijelu u kojem su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša

Clanak 87.

- (1) Ministarstvo može, na prijedlog inspektora zaštite okoliša, rješenjem utvrditi prestanak važenja uporabne dozvole s obzirom na utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša i prije roka utvrđenog tom dozvolom u slučaju kada:
 - operater izvede znatniju promjenu u postrojenju, odnosno rekonstrukciju postrojenja i tome ne obavijesti ministarstvo;
 - operater, po nalogu inspektora zaštite okoliša, u propisanom roku ne poduzme odgovarajuće mjere kako bi se udovoljilo utvrđenim objedinjenim uvjetima zaštite okoliša iz uporabne dozvole.

(2.) Ministarstvo može, na prijedlog inspektora zaštite okoliša, rješenjem utvrditi prestanak važenja uporabne dozvole s obzirom na utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša i prije roka utvrđenog tom dozvolom i u slučaju kada operater nije postupio po nalogu inspektora nadležnog prema posebnom propisu za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje.

(3) O svom nalazu i izrecenom nalogu iz stavka 2. ovoga članka inspektor nadležan prema posebnom propisu za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje obavezan je izvijestiti inspekciju zaštite okoliša.

(4) Rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka dostavljaju se i inspektor koji je dostavio prijedlog u smislu stavka 1. odnosno stavka 3. ovoga članka.

(5) Na rješenje kojim je utvrđen prestanak važenja uporabne dozvole s obzirom na objedinjene uvjete zaštite okoliša, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Ocevidnik uporabnih dozvola kojima su
utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša za postrojenje*

Članak 88.

(1) Agencija ustrojava i vodi ocevidnik uporabnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša za postrojenje.

(2) Sadržaj, način vođenja ocevidnika iz stavka 1. ovoga članka te način dostave podataka za ocevidnik propisuje ministar pravilnikom.

5. Sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari

Članak 89.

(1) Odredbe ovoga Zakona o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari odnose se na postrojenja u kojima ili putem kojih se, obavljanjem profesionalne djelatnosti operatera, opasne tvari: proizvode; preraduju; skladište; nastaju kao nusprodukt u proizvodnji proizvoda; koriste kao sirovine u proizvodnji odnosno tehnološkom procesu; transportiraju unutar postrojenja i/ili odlažu u svrhu proizvodnog procesa; odnosno mogu nastati prilikom velike nesreće, (u daljnjem tekstu: prisutne su).

(2) Popis vrsta opasnih tvari iz stavka 1. ovoga članka, uključujući i značenje pojmova «mala količina» i «veća količina» koje mogu biti prisutne u postrojenju, dopuštene količine i kriterije prema kojima se te tvari klasificiraju kao opasne; način podnošenja i pobliže obvezni sadržaj obavijesti iz članka 96. stavka 4. ovoga Zakona; pobliže obvezni sadržaj Izvješća o sigurnosti uključujući i sadržaj Plana o sprječavanju velikih nesreća unutar postrojenja (dalje u tekstu: unutarnji plan), način podnošenja zahtjeva za davanje suglasnosti na Izvješće o sigurnosti; obvezni sadržaj i način izdavanja suglasnosti; način podnošenja zahtjeva za

produženje izdane suglasnosti i rokove s tim u vezi; način i uvjete za nadzor nad provedbom aktivnosti i mjera sukladno izdanoj suglasnosti na Izvješće; posebne obveze operatera u poduzimanju mjera za sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari; obveze operatera u slučaju značajne promjene u postrojenju; obveze operatera u slučaju velike nesreće; postupak operatera u slučaju velikih nesreća s prekograničnim učincima, druge uvjete i mjere za sprječavanje velikih nesreća u skladu s međunarodno priznatim standardima i propisima te sadržaj i način vođenja očevidnika o postrojenjima koja mogu uzrokovati nesreće s kumulativnim učincima, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Obveze operatera u vezi sprječavanja velikih nesreća

Članak 90.

(1) Operater postrojenja u kojem su prisutne ili će biti prisutne opasne tvari obvezan je poduzeti preventivne mjere nužne za smanjenje rizika nastanka i sprječavanje nastanka velikih nesreća te mjere za ograničavanje utjecaja velikih nesreća na ljude, materijalna dobra i okoliš.

(2) Operater iz stavka 1. ovoga članka obvezan je, u bilo koje vrijeme, pružiti ministarstvu dokaze da je poduzeo sve potrebne mjere u skladu sa ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona.

(3) U svrhu izvršavanja obveza iz stavka 1. i 2. ovoga članka operater je dužan u postrojenju utvrditi moguću prisutnost odnosno prisutnost opasnih tvari, prema vrstama i količinama i o tome na propisani način obavijestiti ministarstvo:

1. za postrojenje koje će se graditi odnosno rekonstruirati prije ishodenja lokacijske dozvole a najkasnije istodobno s podnošenjem zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš ako je takva procjena propisana kao obvezna;
2. za postojeća postrojenja:
 - u slučaju rekonstrukcije, odnosno promjena u proizvodnji i radu,
 - u slučaju značajnijeg povećanja količine ili značajnijih promjena prirode ili fizičkog oblika prisutne opasne tvari u odnosu na podatke navedene u obavijesti koju je operater dostavio ranije,
 - u slučaju bilo kakve promjene postupaka u kojima se opasna tvar koristi s obzirom na promjenu naravi ili količine opasnih tvari, koje izmjene bi mogle znatno utjecati na opasnost od velikih nesreća,
 - u slučaju trajnog prestanka rada postrojenja.

(4) Kada operater u postrojenju utvrdi prisutnost malih količina opasnih tvari sukladno odredbama uredbe iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona, obvezan je o tome na način propisan uredbom obavijestiti ministarstvo.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka obavijest sadrži smjernice i mjere za sprječavanje velikih nesreća kojima se određuju načini organizacije i upravljanja postrojenjem u svrhu svodenja opasnosti od nastanka velike nesreće na najmanju moguću mjeru i osiguranja visokog stupnja zaštite ljudi i okoliša.

(6) Kada operater u postrojenju utvrdi prisutnost većih količina opasnih tvari sukladno ovom Zakonu i odredbama uredbe iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona, obavezan je sukladno uredbi i u skladu s dostupnim novim tehnologijama izraditi Izvješće o sigurnosti koje sadrži: smjernice za sprječavanje velikih nesreća, osmišljen sustav sigurnosti, unutarnji plan, podatke za plan o sprječavanju velikih nesreća koji se odnosi na mjere zaštite i aktivnosti koje će se poduzeti izvan postrojenja operatera (u daljnjem tekstu: vanjski plan), te izjavu operatera o dijelu sadržaja Izvješća koji zbog industrijskih, trgovinskih ili osobnih tajni, javne sigurnosti i/ili državne obrane nije dostupan za javnost.

(7) Izjavu iz stavka 6. ovoga članka o dijelu sadržaja Izvješća koji ne može biti dostupan javnosti operater je dužan potkrijepiti odgovarajućim odobrenjima nadležnih tijela ovisno o području na koji se tajnost podataka odnosi.

Izuzeca

Članak 91.

Odredbe ovoga Zakona o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari koje se primjenjuju na postrojenja ne primjenjuju se na posebnim propisima uređene sustave izvan postrojenja operatera kao što su:

- vojni objekti i vojna skladišta;
- opasnosti od ionizirajućeg zračenja;
- cestovni, željeznički, zračni prijevoz te prijevoz opasnih tvari unutarnjim plovnicama i morem,
- privremeno skladištenje opasnih tvari izvan postrojenja na koje se odnose odredbe o sprječavanju velikih nesreća, uključujući utovarne i istovarne stanice i prijevoz do, odnosno putem drugih prijevoznih sredstava u dokovima, pristaništima ili ranžirnim kolodvorima;
- prijevoz opasnih tvari cjevovodima, uključujući pumpne stanice, izuzev unutar postrojenja na koje se odnose odredbe o sprječavanju velikih nesreća;
- iskorištavanje odnosno eksploataciju (istraživanje, vadenje i obradu) mineralnih sirovina u rudnicima, kamenolomima i bušotinama, izuzev kemijskih i termičkih procesa obrade i skladištenja opasnih tvari u okviru obavljanja navedenih djelatnosti;
- istraživanje i vadenje mineralnih sirovina na platformama, uključujući ugljikovodike;
- odlagališta otpada.

(2) Iznimno od stavka 1. podstavka 8. ovoga članka, odredbe ovoga Zakona o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, koje se primjenjuju na postrojenja, primjenjuju se i na djelatna odlagališta neuporabljivog otpada kao što su centri za gospodarenje otpadom prema Zakonu o otpadu, uključujući jame i rubne nasipe, koji sadrže opasne tvari sukladno uredbi iz članka 89. stavak 2. ovoga Zakona, osobito kada se opasne tvari koriste u vezi s kemijskom obradom minerala.

Suglasnost na Izvješće o sigurnosti

Članak 92.

(1) U postrojenju je zabranjeno obavljati djelatnosti koje uključuju prisutnost opasnih tvari bez ishodene suglasnosti na Izvješće o sigurnosti.

(2) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka mora se ishoditi i na izmjene i/ili dopune Izvješća o sigurnosti.

(3) Suglasnost na Izvješće o sigurnosti izdaje se na temelju ocjene jesu li tim Izvješćem utvrđene sve mjere i aktivnosti te uvjeti i način njihove provedbe u skladu s uredbom iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Za ishodjenje suglasnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka odgovoran je operater.

Članak 93.

(1) Suglasnost na Izvješće o sigurnosti i na izmjene i/ili dopune Izvješća daje ministarstvo. Ova suglasnost nije upravni akt.

(2) Zahtjev za davanje suglasnosti na izvješće o sigurnosti odnosno na izmjene i/ili dopune toga Izvješća operater podnosi na način određen uredbom iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka izdaju se u roku od tri mjeseca od dana podnošenja urednog zahtjeva. Zahtjev će se smatrati urednim kada sadrži sve podatke sukladno uredbi iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) U postupku izdavanja suglasnosti na Izvješće o sigurnosti ministar može, ovisno o specifičnim tehnikama koje se primjenjuju u radu postrojenja na koje se Izvješće odnosi, ovlastiti revidenta u skladu s ovim Zakonom da obavi stručnu analizu Izvješća i o tome izda mišljenje na način propisan provedbenim propisom iz članka 38. stavka 9. ovoga Zakona.

(5) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka daje na rok od pet godina od dana izdavanja. Po proteku toga roka Suglasnost prestaje važiti.

(6) Važenje suglasnosti može se na zahtjev operatera produžiti novom suglasnošću na još pet godina, uz uvjet da operater dokaže da se u postrojenju nisu promijenili uvjeti na temelju kojih je suglasnost dana te da su ispunjeni uvjeti u skladu s ovim Zakonom.

Članak 94.

(1) Ukoliko operater zahtjev iz članka 93. stavka 2. i 6. ovoga Zakona ne podnese na propisani način i sa propisanim sadržajem zahtjev će se posebnim rješenjem odbaciti.

(2) Ukoliko ministarstvo na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa utvrdi da zahtjev iz članka 93. stavka 2. ovoga Zakona nije na zakonu osnovan posebnim rješenjem će zahtjev odbiti.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga clanka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Promjene u radu postrojenja

Clanak 95.

(1) U slučaju promjene u radu postrojenja, procesa proizvodnje i/ili vrsti i/ili količini opasnih tvari koje mogu uzrokovati velike nesreće, kao i u slučaju trajnog prestanka rada postrojenja, operater je obavezan provesti analizu i reviziju aktivnosti i sigurnosnih mjera za sprječavanje velikih nesreća te, po potrebi, na primjeren način, izmijeniti i dopuniti Izvješće o sigurnosti i o tome obavijestiti ministarstvo i tijelo nadležno prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju.

(2) Ukoliko su promjene iz stavka 1. ovoga clanka takve prirode da zahtijevaju izradu novoga Izvješća o sigurnosti, odnosno ishodenje suglasnosti na sadržaj izmjena i/ili dopuna Izvješća, operater je dužan ishoditi novu suglasnost i prije proteka razdoblja od pet godina iz clanka 93.. stavka 5. ovoga Zakona.

Obavještavanje o provođenju sigurnosnih mjera

Clanak 96.

(1) Operater je obavezan o aktivnostima i sigurnosnim mjerama koje provodi sukladno Izvješću o sigurnosti dostavljati podatke i informirati ministarstvo i tijelo nadležno prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju, te pravne i fizičke osobe za koje je vjerojatno da bi mogle biti zahvacene velikim nesrećama koje može uzrokovati postrojenje.

(2) Informacije iz stavka 1. ovog clanka moraju biti dostupne javnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Informiranje u slučaju velike nesreće

Clanak 97.

(1) Operater je dužan bez odlaganja obavijestiti ministarstvo i tijelo nadležno sukladno posebnim propisima o zaštiti i spašavanju o trenutku pojave velike nesreće te dostaviti informacije o:

- uzrocima odnosno uvjetima zbog kojih je nastala velika nesreća;
- opasnim tvarima prisutnim za vrijeme i nakon velike nesreće;
- procjeni posljedica za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i okoliš, uzrokovanim velikom nesrećom;
- poduzetim izvanrednim odnosno dodatnim aktivnostima i mjerama.

(2) Operater je dužan obavijestiti ministarstvo i tijelo nadležno sukladno

posebnim propisima o zaštiti i spašavanju i o aktivnostima i mjerama poduzetim za ublažavanje srednjoročnih i dugoročnih posljedica velike nesreće te aktivnostima i mjerama za sprječavanje mogućeg ponavljanja nesreće. Ukoliko naknadna istraga utvrdi dodatne okolnosti koje mogu utjecati na primjenu drugih mjera i aktivnosti na mjestu događaja, operater je dužan naknadno obavijestiti i o tim mjerama i aktivnostima.

(3) Podatke iz stavka 1. i 2. ovoga članka operater je dužan bez odlaganja dostaviti upravnim odjelima nadležnim za zaštitu okoliša u županiji, odnosno Gradu Zagrebu, velikom gradu, gradu, općini i javnosti, na čijem području se velika nesreća dogodila te drugim tijelima nadležnim za sustav zaštite i spašavanja.

Razmjena podataka radi sprječavanja i ublažavanja domino efekta

Članak 98. .

(1) Temeljem podataka iz registra Agencije iz članka 100. ovoga Zakona, ministarstvo će u skladu s odredbama uredbe iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona, ustrojiti očevidnik u kojem će utvrditi postrojenja u kojima je odnosno gdje je povećana vjerojatnost od velikih nesreća i njihovih posljedica zbog lokacija, blizine takvih postrojenja i količina opasnih tvari.

(2) Nakon utvrđivanja postrojenja u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka ministarstvo će osigurati odgovarajuću razmjenu podataka s tijelima nadležnim prema propisima o zaštiti i spašavanju, a u svrhu omogućavanja operaterima tih postrojenja da uzmu u obzir prirodu i razmjer sveukupne opasnosti od velike nesreće u odnosu na mjere i aktivnosti za sprječavanje velikih nesreća, sigurnosnih sustava upravljanja, izvještaja o sigurnosti i unutarnjih sigurnosnih planova.

(3) Ministarstvo će odgovarajućim informiranjem i suradnjom s operaterima upisanim u očevidnik iz stavka 1. ovoga članka osigurati uvjete za međusobnu suradnju operatera vezano za propisane obveze o informiranju javnosti i dostavljanju podataka u svrhu izrade vanjskih planova.

Članak 99.

(1) Unutarnji plan operater je dužan dostaviti tijelu nadležnom prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju radi izrade vanjskih planova.

(2) Vanjski planovi izrađuju se i primjenjuju sukladno posebnom propisu o zaštiti i spašavanju.

(3) Unutarnji i vanjski planovi iz stavka 1. ovoga članka u slučaju pojačanog rizika od nastajanja velike nesreće odnosno nastanka velike nesreće, moraju biti primijenjeni bez odlaganja.

(4) Planovi iz stavka 1. ovoga clanka moraju biti razmotreni, provjereni i ukoliko je nužno, izmijenjeni i revidirani sukladno ovom Zakonu odnosno posebnom propisu o zaštiti i spašavanju.

Registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari

Clanak 100.

(1) Agencija ustrojava i vodi registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari te vodi ocevidnik prijavljenih velikih nesreca.

(2) Sadržaj i nacin vodenja registra i ocevidnika iz stavka 1. ovoga clanka, te nacin dostavljanja podataka za registar i ocevidnik, kao i rokove s tim u vezi, propisuje ministar pravilnikom.

6. Prostorni planovi kao instrument zaštite okoliša

Clanak 101.

(1) Ciljevi sprjecavanja onečišćavanja okoliša i ogranicavanja posljedica onečišćenja uzimaju se u obzir pri izradi prostornih planova i pri donošenju odluka u skladu sa propisom kojim se uređuje prostorno uređenje, posebno prilikom određivanja lokacija za nova postrojenja, utvrđivanja promjena nastalih na postojećim postrojenjima i planiranja novih gradevina kao što su prometnice, javne površine i stambena podrucja.

(2) Prilikom izrade prostornih planova, osim drugih obveza propisanih ovim Zakonom, mora se uzimati u obzir i udaljenost između postrojenja i stambenih zona, javnih mjesta i ekološki znacajnih podrucja te korištenje dodatnih mjera od strane postojećih postrojenja, a sve radi izbjegavanja povećane opasnosti za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i okoliš.

7. Prekogranicni utjecaj planskih dokumenata, zahvata i postrojenja na okoliš

Obavješćavanje druge države o planskom dokumentu

Clanak 102.

(1) Kada ministarstvo, u postupku strateške procjene, procijeni da bi provedba planskog dokumenta mogla znacajno utjecati na okoliš i/ili zdravlje ljudi druge države ili ako država koja bi mogla biti izložena znacajnom utjecaju to zatraži, obvezno je obavijestiti nadležno tijelo druge države o prijedlogu planskog dokumenta prije donošenja.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovog clanka sadrži prijedlog planskog dokumenta i stratešku studiju utjecaja, informaciju o prirodi odluke koja bi mogla biti donesena,

rok u kojem druga država treba obavijestiti ministarstvo o namjeri sudjelovanja u postupku strateške procjene.

(3) Kada upravni odjel nadležan za zaštitu okoliša u županiji, odnosno Gradu Zagrebu, u postupku strateške procjene procijeni da bi provedba planskog dokumenta mogla znatnije utjecati na okoliš i/ili zdravlje ljudi druge države, o tome ce radi provedbe postupka iz stavka 1. ovoga clanka bez odlaganja, obavijestiti ministarstvo.

(4) Ako druga država obavijesti ministarstvo ili ako ministarstvo obavijesti drugu državu o namjeri sudjelovanja u postupku strateške procjene, ministarstvo provodi postupak odgovarajucom primjenom odredbi ovog Zakona o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, odnosno prema posebnom zapisu.

Obavještavanje druge države o zahvatu

Clanak 103.

(1) Kada ministarstvo, po primitku zahtjeva za prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš odnosno po primitku zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš, procijeni da bi zahvat mogao znatnije utjecati na okoliš druge države, obvezno je dostaviti nadležnom tijelu druge države obavijest o zahtjevu. Obavijest o zahtjevu ministarstvo ce dostaviti i na zahtjev druge države. Ova obavijest se dostavlja najkasnije nakon što se o primitku zahtjeva informira javnost Države.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga clanka sadrži opis zahvata i raspoložive podatke o njegovim mogućim utjecajima na okoliš, informaciju o prirodi odluke koja bi mogla biti donesena, rok u kojem druga država treba obavijestiti ministarstvo o namjeri sudjelovanja u postupku procjene utjecaja zahvata u okoliš.

(3) Ako druga država obavijesti ministarstvo o namjeri sudjelovanja u postupku procjene utjecaja zahvat na okoliš, ministarstvo provodi postupak sukladno Konvenciji o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica.

Sudjelovanje u postupku o zahvatu u drugoj državi

Clanak 104.

(1) Kada ministarstvo procijeni da bi zahvat koji ce se provesti na teritoriju druge države mogao znatnije utjecati na okoliš u Državi, ili na temelju obavijesti koju druga država dostavi, ili ministarstvo dozna za zahvat u okoliš, ali o njemu nije primilo obavijest druge države, izvijestit ce tu državu, o namjeri sudjelovanja u postupku procjene utjecaja toga zahvata na okoliš.

(2) Ako ministarstvo donese odluku o sudjelovanju u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš u drugoj državi, podatke o zahvatu mora uputiti na mišljenje tijelima državne uprave i pravnim osobama s javnim ovlastima nadležnim

prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja, odnosno upravnim odjelima nadležnim za zaštitu okoliša u županiji, Gradu Zagrebu, ovisno o tome na kojem području zahvat iz druge države utječe na okoliš, te osigurati informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo će nakon primitka mišljenja tijela iz stavka 2. ovoga članka, zajedno s primjedbama javnosti i zainteresirane javnosti izraditi jedinstveno mišljenje i dostaviti ga nadležnom tijelu druge države, u dogovorenom roku.

Obavješćavanje druge države o radu postrojenja

Članak 105.

(1) Ako ministarstvo procijeni da bi rad postrojenja mogao znatnije utjecati na okoliš u drugoj državi ili ako druga država to zahtijeva, istovremeno s provedbom postupka sudjelovanja javnosti u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, ministarstvo dostavlja nadležnom tijelu te države obavijest o zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

(2) Ako država iz stavka 1. ovoga članka obavijesti ministarstvo da želi sudjelovati u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje, ministarstvo dostavlja nadležnom tijelu te države relevantne informacije o podnesenom zahtjevu te rok za dostavljanje mišljenja.

(3) Po provedenom postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje, ministarstvo dostavlja državi iz stavka 1. ovog članka obavijest o donesenoj odluci.

Sudjelovanje u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša vezano za postrojenje u drugoj državi

Članak 106.

(1) Ako ministarstvo procijeni da bi rad postrojenja na teritoriju druge države mogao znatnije utjecati na okoliš u Državi, ili na temelju obavijesti koju druga država dostavi posredstvom ministarstva nadležnog za vanjske poslove, ili ministarstvo dozna za planirano postrojenje, ali o njemu nije primilo obavijest druge države, izvijestiti će tu državu, želi li sudjelovati u postupku izdavanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

(2) Kada ministarstvo donese odluku o sudjelovanju u postupku izdavanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje u drugoj državi, podatke o planiranom postrojenju mora uputiti na mišljenje tijelima državne uprave i pravnim osobama s javnim ovlastima nadležnim prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja, odnosno upravnim odjelima nadležnim za zaštitu okoliša u županiji ili Gradu Zagrebu, ovisno o tome na kojem području postrojenje iz druge države može utjecati na okoliš, te osigurati informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo će nakon primitka mišljenja tijela iz stavka 2. ovoga članka, zajedno s primjedbama javnosti dostaviti to mišljenje nadležnom tijelu druge države, u utvrđenom roku.

(4) Ministarstvo može dogovoriti s nadležnim tijelom druge države način i postupak provedbe prijedloga o umanjivanju ili otklanjanju mogućih prekograničnih utjecaja postrojenja na okoliš u Državi.

Obavješćavanje druge države o velikoj nesreći

Članak 107.

U slučaju velike nesreće koja se dogodi na području Države, a koja može uzrokovati prekogranične učinke na zdravlje ljudi i na okoliš u drugoj državi, ministarstvo će, putem tijela nadležnog prema propisima o zaštiti i spašavanju obavijestiti tu državu i nadležnim tijelima te države dostaviti nužne podatke kako bi se poduzele sve potrebne mjere.

8. Mjere zaštite okoliša za zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš

Članak 108.

(1) Mjere zaštite okoliša za zahvate za koje ovim Zakonom nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš, a za koje je, radi ispunjenja ugovornih obveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima, potrebno utvrditi prihvatljivost zahvata s obzirom na utjecaj na okoliš, određuju se elaboratom zaštite okoliša.

(2) Elaborat iz stavka 1. ovoga članka, na zahtjev nositelja zahvata, izrađuje ovlaštenik.

(3) Ministarstvo, na zahtjev nositelja zahvata, po obavljenoj provjeri sadržaja elaborata iz stavka 1. ovoga članka u odnosu na namjeravani zahvat i pozitivnom nalazu glede prihvatljivosti zahvata s obzirom na utjecaj na okoliš, izdaje potvrdu da su mjere određene elaboratom sukladne nacelima zaštite okoliša uređenim ovim Zakonom.

9. Sustav okolišnog upravljanja institucijom

Uključivanje organizacije u sustav

Članak 109.

(1) Za poticanje učinkovitijeg upravljanja za okoliš i informiranje javnosti o utjecajima pojedinih djelatnosti na okoliš, ovim Zakonom omogućava se pravnim i fizičkim osobama i njihovim dijelovima, te njihovim udruženjima (u daljnjem tekstu:

organizacije) uključenje u sustav Europske unije za ekološko upravljanje institucijama (u daljnjem tekstu: sustav EMAS).

(2) Organizacija svoj pristup u sustav EMAS prijavljuje Agenciji. Prijava mora sadržavati podatke o registraciji djelatnosti i ustroju organizacije, nalaz nezavisnog procjenitelja s dokazima da organizacija ispunjava uvjete prema posebnim propisima za pristup u sustav EMAS i druge podatke sukladno uredbi iz stavka 5. ovoga članka.

(3) Agencija na temelju uredne prijave upisuje organizaciju u registar sustava EMAS koji se vodi u Agenciji. O upisu u registar Agencija izdaje potvrdu.

(4) Organizaciju koja prestane ispunjavati propisane uvjete za članstvo u sustavu EMAS, Agencija može privremeno ili trajno posebnom obavješću brisati iz registra sustava EMAS koji vodi na način ureden uredbom iz stavka 5. ovoga članka.

(5) Način uključivanja organizacija u sustav EMAS, uvjete koje organizacija mora ispuniti za uključivanje u sustav EMAS, način prikupljanja podataka o uključenim organizacijama, sadržaj i način vođenja registra, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Članak 110.

Za organizacije uključene u sustav EMAS mogu se odrediti odgovarajuće olakšice i poticaji sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 111.

(1) Ispunjavanje uvjeta za organizacije koje se namjeravaju uključiti u sustav EMAS ili su u njega već uključene, provjerava procjenitelj EMAS-a.

(2) Procjenitelj EMAS-a može biti samo pravna osoba koja je od nadležnog tijela ishodila akreditaciju prema propisu kojim se uređuje akreditacija i koja ispunjava uvjete sukladno posebnim propisima koji se odnose na sustav EMAS.

VII. PRACENJE STANJA OKOLIŠA

Obuhvat pracenja stanja okoliša

Članak 112.

(1) Pracenje stanja okoliša je sustavno pracenje kakvoće okoliša, odnosno promjena stanja okoliša i njegovih sastavnica.

(2) Pracenje stanja okoliša obuhvaća:

- pracenje imisija odnosno kakvoće zraka, vode, mora, tla, biljnog i životinjskog svijeta, te iskorištavanje mineralnih sirovina

- pracenje onecišćenja okoliša odnosno emisija u okoliš,
- pracenje utjecaja onecišćavanja okoliša na zdravlje ljudi,
- pracenje utjecaja važnih gospodarskih sektora na sastavnice okoliša,
- pracenje prirodnih pojava odnosno pracenje i nadziranje meteoroloških, hidroloških, erozijskih seizmoloških, radioloških i drugih geofizikalnih pojava, koje se provodi sukladno posebnom propisu, te
- pracenje drugih pojava koje utjecu na stanje okoliša,
- pracenje stanja ocuvanosti prirode, koje se provodi sukladno posebnom propisu.

(3) Pracenje stanja okoliša provodi se za područja utvrđena planskim dokumentom u skladu sa strateškom procjenom, za zahvate za koje je to određeno procjenom utjecaja zahvata na okoliš, za sva postrojenja za koja je to određeno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša te za područja na kojima je došlo do onecišćavanja okoliša ako onecišćivač nije poznat.

(4) Vrstu emisija, imisija, prirodnih i drugih pojava koje su predmet pracenja, metodologiju mjerenja uzimanja uzoraka, rokove za dostavljanje podataka upravnim odjelima nadležnim za zaštitu okoliša u županiji, odnosno Gradu Zagrebu i Agenciji, način vodenja ocevidnika iz članka 113. stavka 1. i stavka 3. i iz članka 114. stavka 3. ovoga Zakona, sadržaj obrazaca za dostavu podataka iz tih ocevidnika, način redovitog obavješćivanja javnosti, uvjete stručne osposobljenosti i tehnicke opremljenosti ovlaštenika koji obavlja pracenje stanja okoliša, odnosno onecišćavanja okoliša, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(5) Nositelj zahvata, operater. županije, odnosno Grad Zagreb, koji sukladno ovom Zakonu obavljaju pracenje stanja okoliša obvezni su podatke o mjerenjima emisija i imisija dostavljati Agenciji u pisanom i elektronskom obliku.

Obveze nositelja zahvata i operatera glede pracenja stanja okoliša

Članak 113.

- (1) Za zahvate za koje je određeno provođenje procjene utjecaja na okoliš nositelj zahvata obvezan je pratiti stanje okoliša na način da:
- putem stručnih i za to osposobljenih osoba provodi mjerenja emisija i vodi o tome propisane ocevidnike,
 - putem stručnih i za to osposobljenih osoba provodi mjerenja imisija, odnosno sudjeluje u mjerenju imisija, prema udjelu svoga zahvata u onecišćavanju okoliša,
 - sudjeluje u pracenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica onecišćavanja okoliša.

(2) Podatke iz ocevidnika iz stavka 1. ovoga članka nositelj zahvata obvezan je dostavljati Agenciji na propisanim obrascima i u propisanim razdobljima odnosno rokovima.

(3) Operater je, za postrojenje za koje je to određeno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, obvezan pratiti stanje okoliša na način da:

- osigura mjerenje emisija u i iz postrojenja, koje neposredno uzrokuje onečišćavanje okoliša,
- osigura nadziranje njihovih utjecaja na okoliš i o tome vodi propisani očevidnik,
- osigura mjerenje emisija, odnosno sudjelovanje u mjerenju emisija prema udjelu u onečišćivanju okoliša postrojenja kojim obavlja djelatnost i o tome vodi propisani očevidnik.

(4) Podatke iz očevidnika iz stavka 3. ovoga članka operater je obvezan dostavljati na propisanim obrascima i u propisanim razdobljima odnosno rokovima upravnom odjelu nadležnom za zaštitu okoliša u županiji odnosno Gradu Zagrebu.

(5) Nositelj zahvata i operater su obvezni osigurati financijska sredstva za pracenje stanja okoliša koje su obvezni provoditi sukladno ovom Zakonu.

Članak 114.

(1) Županija odnosno Grad Zagreb osigurat će mjerenje emisija u slučaju onečišćenja okoliša na svom području kada je onečišćivač okoliša nepoznat te će osigurati pracenje stanja okoliša i učinaka sanacijskih mjera kada im je posebnim aktom odnosno propisom utvrđena obveza provedbe sanacijskog programa.

(2) Županija odnosno Grad Zagreb osigurava sredstva za pracenje stanja okoliša sukladno stavku 1. ovoga članka na svom području.

(3) Upravni odjel nadležan za zaštitu okoliša u županiji odnosno Gradu Zagrebu vodi propisani očevidnik o pracenju stanja okoliša iz stavka 1. ovoga članka i očevidnik o dostavljenim podacima iz članka 113. stavka 4. ovoga Zakona podatke iz očevidnika dostavlja Agenciji prema u propisanim rokovima.

Osnivanje referentnih centara Agencije

Članak 115.

(1) U svrhu pracenja stanja okoliša, pojedinih sastavnica okoliša i utjecaja opterećenja te utjecaja pojedinih gospodarskih sektora na okoliš, za potrebe tematskih područja i/ili podpodručja te za potrebe informacijskog sustava, na prijedlog ministra, Vlada posebnom odlukom određuje referentne centre za Agenciju.

(2) Referentni centri iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju i analiziraju podatke o pracenju stanja okoliša za koje su zaduženi i o rezultatima analiza te o provedbi pracenja stanja podatke dostavljaju Agenciji.

(3) Sredstva za rad referentnih centara iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

(4) Uvjeti koje mora ispunjavati pojedini referentni centar, te način obavljanja poslova za koje je određen utvrđuju se Odlukom iz stavka 1. ovoga članka.

Analize podataka o procjeni stanja okoliša

Članak 116.

(1) Analizu podataka emisija i imisija te analizu izvješća o provedbi procjena stanja okoliša, odnosno onečišćavanja okoliša provodi i osigurava za:

- zrak, tlo i more - ministarstvo u suradnji s Agencijom,
- vode-uključujući prijelazne i priobalne vode u smislu zaštite voda od onečišćenja s kopna i s otoka - ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo u suradnji s Agencijom,
- biljke i životinje - ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo i ministarstvom nadležnim za zaštitu prirode,
- biološku i krajobraznu raznolikost - ministarstvo nadležno za zaštitu prirode u suradnji s ministarstvom nadležnim za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo,
- utjecaj onečišćavanja okoliša na zdravlje stanovništva - ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za zdravstvo.
- buku i kemikalije ministarstvo u suradnji sa ministarstvom nadležnim za zdravstvo.

(2) Tijela državne uprave i javne ustanove koje u skladu s propisanom nadležnošću prikupljaju i/ili posjeduju podatke potrebne za izradu izvješća o emisijama u zrak obvezne su te podatke dostavljati Agenciji u rokovima i na način propisan posebnim propisom.

(3) Sredstva za provedbu provjere analize podataka emisija i imisija te analizu izvješća o provedbi procjena stanja okoliša iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

(4) Ministarstvo može radi provjere i uspoređivanja dostavljenih podataka o mjerenjima emisija ili imisija, osigurati provedbu procjena onečišćavanja okoliša, odnosno mjerenje emisija ili imisija, a također može obvezati stručnu osobu koja za ovlaštenika obavlja poslove procjena stanja okoliša na provjeru stručne osposobljenosti.

(5) U svrhu procjena postignuća politike i pojedinih mjera zaštite okoliša i sastavnica okoliša ministar je ovlašten donositi odgovarajuće provedbene propise ovoga Zakona.

Izvlaštenje i ograničenje vlasničkog i drugih stvarnih prava radi procjena stanja okoliša

Članak 117.

(1) Kada je to nužno radi provedbe pracenja stanja okoliša, smatra se da postoji interes Države za izvlaštenje ili ogranicenje vlasnickih i drugih stvarnih prava na nekretninama na kojima se trebaju postaviti objekti i/ili mjerni uredaji odnosno oprema za potrebe pracenja stanja okoliša.

(2) Vlasnik nekretnine ima pravo na naknadu tržišne vrijednosti izvlaštenog dijela nekretnine odnosno dijela nekretnine na kojem postoji ogranicenje vlasnickih i drugih stvarnih prava iz razloga određenih stavkom 1. ovoga clanka.

(3) Postupak izvlaštenja prava vlasništva nekretnine ili ogranicenja vlasnickih i drugih stvarnih prava iz razloga određenih stavkom 1. ovoga clanka provodi se sukladno posebnom propisu.

(4) Ovlaštenik se obvezuje za potrebe pracenja stanja okoliša, u pravilu, koristiti zemljište u vlasništvu države, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne ili podrucne (regionalne) samouprave, gdje se najmanje ometa redovita namjena toga zemljišta. Pri izvođenju radova na postavljanju objekta odnosno mjernog uredaja i opreme iz stavka 1. ovoga clanka, ovlaštenik je obvezan u što manjoj mjeri utjecati na korištenje zemljišta te je po obavljenim poslovima dužan uspostaviti prvobitno stanje zemljišta.

VIII. INFORMACIJSKI SUSTAV ZAŠTITE OKOLIŠA

Svrha uspostave i nacin vodenja Informacijskog sustava

Clanak 118.

(1) Informacijski sustav zaštite okoliša uspostavlja se sa svrhom cjelovitog upravljanja zaštitom okoliša i/ili pojedinim sastavnicama okoliša odnosno opterećenjima te u svrhu izrade i pracenja provedbe dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša kao i drugih dokumenata koji se takvima podrazumijevaju u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Informacijski sustav zaštite okoliša sadrži podatke i informacije o stanju okoliša, opterećenjima i utjecajima na okoliš te odgovorima društva, a osobito podatke o:

- stanju okoliša i njegovim sastavnicama prikupljene i obradene u skladu sa ovim Zakonom i posebnim propisima, te Nacionalnom listom pokazatelja,
- emisijama onečišćujućih tvari u okoliš iz Registra onečišćivanja,
- krajobrazu, prirodnim i prostornim obilježjima,
- prirodnim pojavama,
- prirodnim dobrima i korištenju prirodnih dobara,
- podrucjima koja su posebnim propisima određena kao zašticena ili ugrožena,
- biološkoj raznolikosti,
- utjecajima onečišćivanja okoliša na zdravlje ljudi,
- otpadu i gospodarenju otpadom,
- opasnim tvarima,

- industrijskim i ekološkim nesrecama,
- onečišćivacima okoliša,
- organizacijama u sustavu EMAS,
- podatke koji su značajni za vrednovanje održivog razvitka,
- socioekonomske podatke,
- faktografske, metodološke, dokumentacijske podatke,
- stručne i znanstvene podatke domaćih, stranih i međunarodnih institucija, te
- mjere politike, planove i programe zaštite okoliša.

Clanak 119.

(1) Informacijski sustav zaštite okoliša vodi se kao distributivni informacijski sustav, sastavljen od većeg broja dislociranih, neovisno izrađenih, usklađenih i međusobno povezanih informacijskih sustava tematskih područja i/ili potpodručja.

(2) Referentni centri iz članka 115. ovoga Zakona čine dio distributivnog informacijskog sustava u smislu stavka 1. ovoga članka.

(3) Strukturu, sadržaj, oblik i način rada, način vodenja i održavanja informacijskog sustava zaštite okoliša, metodologije koje se koriste, obveze, način i rokove dostavljanja Agenciji podataka i informacija o okolišu te odgovarajućih izvješća, način upravljanja podacima i informacijama pobliže uređuje Vlada uredbom.

Obveze dostavljanja podataka za informacijski sustav

Clanak 120.

(1) Tijela državne uprave, upravni odjel nadležan za zaštitu okoliša u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu, pravne osobe s javnim ovlastima i ovlaštenici, koji obavljaju poslove pracenja stanja okoliša u skladu s ovim Zakonom, dužni su sukladno uredbi iz članka 119. stavka 3. ovoga Zakona, Agenciji za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša u propisanim rokovima dostavljati propisane podatke i informacije kao i odgovarajuća izvješća, te su obvezni Agenciji osigurati nesmetan pristup podacima i korištenje podataka za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša.

(2) Podaci, informacije i izvješća iz stavka 1. ovoga članka podložni su provjeri njihove vjerodostojnosti i kakvoće radi osiguranja zahtjeva istinitosti, točnosti i potpunosti.

(3) Provjeru iz stavka 2. ovoga članka obavlja po službenoj dužnosti ministarstvo. Ove poslove ministarstvo može provoditi koristeći usluge odgovarajućih stručno osposobljenih akreditiranih pravnih i fizičkih osoba.

Registar onečišćavanja okoliša

Clanak 121.

(1) Registar onečišćavanja okoliša jest skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu unošenja i/ili odlaganja štetnih – onečišćujućih tvari u okoliš.

(2) Registar onečišćavanja okoliša vodi upravni odjel nadležan za zaštitu okoliša u županiji, odnosno Gradu Zagrebu.

(3) Operater je obavezan upravnom odjelu iz stavka 2. ovoga članka, ovisno o području gdje se postrojenje nalazi, dostavljati u Registar onečišćenja okoliša podatke o emisijama i imisijama u postrojenju.

(4) Obvezni sadržaj, metodologiju i način vodenja registra iz stavka 1. ovoga članka, način i rokove prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama i imisijama, podatke o ispuštanju emisija u okoliš i sastavnice okoliša, podatke o onečišćivaču, podatke i brojcane oznake o količinama i vrsti onečišćujućih tvari, podatke o postrojenju, odnosno proizvodnoj jedinici postrojenja, podatke o operateru postrojenja, rok i način obavješćavanja javnosti, način kontrole i osiguranja kakvoće podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očevidnika iz kojih su dobiveni podaci, katalog jedinичnih operacija i jedinичnih procesa, način davanja ovlaštenja ovlaštenicima za obavljanje poslova u vezi s vodenjem registra, program i način provjere stručne osposobljenosti zaposlenika ovlaštenika, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(5) Podatke iz Registra onečišćavanja okoliša upravni odjel nadležan za zaštitu okoliša u županiji, odnosno Gradu Zagrebu dostavlja Agenciji zaključno do kraja prvog tromjesečja tekuće godine, za proteklu godinu.

Izveščivanje međunarodnih tijela i organizacija

Članak 122.

(1) Dostava podataka, informacija i izvješća te njihova razmjena s međunarodnim tijelima i organizacijama, s obzirom na preuzete obveze Države vezano za područje zaštite okoliša, provode se na način i u rokovima utvrđenim svakim pojedinim dokumentom o preuzimanju obveza.

(2) U svrhu izvršavanja obveza u smislu stavka 1. ovoga članka ministar može pobliže pravilnikom urediti administrativne postupke prikupljanja potrebnih podataka i informacija, procjena postignuća politike i pojedinih mjera zaštite okoliša i sastavnica okoliša.

IX. INFORMIRANJE JAVNOSTI, SUDJELOVANJE JAVNOSTI I ZAINTERESIRANE JAVNOSTI TE PRISTUP PRAVOSUĐU U PITANJIMA OKOLIŠA

1. Informiranje javnosti o okolišu

Članak 123.

Tijela javne vlasti dužna su osigurati pristup informacijama o okolišu, koje posjeduju i/ili nadziru, u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima kojima se uređuje pravo javnosti na pristup informacijama.

Pravo na pristup informacijama o okolišu

Članak 124.

Pravo pristupa informacijama o okolišu odnosi se na svaku informaciju u pisanom, vizualnom, slušnom, elektroničkom ili bilo kojem drugom dostupnom obliku, koja se odnosi na:

- stanje sastavnica okoliša i to osobito: zraka i atmosfere, voda, mora, tla, prirode, biološku i krajobraznu raznolikost, staništa, močvare, obalno područje, uključujući GMO, kao i međutjecaje pojedinih sastavnica okoliša;
- opterećenja kao što su tvari, energija, buka, zračenje, radijacija uključujući i radioaktivni otpad, otpad, emisije i druga ispuštanja u okoliš, koji utjecu, ili mogu utjecati na sastavnice okoliša iz alineje 1. ovoga stavka;
- mjere, uključujući administrativne mjere, kao što su politike, strateški dokumenti, propisi, planovi, programi, sporazumi o okolišu, kao i aktivnosti koje mogu direktno ili indirektno utjecati na sastavnice okoliša i opterećenja iz alineje 1. i 2. ovoga članka, te mjere ili aktivnosti utvrđene radi zaštite okoliša i sastavnica okoliša;
- analize troškova i koristi te druge financijske i ekonomske analize i pretpostavke koje se primjenjuju kao dio mjera i aktivnosti s ciljem zaštite i poboljšanja stanja okoliša;
- uvjete koji se odnose na: kvalitetu ljudskog života, zdravlje i sigurnost u odnosu na okoliš, onečišćenje hranidbenog lanca, životne uvjete, lokalitete od kulturnog značaja i građevine, kada na njih utječe ili bi moglo utjecati stanje pojedinih sastavnica okoliša iz alineje 1. ovog članka, odnosno, stanje sastavnica okoliša uzrokovano opterećenjima i/ili mjerama iz alineje 2. i 3. ovoga članka.

Obveza objave informacija o okolišu

Članak 125.

(1) Tijela javne vlasti dužna su osigurati u okviru svoje nadležnosti redovitu objavu informacija o okolišu u skladu s ovim Zakonom putem dostupnih elektronskih baza podataka ili putem drugih odgovarajućih sredstava informiranja, a osobito:

- tekstove međunarodnih ugovora, konvencija ili sporazuma, propise iz područja zaštite okoliša;
- strategije, planove, programe i druge dokumente zaštite okoliša;
- dostupna izvješća o provedbi propisa iz područja zaštite okoliša, uključujući provedbu međunarodnih ugovora i strateških dokumenata, planova i programa iz područja zaštite okoliša;

- izvješća o stanju okoliša;
- podatke koji se odnose na procjene stanja okoliša;
- dozvole/suglasnosti koje imaju značajan utjecaj na okoliš kao i ugovore sklopljene s ciljem zaštite okoliša;
- studije i procjene rizika u odnosu na sastavnice okoliša;
- druge podatke od značaja za zaštitu okoliša.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka moraju biti uredno ažurirane.

(3) Tijela javne vlasti obvezna su bez odgadanja obavijestiti javnost putem sredstava javnog informiranja ili na drugi odgovarajući način u slučajevima neposredne opasnosti za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i/ili okoliš, neovisno jesu li te opasnosti uzrokovane ljudskom djelatnošću ili prirodnim pojavama.

(4) Tijela javne vlasti i onecišćivaci, odmah po saznanju, obvezni su bez odgadanja obavijestiti javnost o prekoracenjima propisanih granicnih vrijednosti emisija u okoliš.

Zahtjev i rok za davanje informacije o okolišu

Članak 126.

(1) Zahtjev za pristup informacijama o okolišu može se podnijeti bilo kojem tijelu javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu odnosno zaštiti okoliša, ili na koje se ta informacija odnosi.

(2) Tijela javne vlasti koja posjeduju informacije o okolišu, ili na koje se informacija o okolišu odnosi, omogućit će pristup informacijama u najkracem mogućem roku, ali najkasnije u roku od mjesec dana od dana zaprimanja zahtjeva odnosno najkasnije u roku od dva mjeseca od datuma zaprimanja zahtjeva, ako su opseg i složenost traženih informacija takvi, da je razdoblje od mjesec dana nedostavno za kompletiranje dokumentacije vezano za traženu informaciju.

(3) U slučaju potrebe za produženjem roka iz stavka 2. ovoga članka tijelo javne vlasti obavijestit će podnositelja zahtjeva u najkracem mogućem roku, a najkasnije do isteka roka od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva, o potrebi produženja roka, kao i o razlozima za njegovo produženje.

(4) Informacija o okolišu, ako je to prema prirodi stvari moguće, se daje u obliku u kojem je tražena.

Odbijanje zahtjeva za davanje informacije o okolišu

Članak 127.

(1) Tijelo javne vlasti može rješenjem odbiti zahtjev za davanjem informacije o okolišu kada:

- informaciju ne posjeduje ili se na traženo ne odnosi na to tijelo javne vlasti, a nema saznanja o tome koje tijelo javne vlasti posjeduje traženu informaciju;
- ne vodi i nema propisane očevidnike na temelju kojih bi se tražena informacija mogla dati;
- je zahtjev ocito nerazumljiv;
- je zahtjev postavljen na preopćenit način i nakon zatražene dopune odnosno pojašnjenja u skladu s posebnim propisom;
- se zahtjev odnosi na informacije, materijale, dokumente ili podatke koji su u fazi izrade odnosno čije je dovršavanje u tijeku;
- se informacija odnosi na dokumente i aktivnosti vezano za unutarnju komunikaciju tijela javne vlasti a glede izvršavanja zadaca iz djelokruga tijela.

(2) U slučaju iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka tijelo javne vlasti dužno je u rješenju navesti koje je tijelo nadležno za izradu materijala za koje se traži pristup informacijama i navesti vrijeme potrebno za njihov završetak, ukoliko tijelo javne vlasti raspolaže takvim informacijama.

(3) Tijelo javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu može odbiti pristup informaciji ukoliko bi objavljivanje te informacije imalo negativan učinak na:

- tajnost postupka koje vodi tijelo javne vlasti, ukoliko je tajnost postupka zajamčena posebnim propisom;
- međunarodne odnose, javnu sigurnost i nacionalnu obranu;
- sudski postupak, odnosno prava fizičkih i pravnih osoba na pravico sudenje te na pravo tijela državne vlasti na provođenje istrage u kaznenim ili prekršajnim postupcima;
- tajnost trgovačkih i/ili industrijskih podataka gdje je tajnost zaštićena posebnim propisima kojima se štiti legitiman/opravan ekonomski interes, uključujući i javni interes u održavanju tajnosti podataka o porezu te statistiku;
- zaštitu osoba i zaštitu tajnosti osobnih podataka koji se odnose na fizičke osobe koje nisu dale pristanak na pristup podacima javnosti, a ta tajnost je zajamčena propisima;
- zaštitu intelektualnog i industrijskog vlasništva;
- interes ili zaštitu osoba koje su dobrovoljno dostavile traženi podatak bez zakonske obveze da to učine, osim ukoliko nisu dale pristanak o objavi podataka;
- zaštitu sastavnica okoliša na koje se podatak odnosi - primjerice: staništa zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta.

(4) Tijelo javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu ne može odbiti zahtjev za informacijama iz stavka 3. ovog članka, podstavcima: 1., 4., 5., 6. i 7., ako se taj zahtjev odnosi na ispuštanja ili druge emisije u okoliš.

(5) U svim navedenim slučajevima u stavku 3. podstavku 2. i u stavku 4. ovoga članka, tijelo javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu će procijeniti je li zaštita javnog interesa od veće važnosti nego interes ostvaren objavljivanjem tražene informacije.

Članak 128.

(1) Tijela javne vlasti dužna su u okviru svoje nadležnosti osigurati da su informacije koje daju i podaci koje prikupljaju i daju, točni, pravovremeni i usporedivi.

(2) Ukoliko se radi o zahtjevu za informacijom koja se odnosi na opterećenja kao što su tvari, energija, buka, nuklearna goriva, radijacija ili otpad, uključujući radioaktivni otpad, emisije i druga ispuštanja u okoliš, tijela javne vlasti dužna su, ako raspolažu s takvim informacijama informirati podnositelja zahtjeva o mjestu gdje se, ukoliko postoje, mogu pronaći podaci o mjernim postupcima, uključujući metode analiza, uzorkovanja, prethodne obrade uzoraka korištenih u prikupljanju podataka, ili uputiti podnositelja zahtjeva na odgovarajući standardizirani postupak koji je korišten, ako je tijelo javne vlasti informirano o tome.

*Informiranje javnosti u posebnim
postupcima uređenim ovim Zakonom*

Članak 129.

(1) Tijela koja su prema ovom Zakonu nadležna za provedbu postupka strateške procjene, postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, postupka prethodne ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, davanja mišljenja o obveznom sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš, utvrđivanja objedinjenih uvjeta za zaštitu okoliša i davanja suglasnosti na Izvješće o sigurnosti, obvezna su na način određen ovim Zakonom i u skladu s uredbom iz stavka 2. ovoga članka informirati javnost o tim postupcima i davanjima mišljenja i suglasnosti.

(2) Način informiranja javnosti u postupcima uređenim ovim Zakonom i to: u postupku strateške procjene; u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš, postupku prethodne ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, postupku utvrđivanja sadržaja studije o utjecaju zahvata na okoliš prije njezine izrade; postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje; u postupku davanja suglasnosti na Izvješće o sigurnosti; rokovi s tim u svezi; način sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupcima: strateške procjene, procjene utjecaja zahvata na okoliš i utvrđivanja objedinjenih uvjeta za zaštitu okoliša za postrojenje; način sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti prilikom donošenja planova i programa za koje se ne provodi strateška procjena te izrade provedbenih propisa i ostalih opceprimjenjivih pravno obvezujućih pravila, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Članak 130.

(1) U postupcima uređenim ovim Zakonom koji se odnose na procjenu utjecaja zahvata na okoliš, prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, utvrđivanje sadržaja studije o utjecaju zahvata na okoliš prije njezine izrade, utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje te davanje suglasnosti na Izvješće o sigurnosti, mora se osigurati informiranje javnosti o podnesenom zahtjevu i izdanom aktu kojim je riješeno o zahtjevu u skladu s odredbama uredbe iz članka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Rok koji se može odrediti za informiranje javnosti u slučaju iz članka 129. stavka 1. ovoga Zakona i o podnesenim zahtjevima u postupcima iz stavka 1. ovoga članka ne može biti kraci od 30 dana.

2. Sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti

Obveza osiguranja sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u odlucivanju o određenim djelatnostima vezano za pitanja zaštite okoliša Članak 131.

(1) Zainteresirana javnost i javnost moraju, rano, tijekom postupka odlucivanja u pitanjima okoliša vezano za odgovarajuću djelatnost nositelja zahvata odnosno operatera, na prikladan način, pravodobno i djelotvorno biti obaviještene o pravu sudjelovanja u postupku sukladno uredbi iz članka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) U postupku odlucivanja u pitanjima okoliša iz stavka 1. ovoga članka zainteresirana javnost i javnost imaju pravo izjaviti svoje mišljenje, prijedloge i primjedbe vezano za donošenje odgovarajuće odluke odnosno akta tijela javne vlasti na način i u rokovima kako je uređeno uredbom iz članka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

Obveza osiguranja sudjelovanja javnosti u vezi s planovima i programima koje se odnose na okoliš

Članak 132.

(1) Javnost ima pravo izraziti svoje mišljenje i primjedbe i na nacrtu prijedloga planova i programa koji se odnose na okoliš a za koje nije utvrđena obveza strateške procjene.

(2) Tijela javne vlasti obvezna su osigurati pravovremeno i učinkovito sudjelovanje zainteresirane javnosti i javnosti prilikom izrade, izmjene ili revizije planova i programa iz stavka 1. ovoga članka koje donose u okviru svoje nadležnosti.

(3) Popis planova i programa iz područja zaštite okoliša za koje je potrebno osigurati sudjelovanje javnosti sukladno stavku 1. ovoga članka, utvrđuje se uredbom iz članka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Uredbom iz članka 129. stavka 2. ovoga Zakona uz svaki plan i program s utvrđenog popisa određuje se i tko će se smatrati zainteresiranom javnošću odnosno koja javnost može sudjelovati u postupku iz stavka 2. ovoga članka, vodeći računa o prikladnosti sudjelovanja odgovarajuće zainteresirane javnosti s obzirom na sadržaj plana i programa s popisa.

(5) Odredbe ovoga članka o postupku sudjelovanja javnosti ne odnose se na planove i programe koji se donose u svrhu nacionalne sigurnosti ili civilne zaštite.

*Obveza osiguranja sudjelovanja javnosti tijekom izrade
provedbenih propisa i/ili opce-primjenjivih
pravno obvezujucih normativnih instrumenata*

Clanak 133.

(1) Tijela javne vlasti dužna su osigurati pravovremeno i ucinkovito sudjelovanje javnosti u postupku izrade provedbenih propisa i ostalih opce-primjenjivih pravno obvezujucih pravila iz svoje nadležnosti koja bi mogla imati znacajan utjecaj na okoliš, ukljucujuci i postupke izrade njihovih novela.

(2) Na postupak iz stavka 1. ovoga clanka odgovarajuće se primjenjuju odredbe uredbe iz clanka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

*Nacin obavješćavanja javnosti i zainteresirane javnosti
o sudjelovanju u postupcima i rokovi*

Clanak 134.

(1) Tijela javne vlasti obvezna su obavijestiti javnost putem javnih obavijesti/oglasa ili drugih odgovarajucih sredstava kao i elektronicnih medija o zahtjevu nositelja zahvata odnosno operatera, o prijedlogu plana ili programa ili njihovim izmjenama ili revizijama. Obavijest mora sadržavati podatke o tim prijedlozima ukljucujuci i informacije o pravu na sudjelovanje u postupku donošenja odluka i o tijelima kojima se prijedlozi i/ili pitanja podnose.

(2) Minimalni rok za postupak sudjelovanja javnosti i davanje mišljenja na planove i programe iz clanka 132. ovoga Zakona i provedbene propise i ostala opce-primjenjiva pravno obvezujuca pravila i normativne instrumente iz clanka 133. ovoga Zakona je 30 dana.

(3) Prilikom utvrđivanja prijedloga i donošenja odluka o zahtjevu nositelja zahvata odnosno operatera, donošenja odluka o prijedlogu plana ili programa ili njihovim izmjenama ili revizijama, te njihova usvajanja kao i prilikom donošenja odluka o utvrđivanju prijedloga provedbenih propisa i ostalih opce-primjenjivih pravno obvezujucih pravila koja bi mogla imati znacajan utjecaj na okoliš, moraju se uzeti u obzir i razmotriti rezultati sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti.

(4) Nakon razmatranja prijedloga i mišljenja izraženih u postupku sudjelovanja javnosti, nadležno tijelo je dužno obavijestiti javnost i zainteresiranu javnost o svojoj odluci i razlozima temeljem kojih je donesena konacna odluka iz stavka 3 ovoga clanka, ukljucujuci i podatke o postupku vezano za sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti.

*Nacin sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti
u posebnim postupcima uredenim ovim Zakonom*

Clanak 135.

(1) U postupcima uredenim ovim Zakonom koji se odnose na stratešku procjenu, procjenu utjecaja zahvata na okoliš, prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, utvrdivanje sadržaja studije o utjecaju zahvata na okoliš prije njezine izrade i utvrdivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje mora se osigurati sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti na način ureden odredbama uredbe iz clanka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Javni uvid javnosti i zainteresirane javnosti u postupcima koji se odnose na stratešku procjenu, procjenu utjecaja zahvata na okoliš i utvrdivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje, mora se osigurati u trajanju od 30 dana.

(3) U postupcima iz stavka 1. ovoga clanka, u kojima se donose odgovarajući akti vezano za zahtjev nositelja zahvata odnosno operatera, prije donošenja propisanih rješenja odnosno uputa i suglasnosti sukladno ovom Zakonu, moraju se razmotriti primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti dostavljene prilikom informiranja i sudjelovanja u tim postupcima sukladno ovom Zakonu i uredbi iz clanka 129. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Tijela nadležna u skladu s ovim Zakonom obvezna su na način određen uredbom iz clanka 129. stavka 2. ovoga Zakona informirati javnost i zainteresiranu javnost o sadržaju akata kojima je riješeno odnosno odlučeno o zahtjevima nositelja zahvata odnosno operatera u postupcima iz stavka 1. ovoga clanka.

3. *Pristup pravosuđu*

Priznavanje pravnog interesa osobama zainteresirane javnosti

Clanak 136.

(1) Da ima vjerojatan pravni interes u postupcima uredenim ovim Zakonom u kojima je predviđeno sudjelovanje zainteresirane javnosti smatrat će se svaka fizička i pravna osoba koja zbog lokacije zahvata i/ili zbog prirode i utjecaja zahvata može, u skladu sa zakonom, dokazati da joj je trajno narušeno pravo.

(2) Podrazumijeva se da ima dovoljan pravni interes u postupcima uredenim ovim Zakonom u kojima je predviđeno sudjelovanje zainteresirane javnosti i nevladina udruga koja promiče zaštitu okoliša ukoliko ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je nezavisna, neprofitna osoba registrirana sukladno posebnim propisima o udrugama na području gdje se vodi postupak u kojem sukladno ovom Zakonu sudjeluje kao zainteresirana javnost te da joj je statutom kao cilj određena zaštita okoliša;
2. da postoji najmanje dvije godine prije nego je započeo postupak tijela javne vlasti o zahtjevu povodom kojega iskazuje svoj pravni interes, te da može

dokazati da je u tom razdoblju aktivno sudjelovala u aktivnostima vezanim za zaštitu okoliša na području grada ili općine gdje ima registrirano sjedište sukladno svojem statutu;

3. da ima godišnje izvješće o reviziji poslovanja za dvije godine koje su prethodile tekućoj godini u kojoj iskazuje pravni interes, izradeno od ovlaštenog revizora.

Članak 137.

(1) Osobe iz članka 136. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u svojstvu zainteresirane javnosti imaju pravo na odgovarajući upravni akt tijela javne vlasti za koji je ovim Zakonom odnosno posebnim propisom predviđena mogućnost podnošenja tužbe, podnijeti tužbu nadležnom sudu u skladu s ovim Zakonom odnosno posebnim propisom, a radi pobijanja materijalne ili postupovne zakonitosti akata, radnji ili propusta.

(2) O odgovarajućem upravnom aktu tijela javne vlasti i pravu na podnošenje tužbe nadležnom sudu osobe iz članka 136. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u svojstvu zainteresirane javnosti bit će obaviještene dostavom toga akta ukoliko su podaci o osobi poznati tijelu javne vlasti, odnosno putem javne obavijesti ili na drugi primjeren način sukladno uredbi iz članka 129. stavka 2..

Pravo na preispitivanje odluka tijela javne vlasti u pitanjima zaštite okoliša

Članak 138.

(1) Pravna i fizička osoba koja ispunjava uvjete sukladno članku 136. ovoga Zakona, izuzev uvjeta o mjestu prebivališta, odnosno boravišta ako se radi o fizičkoj osobi, odnosno sjedišta ako se radi o pravnoj osobi, koja smatra da je odlukom tijela javne vlasti u pitanjima zaštite okoliša ili propuštanjem donošenja odluke tijela javne vlasti povrijeđen ovaj Zakon, ima pravo zahtijevati preispitivanje donesene odluke pred nadležnim sudom sukladno posebnim propisima.

(2) Zahtjev za preispitivanje donesene odluke tijela javne vlasti iz stavka 1. ovoga članka mora biti podnesen u pisanom obliku, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke (rješenja) koja se osporava, ili u slučaju propuštanja donošenja odluke (rješenja), u roku od 15 dana od dana protoka roka za donošenje odluke. U zahtjevu mora biti navedeno i obrazloženo u čemu je, odnosno na što se odnosi povreda ovoga Zakona. Zahtjev mora biti potkrijepljen odgovarajućim dokazima.

Članak 139.

U postupku iz članka 138. ovoga Zakona nadležni sud može:

- naložiti operateru odnosno tijelima javne vlasti da poduzmu sve nužne sanacijske mjere, uključujući obustavu određenih aktivnosti i/ili plaćanje šteta;
- obvezati operatera na plaćanje odgovarajuće naknade Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,

- utvrditi nužne privremene mjere i naložiti operateru odnosno tijelu javne vlasti njihovu provedbu,
- ili donijeti drugu primjerenu odluku sukladno zakonu.

Clanak 140.

Ako odluka tijela javne vlasti nije pravomocna jer je podnesen zahtjev za preispitivanje odluke sukladno clanku 138. ovoga Zakona, a operater zbog toga odluci pricekati pravomocnost te odluke, tada operater od osobe koja je podnijela zahtjev za preispitivanje odluke ima pravo tražiti naknadu obicne štete i izmakle koristi.

Clanak 141.

Sudski postupak po svakoj tužbi iz podrucja zaštite okoliša sukladno ovom Zakonu, je hitan.

X. ODGOVORNOST ZA ŠTETU U OKOLIŠU

Djelatnosti opasne po okoliš i odgovornost za štetu u okolišu

Clanak 142..

(1) Operater koji koristi postrojenje za obavljanje djelatnosti koja predstavlja rizik za ljudsko zdravlje i/ili okoliš (u daljnjem tekstu: opasna djelatnost) odgovoran je za prijetecu opasnost od štete okolišu ili štetu nanесenu okolišu opasnom djelatnošću ukoliko:

- ne sprjecava nanošenje štete okolišu koje može prouzrociti bilo koja od opasnih djelatnosti koje obavlja koristeci postrojenje,
- ne otklanjanja svaku prijetecu opasnost od štete za okoliš koja nastaje zbog opasne djelatnosti koju obavlja koristeci postrojenje.

(2) Operater je odgovoran za prijetecu opasnost od štete ili štetu nanесenu okolišu i u slucaju kada koristeci postrojenje obavlja bilo koju djelatnost koja se ne smatra opasnom djelatnošću u smislu stavka 1. ovoga clanka a u obavljanu te djelatnosti ne otklanja opasnosti i ne sprjecava nanošenje šteta zašticenim vrstama i prirodnim staništima.

(3) Opasne djelatnosti iz stavka 1. ovoga clanka u smislu odgovornosti za prijetecu opasnost i štetu nanесenu okolišu smatraju se opasnima zbog nacina na koji se njima upravlja, proizvodi i/ili tvari ili sredstava koja se u njima koriste.

(4) Koje se djelatnosti smatraju opasnima za okoliš u smislu odredbe stavka 1. ovoga clanka kriterije prema kojima se procjenjuje prijeteca opasnost i utvrđuje šteta u okolišu, nacin otklanjanja štete u okolišu te nacin specificiranja troškova

vezano za utvrđivanje i otklanjanje prijeteće opasnosti i štete u okolišu, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Odgovornosti

Članak 143.

(1) Operater za štetu prouzročenu okolišu odnosno prijeteću opasnost za okoliš odgovara po nacelu objektivne odgovornosti (uzročnosti).

(2) Za onečišćivanje okoliša odgovoran je i operater koji je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem omogućio ili dopustio onečišćivanje okoliša.

(3) Operater je obavezan otkloniti prijeteću opasnost od štete u okolišu i sanirati štetu nanесenu okolišu opasnim djelatnostima utvrđenim uredbom iz članka 142. stavka 4. ovoga Zakona, odnosno djelatnostima iz članka 142. stavka 2. ovoga Zakona, te je obavezan nadoknaditi nastalu štetu u skladu s ovim Zakonom..

Članak 144.

(1) Ako više operatera zajedno obavlja djelatnost iz članka 142. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, odgovornost za štetu nastalu obavljanjem djelatnosti snose solidarno.

(2) Za štetu nanесenu okolišu koja je nastala obavljanjem djelatnosti iz članka 142. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u postrojenjima kojih je rad prestao, odgovornost snosi operater koji je posljednji upravljao odnosno obavljao djelatnost takvim postrojenjem.

Izuzeca

Članak 145.

(1) Operater nije odgovoran za štetu nanесenu okolišu ako dokaže da je šteta nastala:

- kao posljedica prirodne pojave nepredvidivog i neizbježnog obilježja, koja se nije mogla niti spriječiti niti otkloniti;
- djelovanjem treće osobe iako su poduzete primjerene mjere sigurnosti;
- iz pridržavanja obvezne naredbe ili upute koja je potekla od javne vlasti, izuzev naredbe ili upute dane nakon emisije ili iznenadnog događaja prouzročеноg vlastitom djelatnošću operatera.

(2) U slučajevima iz stavka 1. podstavka 2. i 3. ovoga članka operater ima pravo na povrat troškova djelovanja na otklanjanju štete nanесene okolišu.

(3) Operater se oslobada obveze snošenja troškova djelovanja na otklanjanju štete nanесene okolišu ako dokaže da nema krivnje niti nemarnog djelovanja u postrojenju te da je šteta u okolišu nastala:

- emisijom ili događajem koji je izrijekom dopušten odgovarajućim aktom;

- emisijom ili djelatnošću ili bilo kojim načinom korištenja određenog proizvoda tijekom određene djelatnosti za koju operater dokaže da se na temelju stanja znanstvenih i tehničkih saznanja u trenutku nastanka štete nije smatralo vjerojatnim da će prouzročiti štetu u okolišu.

Članak 146..

(1) Ako djelatnost iz članka 142. stavka 1. i 2. ovoga Zakona uslijed određenih slučajnih okolnosti prouzroci štetu okolišu, smatrat će se da je šteta prouzročena djelatnošću nastala zbog tih slučajnih okolnosti.

(2) Ako operater dokaže da štetu nije prouzročio djelatnošću u smislu stavka 1. ovoga članka, ili ako dokaže da je štetu prouzročio drugi operater djelatnošću svoga postrojenja, ili da je šteta nastala zbog nekih drugih okolnosti, pretpostavka uzročnosti iz stavka 1. ovoga članka se odbacuje.

Naknade troškova i štete

Članak 147.

(1) Središnja tijela državne uprave će utvrditi operatera koji je djelatnošću iz članka 142. stavka 1. i 2. ovoga Zakona prouzročio štetu ili prijetecu opasnost od štete za okoliš, putem procjenitelja procijeniti značaj štete, odnosno opasnosti od štete te odrediti mjere otklanjanja koje treba poduzeti u smislu uredbe iz članka 142. stavka 4. ovoga Zakona. S tim ciljem od operatera se može zatražiti da provede svoju vlastitu procjenu i pruži sve nužne informacije i podatke.

(2) Ako djelatnost iz članka 142. stavka 1. i 2. ovoga Zakona nanosi štetu okolišu, operater je dužan nadoknaditi troškove procjene štete i troškove mjera za sanaciju okoliša odnosno troškove povrata u stanje prije nastanka štete ako je moguće.

(3) Zahtjev za naknadu štete obuhvaća i troškove provedbe mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete nanesene okolišu.

(4) Zahtjev za naknadu štete nanesene okolišu ne može se odnositi na štete nastale na privatnom vlasništvu ili na bilo kakav gospodarski gubitak te bilo kakvo pravo u vezi ovih vrsta šteta.

(5) Naknadu štete nanesene okolišu i naknadu troškova u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka od operatera može zahtijevati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno Država, ovisno o lokaciji postrojenja i okolišu u kojem je šteta nastala, odnosno, ovisno o vrsti štete u okoliš te ovisno o tome tko je osigurao sanaciju štete i poduzeo mjere otklanjanja opasnosti od štete ukoliko to ne obavi ili po prirodi stvari ne može obaviti operater sukladno ovom Zakonu.

Članak 148.

(1) Ako se šteta nanosena okolišu ne može sanirati odgovarajućim mjerama, operater koji je prouzročio štetu odgovoran je za naknadu u visini vrijednosti uništenog dobra.

(2) Vrijednost naknade treba biti približna ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra.

(3) Ako se vrijednost iz stavka 2. ovoga članka ne može utvrditi uobičajenim ekonomskim metodama, nadležni sud će utvrditi visinu štete uzimajući u obzir potrebne troškove sanacije, rizik koji djelatnost znači za okoliš, stupanj odgovornosti i korist stecenu nanošenjem štete okolišu.

Obveza poduzimanja mjera i obavještanja

Članak 149. .

(1) Operater koji djelovanjem ili propustom djelovanja u obavljanju djelatnosti iz članka 142. stavka 1. i 2. ovoga Zakona prouzroci opasnost po okoliš odnosno onečišćivanje okoliša, obavezan je bez odlaganja poduzeti mjere sprječavanja odnosno mjere otklanjanja u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona.

(2) Pod mjerama sprječavanja iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se svako djelovanje i mjera koja se poduzima kao reagiranje na događaj, radnju ili propust koji su izazvali prijetecu opasnost od štete u okolišu, a u cilju sprječavanja te štete ili njenog svodenja na minimum.

(3) Pod mjerama otklanjanja iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se svako djelovanje, ili kombinirano djelovanje, uključujući mjere ublažavanja ili privremene, odnosno propisane mjere u cilju ponovne uspostave, sanacije ili zamjene oštećenih prirodnih resursa i/ili oštećene opskrbe, ili u cilju osiguravanja istovrijedne alternative za te resurse ili funkcije kako je predviđeno uredbom iz članka 142. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Operater podmiruje sve troškove u vezi s poduzimanjem mjera za uklanjanje opasnosti onečišćivanja, prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 150.

- (1) U slučaju nastanka štete u okolišu, operater je obavezan:
- bez odlaganja obavijestiti tijelo nadležno sukladno posebnom propisu o zaštiti i spašavanju,
 - poduzeti sve provedive aktivnosti i mjere za trenutni nadzor, ograničavanje, otklanjanje i ostale potrebne radnje za stavljanje uzročnika štete pod kontrolu u cilju sprječavanja daljnjih šteta na okolišu i opasnosti za ljudsko zdravlje,
 - poduzeti nužne mjere otklanjanja štete sukladno posebnom propisu

- (2) U slučaju nastanka štete u okolišu ministarstvo može u svakom trenutku:
- zatražiti od operatera sve podatke vezano za štetu prouzročenu okolišu;
 - zatražiti od operatera da poduzme sve korake sukladno stavku 1. podstavku 2. ovog članka;
 - narediti operateru provođenje nužnih mjera prema posebnom propisu;
 - izdati upute operateru o mjerama otklanjanja štete u okolišu koje treba poduzeti.

(3) U slučaju da operater ne poduzme mjere otklanjanja štete u okolišu ili se ne može utvrditi operater koji je odgovoran za štetu u okolišu, ministarstvo može osigurati poduzimanje mjera otklanjanja štete u okolišu ili obavijestiti Vladu o potrebi djelovanja sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 151.

Ministarstvo odnosno tijelo nadležno prema posebnom propisu o zaštiti i spašavanju, u slučaju prijeteće opasnosti od štete za okoliš, može u svakom trenutku:

- od operatera zatražiti podatke o svakoj prijetećoj opasnosti od štete ili o slučajevima u kojima se sumnja na takvu prijeteću opasnost;
- od operatera zatražiti poduzimanje nužnih mjera sprječavanja nastanka štete;
- dati upute operateru u pogledu nužnih mjera sprječavanja koje treba poduzeti;
- u suradnji sa drugim tijelima nadležnim za poduzimanje intervencija poduzeti nužne mjere sprječavanja štetnih posljedica.

Utvrđivanje ugroženog područja

Članak 152.

(1) Područje ugroženog okoliša s obzirom na opasnost od šteta radi opasnih djelatnosti u smislu odredbe članka 142. stavka 1. ovoga Zakona, može na prijedlog ministra utvrditi Vlada odlukom.

(2) Vlada može odlukom iz stavka 1. ovoga članka zabraniti izvođenje novih zahvata u okoliš zbog kojih bi se mogao povećati stupanj opterećenosti okoliša ili dijelova okoliša na određenom području.

(3) Vlada može odlukom iz stavka 1. ovoga članka, nakon što temeljem procjena stanja okoliša utvrdi kakvoću okoliša, po provedenim mjerama kojima se osigurava očuvanje kakvoće okoliša, utvrditi da dio okoliša ili područje iz stavka 1. ovoga članka više nisu ugroženi.

Utvrđivanje strožih obveza vezano za granicne vrijednosti emisija

Članak 153.

(1) Na području iz članka 152. stavka 1. ovoga Zakona Vlada može operaterima posebnom odlukom utvrditi obveze koje su strože od propisanih granicnih vrijednosti emisija, ako poboljšanje stanja u okolišu nije moguće ostvariti drugim mjerama.

(2) Ako operater ima odgovarajući akt nadležnog tijela državne uprave kojom su utvrđene granicne vrijednosti emisija sukladno posebnim propisima, ministarstvo će vezano za odluku Vlade iz stavka 1. ovoga članka, po službenoj dužnosti operateru izdati rješenje kojim će utvrditi obveze u skladu s odlukom Vlade i odrediti rok za njihovo izvršavanje.

Obveza izrade sanacijskog programa i provedba sanacije

Članak 154.

(1) Operater dužan je u roku koji mu odredi ministarstvo izraditi sanacijski program za uklanjanje oštećenja okoliša koja su nastala zbog prekoračenja granicnih vrijednosti emisija u skladu s posebnim propisom.

(2) Operater mora za sanacijski program iz stavka 1. ovoga članka ishoditi suglasnost ministarstva, a prema ocjeni ministarstva, i mišljenje drugih nadležnih upravnih tijela.

(3) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu prirode i ministra nadležnog za vodno gospodarstvo, te uz ishodeno mišljenje tijela nadležnog za zaštitu i spašavanje, donosi pravilnik kojim se pobliže propisuju mjere otklanjanja štete u okolišu, vrste sanacijskih programa, opseg i metodologija izrade sanacijskih programa.

Članak 155 .

(1) Ako nije moguće utvrditi onečišćivaca okoliša na ugroženim područjima, a potrebno je izraditi sanacijski program, pripremu i izradu sanacijskog programa provodi ministarstvo u suradnji s drugim nadležnim tijelima.

(2) Vlada odlukom utvrđuje redoslijed i prvenstvo u provedbi sanacijskog programa iz stavka 1. ovoga članka te osigurava financijska sredstva za njegovu provedbu.

Članak 156.

(1) Ako se radi o onečišćenju okoliša područnog (regionalnog) razmjera, pripremu i izradu sanacijskog programa, te redoslijed i prvenstvo u provedbi određuje izvršno tijelo županije odnosno izvršno tijelo Grada Zagreba.

(2) Ako se radi o onečišćenju okoliša lokalnog razmjera, pripremu i izradu sanacijskog programa te redoslijed i prvenstvo u provedbi, određuje izvršno tijelo velikog grada, grada, odnosno općine.

Clanak 157.

(1) Operater odnosno druga osoba koja je prema ovom Zakonu obvezna provesti sanacijski program, obvezna je i nakon provedbe sanacijskih mjera osigurati pracenje stanja okoliša, odnosno ucinka sanacije na stanje okoliša i za to osigurati financijska sredstva.

(2) Ako se prema odredbama ovoga Zakona, provedba sanacijskog programa financira iz sredstava državnog proračuna, pracenje stanja okoliša i ucinka sanacijskih mjera osigurava ministarstvo.

(3) Ako se provedba sanacijskog programa financira iz sredstava proračuna županije, odnosno Grada Zagreba pracenje stanja okoliša nakon provedbe sanacijskog programa i ucinak sanacijskih mjera osigurava izvršno tijelo županije odnosno izvršno tijelo Grada Zagreba.

Hitni postupci

Clanak 158.

(1) Radi hitnog sprjecavanja vecih šteta i ogranicavanja daljnjeg šetnog djelovanja postrojenja na okoliš, ukoliko to onecišćivac nije u mogucnosti uciniti bez odlaganja, ministarstvo može provesti sve mjere za sprjecavanje i ogranicavanje nastanka daljnjih šteta na trošak i odgovornost onecišćivaca, putem druge osobe.

(2) Ministarstvo može na trošak i odgovornost onecišćivaca provesti sanaciju putem druge osobe i kada onecišćivac to ne ucini u određenom mu roku.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga clanka obuhvaca i privremeno ogranicavanje rada, a kada je to nužno i zaustavljanje rada onecišćivaca.

Clanak 159.

(1) Troškovi izvršenja sanacije u hitnim slucajevima iz clanka 158. ovoga Zakona namiruju se iz državnog proračuna do naplate od onecišćivaca.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga clanka, ako se sanacija iz clanka 158. ovoga Zakona provodi po hitnom postupku na zahtjev jedinice lokalne odnosno podrucne (regionalne) samouprave, troškovi izvršenja te sanacije namiruju se iz proračuna jedinice lokalne odnosno podrucne (regionalne) samouprave koja je podnijela zahtjev do naplate od onecišćivaca.

(3) U slucaju iz stavka 2. ovoga clanka troškovi izvršenja sanacije naknaduju se od onecišćivaca u korist proračuna jedinice lokalne odnosno podrucne (regionalne) samouprave.

Clanak 160.

U slucaju oneciscivanja okoliša, kad se između više uzročnika ne može utvrditi oneciscivac ili se ne mogu utvrditi udjeli pojedinih oneciscivaca (kumulativno ili lancano oneciscivanje), troškove uklanjanja oneciscivanja, sprjecavanja ili ogranicavanje daljnjeg štetnog djelovanja na okoliš, podmiruju svi oneciscivaci koji su prouzrocili oneciscenje solidarno.

Obveza osiguranja raspoloživih sredstava za naknadu štete

Clanak 161.

1) Operater koji obavlja djelatnost iz clanka 142. stavka 1. i 2. ovoga Zakona obvezan je osiguranjem kod osiguravatelja u skladu sa zakonom ili na drugi primjeren nacin sukladno zakonu osigurati raspoloživa sredstva za naknadu možebitne štete nanesene okolišu odnosno za otklanjanje prijetece opasnosti od štete za okoliš.

(2) Posebnim zakonom mogu se urediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu oneciscivanjem okoliša.

Supsidijarno snošenje troškova za poduzimanje mjera otklanjanja štete u okolišu

Clanak 162.

(1) U slucaju oneciscivanja okoliša, kojega se posljedice otklanjaju sukladno provedbenom propisu iz clanka 154. stavka 3. ovoga Zakona, ako nije moguće utvrditi oneciscivaca, sredstva za otklanjanje posljedica oneciscenja osiguravaju se iz proracuna jedinica lokalne odnosno podrucne (regionalne) samouprave i iz državnog proracuna.

(2) U slucaju prekomjernog oneciscenja ili opterecivanja okoliša, koje je prouzroceno iz izvora oneciscivanja izvan granica Države sredstva za otklanjanje posljedica osiguravaju se iz državnog proracuna.

(3) Ako se oneciscivac iz stavka 1. i 2. ovoga clanka utvrdi naknadno, jedinica lokalne, odnosno podrucne (regionalne) samouprave i Država može, u roku od pet godina od saznanja za oneciscivaca, od njega zatražiti povrat troškova nastalih otklanjanjem štetnih posljedica oneciscavanja okoliša.

(4) Posebnim propisom mogu se odrediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu oneciscivanjem okoliša.

Clanak 163.

(1) U slučaju kada operater nije izradio plan iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona odnosno kada se ne pridržava utvrđenih tehničkih standarda i/ili utvrđenih granicnih emisija u okoliš te rokova određenih mu s tim u vezi, a Država je zbog toga, prema preuzetim međunarodnim obvezama dužna platiti kaznu za utvrđena prekoracenja emisija, iznos takve kazne pada na teret operatera čije je postrojenje uzrokovalo prekoracenje emisija, odnosno na teret operatera koji se ne pridržava utvrđenih mu obveza glede tehničkih standarda i/ili utvrđenih granicnih emisija u okoliš te rokova s tim u vezi, .

(2) Ukoliko izvrši plaćanje kazne iz stavka 1. ovoga članka, Država se u skladu sa zakonom za isplaćeni iznos kazne namiruje od operatera iz stavka 1. ovoga članka.

XI. FINANCIRANJE ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 164.

(1) Sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se u državnom proračunu, proračunima jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te iz drugih izvora prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Sredstva za financiranje zaštite okoliša mogu se osigurati i iz privatnih izvora kroz sustav koncesija, javnog privatnog partnerstva i drugih odgovarajućih modela takvog financiranja sukladno posebnim propisima.

(3) Programi zaštite okoliša mogu se financirati i sredstvima kao što su: donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći, sredstva stranih ulaganja namijenjenih za zaštitu okoliša i druga sredstva propisana posebnim zakonom, te sredstva iz instrumenata, programa i fondova Europske unije, Ujedinjenih naroda i međunarodnih organizacija.

(4) Sredstva za financiranje zaštite okoliša koriste se za očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja okoliša, u skladu sa strategijama i programima.

XII. ELEMENTI OPĆE POLITIKE ZAŠTITE OKOLIŠA

1. Znak zaštite okoliša

Članak 165.

(1) Za poticanje proizvodnje proizvoda ili obavljanja usluga koji se u usporedbi s drugim istovrsnim proizvodima odlikuju manjim negativnim utjecajima na okoliš u cijelom životnom ciklusu i time pridonose učinkovitom korištenju sastavnica okoliša, visokom stupnju zaštite okoliša, osim namirnica, pica i farmaceutskih proizvoda i profesionalne medicinske opreme, pravnim i fizičkim osobama koje

proizvode ili distribuiraju proizvode, odnosno pružaju usluge ministarstvo radi priznanja može dodijeliti znak zaštite okoliša.

(2) Ocjena u vezi s manje negativnim utjecajima iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na racionalno korištenje prirodnih dobara i energije, smanjenje emisija u okoliš, iskorištavanje vrijednih svojstava otpada ili druge nacine omogućavanja korisne obrade otpada prije njegovog odlaganja, te poduzimanje drugih mjera radi zaštite okoliša.

(3) Proizvodac, uvoznik proizvoda, distributer ili pružatelj usluge podnose zamolbu za dodjelu znaka zaštite okoliša podneskom koji mora sadržavati dokumente i dokaze o tome da proizvod ispunjava propisane uvjete.

(4) Ministarstvo može oduzeti dodijeljeni znak zaštite okoliša ukoliko osoba iz stavka 3. ovoga članka ne postupa po uvjetima pod kojima je znak bio dodijeljen ili više ne ispunjava propisane uvjete za dodjelu toga znaka.

(5) Postupak, način dodjele, uvjete za dobivanje znaka zaštite okoliša, opis znaka zaštite okoliša, uporabu i rok važenja dodijeljenog znaka, sastav i način rada povjerenstva za dodjelu znaka zaštite okoliša, sudjelovanje pojedinaca, udruga, i institucija, u postupku dodjele znaka zaštite okoliša iz stavka 1. ovoga članka, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(6) Stručna pitanja koja se odnose na produženje važenja znaka zaštite okoliša razvoj i provedbu sustava dodjeljivanja znaka zaštite okoliša te provedbu sustava EMAS razmatra Savjet iz članka 33. ovoga Zakona.

(7) Ministarstvo će promicati uporabu proizvoda i usluga koji imaju znak zaštite okoliša podizanjem svijesti i informiranjem potrošača, proizvođača, trgovaca i javnosti, radi poticanja zaštite okoliša i održivog razvitka.

2. Priznanja i nagrade

Članak 166.

(1) Priznanja i nagrade za dostignuća na području zaštite okoliša, ministarstvo dodjeljuje pravnim i fizičkim osobama s obzirom na mjerljive postignute rezultate u zaštiti okoliša i zadovoljavanju uvjeta održivog razvitka za:

- ostvarivanje preventive od onečišćavanja okoliša,
- najpovoljnija rješenja u proizvodnim postupcima u odnosu na okoliš,
- razvojne i istraživačke projekte u zaštiti okoliša,
- razvoj sustava i edukaciju o zaštiti okoliša u odgojno-obrazovnom procesu,
- doprinos pojedinca za razvoj i unapređenje zaštite okoliša ili za doprinos u međunarodnoj suradnji u zaštiti okoliša,
- doprinose udruga na promicanju i unapređenju zaštite okoliša,
- posebni doprinos zaštiti okoliša.

(2) Povjerenstvo za dodjelu priznanja i nagrada koje svake godine, posebnom odlukom, imenuje ministar, donosi odluku o dodjeli priznanja i nagrada.

(3) Područja zaštite okoliša za koje se može dodijeliti priznanje i nagrada u tekućoj godini, svake godine odlukom određuje ministar.

(4) Priznanja i nagrade dodjeljuju se u obliku plakete i povelje.

(5) Postupak, način i uvjete za dodjelu priznanja i nagrade, vrstu priznanja i nagrada, način i rok podnošenja prijedloga, način rada povjerenstva, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

3. Obveze proizvođača vezano za označavanje proizvoda i ambalaže, zaštita potrošača

Članak 167.

(1) Proizvođači su dužni, na propisani način, prije stavljanja u promet proizvoda, na ambalažu proizvoda, odnosno na prateću tehničku dokumentaciju uz proizvod, staviti uputu kojom se potrošač obavješćuje o utjecaju proizvoda i ambalaže na okoliš te upućuje na način postupanja s proizvodom i ambalažom nakon njegove uporabe.

(2) U svrhu zaštite i informiranja potrošača podaci o potrošnji goriva i emisijama CO₂ novih vozila namijenjenih prodaji ili leasingu moraju biti dostupni potrošačima.

(3) Na svakom prodajnom mjestu, uključujući i promotivne sajmove, vidljivo mora pored svakog novog vozila biti istaknuta oznaka o potrošnji goriva te podaci o emisijama CO₂.

(4) Ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za zaštitu potrošača te proizvođačima i/ili distributerima vozila izrađuje i izdaje jednom godišnje vodič o potrošnji goriva i CO₂ emisija. Ovaj vodič mora biti dostupan na zahtjev potrošača na prodajnim mjestima i kod nadležnih tijela.

(5) Na svakom prodajnom mjestu mora se istaknuti poster koji sadržava službene, odnosno tvorničke podatke o potrošnji goriva i CO₂ emisijama za sve modele novih vozila koja se prodaju putem tog prodajnog mjesta. Propisani podaci moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu.

(6) Svaki promotivni materijal mora sadržavati podatke o potrošnji goriva i CO₂ emisijama pojedinog modela novog vozila.

(7) Na prodajnim mjestima ne smiju biti istaknute oznake, posteri, promotivni materijali ili vodiči s oznakama, simbolima ili natpisima koji su suprotni propisanim ukoliko njihovo isticanje može zbuniti potrošača odnosno potencijalnog kupca vozila.

(8) Način primjene i sadržaj upute iz stavka 1. ovoga članka, način označavanja proizvoda i ambalaže, postupanje s proizvodom nakon uporabe odnosno s ambalažom nakon uporabe proizvoda, sadržaj i format oznaka iz stavka 3.

ovoga članka, sadržaj i način donošenja vodica iz stavka 4. ovoga članka, sadržaj i format postera iz stavka 5. ovoga članka te podatke koje obvezno mora sadržavati promotivni materijal, uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo i zaštitu potrošača i ministra nadležnog za poljoprivredu i šumarstvo, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

4. Odgoj i obrazovanje za zaštitu okoliša i održivi razvitak

Članak 168.

(1) Država osigurava provedbu odgoja i obrazovanja za zaštitu okoliša i održivi razvitak u odgojno-obrazovnom sustavu te potiče razvoj sustava zaštite okoliša i unapređenje zaštite okoliša.

(2) S ciljem zajedničke provedbe odgoja za održivi razvitak ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za prosvjetu utvrđuje smjernice obrazovnog programa u skladu sa Strategijom održivog razvitka Republike Hrvatske.

5. Ekonomski poticaji

Članak 169.

(1) Posebnim propisom mogu se urediti posebni poticajni sustavi - primjerice: ekološke naknade i polozi, kojima se postiže značajno rasterećenje zaštite okoliša.

(2) Posebnim propisom mogu se urediti olakšice za usluge i za proizvode za koje je organiziran povrat odnosno povrat ambalaže ili na drugi način organizirano smanjenje negativnih učinaka njihovog djelovanja na okoliš i korištenjem kojih se pridonosi izbjegavanju i smanjenju otpada.

XIII. NADZOR

1. Upravni nadzor

Članak 170.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja ministarstvo.

(2) Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Agencije i referentnih centara u dijelu poslova za koje su ovlaštene odlukom Vlade obavlja ministarstvo.

2. Inspekcijski nadzor

Uvjeti za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora

Clanak 171.

(1) Na radno mjesto glavnog inspektora zaštite okoliša može se rasporediti diplomirani inženjer strojarske, kemijsko tehnološke, prehrambeno biotehnološke, prirodoslovno matematičke, agronomske, farmaceutsko-biokemijske, medicinske, veterinarske, šumarske, geološke i rudarske i struke zaštite na radu s najmanje deset godina radnog iskustva u struci od čega tri godine na poslovima inspekcije zaštite okoliša, te položenim državnim stručnim ispitom i stručnim ispitom iz clanka 37. ovoga Zakona.

(2) Na radno mjesto višeg inspektora zaštite okoliša može se rasporediti diplomirani inženjer strojarske, kemijsko tehnološke, prehrambeno biotehnološke, prirodoslovno matematičke, agronomske, farmaceutsko - biokemijske, medicinske, veterinarske, šumarske, geološke, rudarske struke i zaštite na radu s najmanje deset godina radnog iskustva u struci, te položenim državnim stručnim ispitom i stručnim ispitom iz clanka 37. ovoga Zakona.

(3) Na radno mjesto inspektora zaštite okoliša može se rasporediti diplomirani inženjer strojarske, kemijsko tehnološke, prehrambeno biotehnološke, prirodoslovno matematičke, agronomske, farmaceutsko-biokemijske, medicinske, veterinarske, šumarske, geološke, rudarske i struke zaštite na radu s najmanje pet godina radnog iskustva u struci, te položenim državnim stručnim ispitom i stručnim ispitom iz clanka 37. ovoga Zakona.

(4) Na radno mjesto nadzornika za okoliš s položajem inspektora zaštite okoliša druge vrste zvanja može se postaviti diplomirani inženjer strojarske, kemijsko tehnološke, prehrambeno biotehnološke, prirodoslovno matematičke, agronomske, farmaceutsko-biokemijske, medicinske, veterinarske, šumarske, geološke, rudarske i struke zaštite na radu s najmanje tri godina radnog iskustva, te položenim državnim stručnim ispitom i stručnim ispitom iz clanka 37. ovoga Zakona.

(5) Ministar, odnosno osoba koju on ovlasti, može radi hitne potrebe ili ekonomičnijeg obavljanja inspeksijskog nadzora, u skladu s posebnim zakonom, pisano narediti (višem) inspektoru zaštite okoliša iz jedne područne jedinice da privremeno provodi nadzor na području druge područne jedinice.

(6) Radna mjesta s ovlastima inspeksijskog nadzora te detaljnijim uvjetima i njihovim ovlastima koje moraju ispunjavati osobe na tim radnim mjestima utvrđuje ministar Pravilnikom o unutarnjem redu ministarstva.

Službena iskaznica i znak

Clanak 172.

(1) Glavni Inspektor zaštite okoliša, viši inspektor zaštite okoliša i inspektor zaštite okoliša te nadzornik za okoliš (u daljnjem tekstu: inspektor) dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti službenom iskaznicom i znakom.

(2) Oblik, sadržaj, način izdavanja, uporabe i vođenja upisnika o izdanim službenim iskaznicama i znakovima te izgled znaka propisuje ministar.

Ovlasti inspektora

Članak 173.

(1) U postupku inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten:

- zatražiti i pregledati isprave (osobna iskaznica, putovnica i sl.) na temelju kojih može utvrditi identitet nadzirane osobe, kao i drugih osoba nazvanih inspekcijskom nadzoru,
- ući u građevine, zgrade, prostorije i prostore (industrijsko-proizvodne građevine, postrojenja s pogonima odnosno uređajima s pripadajućim zemljištem na građevnoj cestici, te stambene, poslovne i stambeno-poslovne zgrade s pripadajućim zemljištem na građevnoj cestici) i pregledati ih, kao i šumska, poljoprivredna i druga zemljišta; privremena gradilišta; izvođenje radova, proizvode, opremu, sredstva rada i alat, mobilne uređaje, vozila i plovila,
- pregledati poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje nadzirane osobe u vezi primjene ovoga Zakona (poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave i dr.),
- uzimati izjave od odgovornih osoba radi pribavljanja dokaza o činjenicama koje se ne mogu izravno utvrditi, kao i od drugih osoba nazvanih inspekcijskom nadzoru,
- zatražiti pisano od nadzirane osobe točne i potpune podatke te dokumentaciju potrebnu u inspekcijskom nadzoru,
- utvrđivati činjenično stanje na vizualni način (fotografiranje, snimanje kamerom, videozapis i sl.),
- obaviti uzorkovanje tla, zraka i otpada putem ovlaštene osobe,
- zatražiti pisano izvješće nadzirane osobe o poduzetim mjerama naređenim u inspekcijskom nadzoru, te
- obavljati i druge radnje sa svrhom inspekcijskog nadzora.

(2) Pod poslovnim prostorijama u smislu ovoga Zakona, smatraju se stambene i poslovne prostorije i drugi prostor, prijevozna sredstva, mobilni uređaji i slično, u kojima nadzirana osoba obavlja djelatnost.

(3) Inspektor je dužan s podacima za koji nadzirana osoba dokaže da je poslovna tajna, postupati sukladno određenim uvjetima za njihovo čuvanje.

(4) Troškove analize uzorkovanja iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka podmiruje nadzirana osoba ako rezultati uzorkovanja dokažu odstupanja od

propisanih zahtjeva, a u protivnom troškovi se namiruju iz sredstava državnog proračuna.

(5) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor može do donošenja rješenja o izvršenom prekršaju, odnosno sudske presude, privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili sudbenom postupku mogu poslužiti kao dokaz i o tome izdaje potvrdu s tocnim podacima o oduzetoj dokumentaciji i predmetima.

(6) Ako tijekom inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da nije ovlašten izravno postupati, odmah će izvijestiti nadležno tijelo državne uprave, odnosno inspektora o uocenom onecišćenju okoliša ili nepravilnostima te zatražiti pokretanje postupka i poduzimanje propisanih mjera u skladu s posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša ili drugim propisima.

Obveze nadziranih osoba

Članak 174.

(1) Nadzirane osobe dužne su inspektoru omogućiti provedbu inspekcijskog nadzora i osigurati mu uvjete za neometan rad, dati na uvid svu potrebnu dokumentaciju, te na pisani zahtjev inspektora dostaviti ili pripremiti bez naplate dodatne podatke potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora.

(2) Nadzirane osobe dužne su na traženje inspektora privremeno obustaviti poslovanje nadziranog objekta u tijeku inspekcijskog nadzora ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje.

(3) Inspektor može od nadzirane osobe i nakon obavljanja inspekcijskog nadzora zatražiti izvršenje pojedine radnje radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i odrediti rok za izvršenje te radnje.

(4) Nadzirana osoba inspektoru nije omogućila provedbu inspekcijskog nadzora ako:

- ne osigura uvid u traženu dokumentaciju i isprave radi utvrđivanja činjeničnog stanja u roku određenom u zapisniku o inspekcijskom nadzoru,
- nije dostavila na pisani zahtjev potrebne podatke i dokumentaciju,
- nije dopustila ući i pregledati građevine, zgrade, prostorije, prostore, pogone s postrojenjima, uređaje i opremu, vozila i druga sredstva na kojima se obavlja inspekcijski nadzor,
- nije osigurala da odgovorne osobe ili opunomoćenici budu nazocni i sudjeluju u inspekcijskom nadzoru,
- ako nije provela radnje iz stavka 2. i stavka 3. ovog članka.

(5) Ako se inspektoru prilikom nadzora pruži fizički otpor, odnosno ako se takav otpor osnovano očekuje, ovlaštena službena osoba nadležne policijske uprave dužna je na zahtjev inspektora pružiti mu pomoć.

Stranka u inspekcijskom postupku

Članak 175.

Stranka u inspekcijskom postupku u smislu ovoga Zakona može biti svaki onecišćivac, nositelj zahvata, operater, ovlaštenik, te županija odnosno Grad Zagreb, veliki grad, grad i općina.

Predmet inspekcijskog nadzora

Članak 176.

(1) U inspekcijskom nadzoru inspektor nadzire osobe koje su obvezne provoditi mjere i aktivnosti zaštite okoliša, ispunjavanje uvjeta i način rada nadziranih osoba, obavlja izravan uvid u opće i pojedinačne akte, te poduzima kada to utvrdi potrebnim, mjere određene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona da se spriječi i smanji onecišćenje te uklone posljedice onecišćenja okoliša.

(2) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor nadzire osobito:

- provedbu nacionalnih dokumenata zaštite okoliša,
- donošenje dokumenata i obvezu provedbe instrumenata zaštite okoliša,
- provedbu mjera utvrđenih programom mjera zaštite okoliša,
- donošenje planova usklađivanja postrojenja s tehničkim standardima zaštite okoliša koje donose operateri i druge osobe,
- primjenu standarda kakvoće okoliša,
- primjenu tehničkih standarda zaštite okoliša,
- provedbu mjera i programa pracenja stanja okoliša propisanih rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš,
- dostavljanje izvješća o provedenom pracenju stanju okoliša,
- provedbu uvjeta i mjera zaštite okoliša u gradnji građevina iz članka 64. stavka 1. i članka 83. stavka 4.,
- podnošenje zahtjeva postojećih postrojenja za izdavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- uskladenost rada postojećih postrojenja s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša utvrđenih rješenjem iz članka 83. stavka 4. ovog Zakona,
- uskladenost rada postrojenja s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša utvrđenih uporabnom dozvolom,
- uskladenost primijenjenih tehnika u radu postrojenja s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša utvrđenih rješenjem, odnosno uporabnom dozvolom,

- svaku promjenu u radu ili funkcioniranju postrojenja; koju operater prijavi da utjece na okoliš,
- obveze operatera u vezi izrade i provedbe mjera i aktivnosti iz planova o sprječavanju velikih nesreća,
- ispunjavanje propisanih uvjeta, aktivnosti i sigurnosnih mjera sukladno izdanim suglasnostima plana o sprječavanju velikih nesreća,
- propisno korištenje znaka zaštite okoliša za proizvode, procese ili usluge,
- provedbu procjena stanja okoliša (monitoring),
- dostavljanje propisanih podataka i izvješća za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša,
- vodenje očevidnika o stanju okoliša i dostavljanje podataka za registar onečišćivaca,
- izradu, provedbu i procenju učinaka mjera iz sanacijskog programa,
- ispunjavanje propisanih uvjeta ovlaštenika za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša,
- provedbu ratificiranih međunarodnih ugovora iz područja zaštite okoliša.

(1) Nadzor postrojenja za koje je propisana obveza provedbe procjene utjecaja na okoliš, odnosno pribavljanja objedinjenih uvjeta zaštite u sastavu uporabne dozvole, te nadzor postrojenja s opasnim tvarima u količinama koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera, u koordiniranom nadzoru obavljaju inspektori zaštite okoliša i inspektori određeni za nadzor prema posebnim propisima za odgovarajuće sastavnice okoliša i za zaštitu od utjecaja opterećenja na okoliš.

Inspekcijske mjere

Članak 177.

Ako u inspekcijskom nadzoru inspektor utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, ima pravo i obvezu nadziranoj osobi rješenjem narediti mjere s primjerenim rokom izvršenja, a osobito:

- otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u radu nadzirane osobe, obustavu rada postrojenja, privremenu zabranu obavljanja radnji u proizvodnom procesu, privremenu zabranu uporabe postrojenja i opreme, zabranu obavljanja djelatnosti i/ili zabranu rada postrojenja, odnosno njegovog dijela i opreme, obustavu izvođenja radova,
- provedbu mjera i procenju stanja okoliša propisanih rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš,
- izradu procjene opasnosti od nesreće, plana zaštite i izradu izvještaja o stanju sigurnosti, te poduzimanje odgovarajućih preventivnih i drugih mjera zaštite okoliša od opasnih tvari u skladu sa Zakonom,
- primjenu novih aktivnosti i mjera zaštite u planu o sprječavanju velikih nesreća

- poduzimanje u slučaju velike nesreće mjera i postupaka u skladu s planom o sprječavanju od velikih nesreća te poduzimanje mjera za sanaciju i sprječavanja širenja onečišćenja okoliša;
- uklanjanje posljedica onečišćenja okoliša odnosno provedbu mjera sanacijskog programa,
- zabranu postupanje sa opasnim tvarima protivno odredbama ovoga Zakona,
- izradu plana usklađivanja postrojenja s tehničkim standardima zaštite okoliša, elaborata o zaštiti okoliša, studije utjecaja na okoliš i provedbu procjene utjecaja na okoliš, plana o sprječavanju velikih nesreća,
- zabranu korištenja znaka zaštite okoliša protivno odredbama ovoga Zakona,
- prijedlog za oduzimanje ovlašteniku suglasnosti Ministarstva za obavljanja stručnih poslova zaštite okoliša,
- obavljanje praćenje stanja okoliša (monitoring), te
- poduzimati i druge mjere i radnje u svrhu sprječavanja onečišćenja okoliša u skladu sa Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 178.

(1) U provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor će rješenjem zabraniti rad postrojenja odnosno njegovog dijela i/ili obavljanje djelatnosti, ako operater:

- nema objedinjene uvjete zaštite okoliša u dijelu uporabne dozvole,
- nije produljen rok važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- nije podnesen zahtjev za produljenje roka važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša
- izvrši promjenu, odnosno rekonstrukciju postrojenja bez izmjene i/ili dopune uporabne dozvole, odnosno objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- ne ispunjava propisane standarde kakvoće zaštite okoliša i tehnicke standarde zaštite okoliša i ako nema ispravne uredaje i odgovarajuću opremu i kojima se smanjuje ili sprječava onečišćenje okoliša, učinkovito koristi energija, te sprječavaju nesreće ili provodi sanacija njihovih posljedica.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka inspektor će, ako utvrdi onečišćenje okoliša odrediti i primjereni rok radi provedbe mjera otklanjanja posljedica tog onečišćenja.

Članak 179.

(1) Ako u provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da operater postupa protivno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša iz uporabne dozvole, rješenjem će u okviru svoje nadležnosti narediti:

- otklanjanje nedostataka zbog kojih je došlo do odstupanja od objedinjenih uvjeta zaštite okoliša utvrđenih rješenjem, odnosno uporabnom dozvolom, i/ili
- privremeno zabranu uporabe postrojenja i opreme u slučaju značajnijeg povećanja količine ili izmjene svojstva ili fizickog oblika prisutne opasne tvari ili promjene u proizvodnom procesu u kojem se ta tvar koristi,
- zabranu obavljanja radnji u proizvodnom procesu, odnosno privremenu zabranu uporabe postrojenja i opreme te korištenja tehnike, tehnološkog procesa, proizvoda, poluproizvoda ili sirovina koje nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona, zbog kojih je došlo ili može doći do onečišćivanja okoliša,
- obustavu radova koji se izvode protivno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša iz uporabne dozvole.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka inspektor će odrediti primjereni rok radi uskladiivanja s odredbama ovoga Zakona i uklanjanja posljedica onečišćenja okoliša odnosno provedbu mjera sanacijskog programa.

(3) U slučaju iz stavka 1. podstavka 2. ovog članka inspektor će zabraniti ispuštanje onečišćujućih i opasnih tvari, otpadnih voda ili energije u zrak, vodu i tlo na način i u količinama, odnosno koncentracijama ili razinama, koje su veće od dopuštenih.

(4) Inspektor će u rješenju iz stavka 1. ovog članka zatražiti da se određena tehnika, tehnološki proces, proizvod, poluproizvod ili sirovina ispituju ako posumnja da mogu prouzročiti onečišćenja okoliša, te će privremeno zabraniti njihovu upotrebu ili korištenje dok mu se rezultati ispitivanja ne dostave na uvid.

(5) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor može obustaviti rad postrojenja ako utvrdi potrebnim ispitati učinkovitost uređaja koji služe za uklanjanje ili pročišćavanje onečišćujućih tvari za koje nisu propisani standardi.

(6) Ako operater ne uskladi postupanje s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša iz uporabne dozvole u naredenom mu roku, inspektor će zabraniti rad postrojenja, odnosno njegovog dijela i opreme.

Članak 180.

(1) Ako u provedbi inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da operater zbog svojeg djelovanja ili propustom djelovanja prouzroci onečišćivanje okoliša, naredit će mu rješenjem da poduzme:

- bez odgađanja mjere utvrđene planom o sprječavanju velikih nesreća,
- druge nužne mjere radi smanjenja šteta u okolišu ili uklanjanja nastanka daljnjih rizika, opasnosti ili štete u okolišu, te da
- informira javnost o primijenjenim mjerama.

(2) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten operateru rješenjem narediti da:

- primjeni nove aktivnosti i mjere zaštite u planu o sprječavanju velikih nesreća,
- ishodi novu suglasnost ministarstva i prije isteka razdoblja od pet godina na koji je dana prethodna suglasnosti.

(3) Ako operater ne postupi prema rješenju iz stavka 1. i 2. u naredenom mu roku, inspektor će zabraniti rad postrojenja, odnosno njegovog dijela i opreme.

Clanak 181.

(1) Ako u provedbi inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da nadzirana osoba ne postupa i/ili postupa protivno rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš, rješenjem će u okviru svoje nadležnosti narediti:

- provedbu odgovarajućih mjera i mjera procjena stanja okoliša, te
- privremenu zabranu obavljanja radnji u proizvodnom procesu, uporabu postrojenja i opreme zbog kojih je došlo do onečišćivanja okoliša.

(2) Inspektor će o donošenju rješenja odmah dostaviti obavijest inspektoru određenom za nadzor posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i za zaštitu od utjecaja opterećenja na okoliš.

Clanak 182.

(1) Ako u inspekcijskom nadzoru inspektor utvrdi da osoba, operater ili ovlaštenik koja je bila obvezna izraditi, odnosno provoditi propisane dokumente i instrumente zaštite okoliša to nije učinila, ima pravo i obvezu nadziranoj osobi narediti izradu s primjerenim rokom izvršenja:

- plana uskladiivanja postrojenja s tehničkim standardima zaštite okoliša,
- elaborata zaštite okoliša,
- studije o utjecaju na okoliš i provedbu,
- plana o sprječavanju velikih nesreća.

(2) Ako u inspekcijskom nadzoru inspektor utvrdi da dokumenti i instrumenti zaštite okoliša imaju nedostatke i nepravilnosti, naredit će nadziranoj osobi iz stavka 1. ovoga clanka njihovo otklanjanje s primjerenim rokom izvršenja:

(3) Ako nadzirana osoba ne izvrši rješenjem naredenu mjeru iz stavka 1. i 2. ovoga clanka, izvršenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak te osobe kojoj je izvršenje naredeno.

(4) Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja namiruju se iz državnog proračuna do naplate od nadzirane osobe.

Clanak 183.

Ministarstvo ce po prijedlogu inspektora rješenjem ovlašteniku oduzeti znak zaštite okoliša, ako nadzirana osoba ne postupuje po uvjetima pod kojima je znak bio dodijeljen ili više ne ispunjava propisane uvjete za dodjelu toga znaka.

Clanak 184.

(1) Ako u inspekcijskom nadzoru inspektor utvrdi da jedinica lokalne, odnosno podrucne (regionalne) samouprave nije u propisanom roku prema odredbama ovoga Zakona izradila i donijela program zaštite okoliša i izvješće o stanju okoliša, ima pravo i obvezu narediti njihovu izradu i donošenje s primjerenim rokom radi usklađivanja s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ako inspektor u inspekcijskom nadzoru utvrdi nepravilnosti i/ili nezakornitosti u dokumentu zaštite okoliša, ili postupku njegove izrade, odnosno donošenja rješenjem ce narediti jedinici lokalne, odnosno podrucne (regionalne) samouprave njihovo otklanjanje.

(3) Ako jedinica lokalne, odnosno podrucne (regionalne) samouprave ne postupi po rješenju iz stavka 2. ovoga clanka, ministarstvo ce po prijedlogu inspektora ukinuti dokument program zaštite okoliša i izvješće o stanju okoliša.

Mjera pecacenja

Clanak 185.

(1) U provedbi provedbe rješenja kojim je naredena zabrana obavljanja djelatnosti, uporaba postrojenja i opreme, obavljanja radnji u proizvodnom procesu ili je naredena zabrana izvođenja radova zbog kojih je došlo ili može doći do onečišćenja okoliša, inspektor može zatvoriti pecacenjem prostorije, prostore, postrojenja ili opremu ili zatvoriti pristup u prostor, gdje je obavljen određeni proces.

(2) Inspektor ce donijeti rješenje i odmah narediti izvršenje u slučaju kada utvrdi da osoba obavlja djelatnost protivno izvršnoj zaštitnoj mjeri zabrane obavljanja djelatnosti, donesenoj od strane nadležnog sudbenog tijela, ako to posebnim propisom nije drukcije određeno.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga clanka ne odgaga njegovo izvršenje.

(4) Ministar donosi napatuk o načinu pecacenja iz stavka 1. ovoga clanka kada se rješenja donijeta na temelju ovoga Zakona izvršavaju pecacenjem.

Clanak 186.

(1) Ministarstvo ce po prijedlogu inspektora rješanjem ovlašteniku i revidentu oduzeti suglasnost za obavljanje strucnih poslova zaštite okoliša, za kojeg se u inspekcijskom nadzoru utvrdi da ne ispunjava uvjete propisane za davanje te suglasnosti ili da strucne poslove okoliša obavlja protivno ovom Zakonu ili propisima donesenom na temelju ovoga Zakona.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga clanka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Trgovacki sud ce u sudskom registru na temelju pravomocnog rješenja iz stavka 1. ovoga clanka po službenoj dužnosti brisati djelatnost obavljanja strucnih poslova zaštite okoliša.

(4) Prijedlog i rješenje iz stavka 1. ovoga clanka dostavlja se i nadležnoj strukovnoj komori.

Clanak 187.

(1) Ako u provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi:

- da su uporabnom dozvolom u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša povrijeđene materijalne odredbe ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, predložit ce ministarstvu da ukine taj dio dozvole po pravu nadzora.

(2) Ako u provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi:

- da je operater izvršio promjenu, odnosno rekonstrukciju postrojenja bez obavijesti o tome ministarstvu, predložit ce ministarstvu prestanak važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i prije roka utvrđenog tom dozvolom,
- da se operater ne pridržava objedinjenih uvjeta zaštite okoliša utvrđenih u uporabnoj dozvoli, zbog cega može prouzročiti opasnost za život i zdravlje ljudi ili onecišćenje okoliša, predložit ce ministarstvu prestanak važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- da se operater ne pridržava uvjeta objedinjenih uvjeta zaštite okoliša utvrđenih u uporabnoj dozvoli, predložit ce ministarstvu privremeno oduzimanje uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša na rok od tri do šest mjeseci.

(3) Ako operater iz stavka 1. podstavka 3. ovog clanka u određenom mu roku ne poduzme naredene mjere uskladjivanja s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša iz uporabne dozvole, zbog kojih mu je dozvola privremeno oduzeta, inspektor ce predložiti ministarstvu prestanak važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Inspekcijski postupak

Clanak 188.

(1) Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, pokrenut ce po službenoj ce dužnosti upravni postupak i poduzeti propisane mjere.

(2) Ako inspektor utvrdi da nisu povrijeđeni propisi ciju je primjenu ovlašten nadzirati, pisano ce o tome obavijestiti poznatog podnositelja prijave u roku od trideset dana od utvrđenja cinjenicnog stanja.

Clanak 189.

(1) Ako inspektor utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona može donijeti inspekcijsko rješenje i bez saslušanja stranke.

(2) U slucaju neposredne opasnosti za ljude i okoliš inspektor može usmenim rješenjem narediti poduzimanje hitnih mjera radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, odnosno zabraniti rad postrojenja, te poduzeti i druge mjere iz inspektore i zatražiti njihovu intervenciju.

(3) Pisani otpravak usmenog rješenja mora se dostaviti stranci u roku 8 dana od dana donošenja usmenog rješenja.

(4) Obveza izvršenja usmenog rješenja pocinje teci od dana priopćenja usmenog rješenja stranci.

(5) Inspektor ce rješenje iz stavka 1. 2. ovoga clanka donijeti bez odgadanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora s utvrđenim cinjenicama presudnim za donošenje rješenja. Ne donošenje rješenja do tog roka ne isključuje obvezu njegova donošenja.

(6) Rješenje iz stavka 1. i 2. ovoga clanka inspektor nece donositi ako su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom inspekcijskog nadzora odnosno do donošenja rješenja sukladno stavku 3. ovoga clanka, što ce inspektor utvrditi i navesti u zapisniku.

Clanak 190.

(1) Ako inspektor utvrdi da rješenje, kojim je stranci naredena određena mjera nije izvršeno u određenom mu roku, pokrenut ce postupak za njegovo izvršenje donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja.

(2) Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja namiruju se iz državnog proračuna do naplate od nadzirane osobe kojoj je izvršenje naredeno.

(3) Ako je nadzirana osoba izvršila obvezu po rješenju nakon pokretanja postupka izvršenja, inspektor će po službenoj dužnosti donijeti zaključak o obustavi postupka izvršenja.

Odgoda izvršenja rješenja

Članak 191.

(1) Izvršenje inspekcijskog rješenja kojim je naredena mjera zabrane rada postrojenja odnosno njegovog dijela i/ili obavljanje djelatnosti odgodit će se, ako operater podnese zahtjev prije isteka roka za izvršenje kojim može dokazati da postoje sigurnosni i tehnički razlozi za produženje toga roka.

(2) Odgodu izvršenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka zaključkom odobrava inspektor koji je donio zaključak o dozvoli izvršenja rješenja.

(3) Odredbe ovoga Zakona o izvršenju rješenja primjenjuju se i na izvršenje zaključka.

Članak 192.

(1) Protiv rješenja inspektora, zaključka o dozvoli izvršenja, zaključka o obustavi postupka i zaključka o troškovima izvršenja koje je donio inspektor u podružnoj jedinici može se u roku od osam dana izjaviti žalba ministarstvu.

(2) Ako inspektor u podružnoj jedinici ministarstva utvrdi da je žalba dopuštena, pravovremena i izjavljena od ovlaštene osobe, a novim aktom nije zamijenio žalbom osporeni akt, dužan je bez odgode, a najkasnije u roku od pet dana od dana primitka žalbe dostaviti žalbu sa spisom koji se odnosi na predmet u Ministarstvo na rješavanje.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja inspektora ne odgoda izvršenje tog rješenja.

(4) Žalbu protiv rješenja inspektora rješava posebno povjerenstvo ministarstva koje imenuje ministar.

(5) Iznimno od stavka 1. ovog članka protiv akata koje je donio inspektor u ministarstvu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor, kojim se ne odgoda njihovo izvršenje.

Nepoznati onecišćivac

Clanak 193.

Ako onečišćenje okoliša prouzroci nepoznati onečišćivac, inspektor će radi otklanjanja neposredne opasnosti za ljude i okoliš, jedinici lokalne samouprave na cijem je području utvrđeno onečišćenje, rješenjem narediti mjere za smanjivanje odnosno uklanjanje onečišćenja putem druge osobe, na trošak te jedinice lokalne samouprave.

Nacin obavljanja inspekcijskog nadzora

Clanak 194.

(1) Inspektori provode nadzor u skladu s godišnjim planom i programom rada inspekcije zaštite okoliša, koji se objavljuje na web stranicu ministarstva.

(2) Program iz stavka 1. ovog clanka uskladuje se s godišnjim planovima i programima rada inspekcija određenih za nadzor prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i za zaštitu od utjecaja opterećenja na okoliš radi koordiniranih nadzora postrojenja iz clanka 75. ovog Zakona.

(3) U slučajevima velikih nesreća koje su uzrokovale ili mogu uzrokovati onečišćenja i štetu u okolišu inspektor koordinira rad inspektora određenih za nadzor prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša.

(4) Ministar će sporazumno s ministrom obrane i ministrom unutarnjih poslova odrediti sadržaj i način obavljanja poslova inspekcijskog nadzora zaštite okoliša za potrebe Ministarstva obrane, odnosno Ministarstva unutarnjih poslova.

Clanak 195.

(1) O provedenim inspekcijskim nadzorima, inspektor vodi očevidnik.

(2) Način obavljanja inspekcijskog nadzora te sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 1. ovoga clanka, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

Clanak 196.

(1) Inspekcija zaštite okoliša izrađuje godišnje izvješće o radu.

(2) Sadržaj izvješća iz stavka 1. ovog clanka obuhvaća:

- provedbu plana i programa inspekcijskog nadzora,
- poduzete mjere radi primjene propisa iz nadležnosti ministarstva,

- aktivnosti i rezultati koordiniranih inspekcijskih nadzora i suradnja s drugim inspekcijama,
 - prijedlozi za unapređenje stanja zaštite okoliša.
- (3) Ministarstvo dostavlja godišnje izvješće Vladi.

Javnost u obavljanju inspekcijskog nadzora

Članak 197.

Ministarstvo obavještava javnost o pojedinim inspekcijskim nadzorima i aktivnostima inspekcije zaštite okoliša na web stranici ministarstva.

Prekršajne i kaznene prijave

Članak 198.

Ako inspekcijskim nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon i/ili propis donesen na temelju ovoga Zakona, inspektor ima pravo i obvezu bez odgadanja:

- izdati prekršajni nalog prema posebnom zakonu,
- podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog dijela,
- poduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje za koje je ovlašten na temelju ovoga Zakona i posebnog propisa.

Članak 199.

Nadzor nad provedbom odredbi iz članka 167. ovoga Zakona obavlja Državni inspektorat.

XIV. KAZNE NE ODREDBE

Članak 200.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlaštenik ili druga pravna osoba ukoliko:

1. obavlja stručne poslove zaštite okoliša a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom (članak 36. stavak 2.);
2. obavlja stručne poslove zaštite okoliša bez ishodne suglasnosti ministarstva za obavljanje tih poslova (članak 36. stavak 4.);

3. obavlja poslove pracenja stanja okoliša a sudjelovao je u izradi ili je izradio studiju o utjecaju zahvata na okoliš kojom je to pracenje stanja okoliša određeno (clanak 36. stavak 4.);
4. izradi studiju neistinitog, netocnog, odnosno neutemeljenog sadržaja odnosno studiju koja ne udovoljava propisanim zahtjevima u vezi s izradom i sadržajem studije (clanak 68. stavak 4.);
5. Agenciji za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša u određenim rokovima ne dostavlja kvalitetne podatke i informacije kao i odgovarajuca izvješca i/ili ako ne osigura nesmetan pristup podacima i korištenje podataka za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša (clanak 120. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga clanka kaznit ce se i odgovorna osoba ovlaštenika novcanom kaznom od 10.000,00 do 15.00,00 kuna.

Clanak 201.

(1) Novcanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.00,00 kuna kaznit ce se za prekršaj revident koji:

1. obavlja kontrolu projekata a nije za to ovlašten sukladno ovom Zakonu (clanak 38. stavak 1.),
2. obavi kontrolu projekta u cijoj je izradi sudjelovao ako je taj projekt u cijelosti ili djelomicno izradila pravna osoba kod koje je revident zaposlen (clanak 38. stavak 3.),
3. projekt ili dio projekta, za koji je proveo kontrolu vezano za zaštitu okoliša u skladu s odredbom clanka 38. stavka 4. ovoga Zakona i dao pozitivno izvješce, ne zadovoljava zahtjeve iz ovoga Zakona (clanak 38. stavak 4.),

(2) Uz kaznu za prekršaj iz stavka 1., ovoga clanka revidentu se može izreci zaštitna mjera oduzimanja ovlaštenja za projektiranje, odnosno za kontrolu projekata vezano za zaštitu okoliša u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj pocinjen drugi puta uz novcanu kaznu izreci ce se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Clanak 202.

(1) Novcanom kaznom od 100.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit ce se za prekršaj operater pravna osoba ukoliko:

1. ne izradi Plan uskladivanja postrojenja s tehnickim standardima zaštite okoliša uredenim ovim Zakonom odnosno posebnim propisom te s propisanim mjerama iz ratificiranih medunarodnih ugovora (clanak 46. stavak 1.);
2. kod izrade Plana iz clanka 46. stavka 1. ovoga Zakona ne poštuje ovim Zakonom i posebnim propisima određene tehnicke standarde i rokove prilagodbe

postrojenja i /ili se ne pridržava utvrđenih tehničkih standarda i/ili rokova prilikom provedbe Plana (članak 46. stavak 2.);

3. ne izradi planove i programe sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona odnosno sukladno posebnom propisu kojim je propisana obveza izrade tih dokumenata vezano za djelatnost kojom se bavi (članak 46. stavak 3.);

4. ne obavijesti ili ne obavijesti u propisanom roku ministarstvo nakon izdane uporabne dozvole o početku rada postrojenja (članak 84. stavak 1.);

5. ne dostavlja Agenciji podatke, odnosno ne prijavi svaki nepredvideni događaj, vrstu događaja ili djelovanja u okoliš, sve sukladno odredbi članka 84. stavka 2. ovoga Zakona (članak 84. stavak 2.);

6. ne dostavlja propisane podatke u propisanom roku iz članka 84. stavka 3. (članak 84. stavak 3.);

7. ne obavijesti ministarstvo o svakoj planiranoj promjeni o radu postrojenja sukladno odredbi članka 84. stavka 4. ovoga Zakona (članak 84. stavak 4.);

8. u postrojenju u kojem su prisutne ili će biti prisutne opasne tvari ne poduzme preventivne mjere nužne za smanjenje rizika nastanka i sprječavanje nastanka velikih nesreća te mjere za ograničavanje utjecaja velikih nesreća na ljude, materijalna dobra i okoliš (članak 90. stavak 1.);

9. u bilo koje vrijeme, u svrhu omogućavanja nadzora nadležnih inspekcija ne pruži ministarstvu dokaze da je poduzeo sve potrebne mjere u skladu sa ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona (članak 90. stavak 2.);

10. utvrdi prisutnost opasnih tvari sukladno članku 90. stavku 4. ovoga Zakona i o tome na propisani način ne obavijesti ministarstvo (članak 90. stavak 4.);

11. utvrdi prisutnost opasnih tvari sukladno članku 90. stavku 3. i 6. ovoga Zakona a ne izradi Izvješće o sigurnosti sukladno ovom Zakonu, posebnim propisima i dostupnim novim tehnologijama, ili ga uopće ne izradi (članak 90. stavak 6.);

12. ne dostavlja podatke i ne informira ministarstvo i tijelo nadležno prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju o aktivnostima i sigurnosnim mjerama koje provodi sukladno svom Izvješću o sigurnosti te ako ne informira pravne i fizičke osobe za koje je vjerojatno da bi mogle biti zahvaćene velikim nesrećama koje može uzrokovati njegovo postrojenje (članak 96. stavak 1.);

13. unutarnji plan ne dostavi tijelu nadležnom prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju radi izrade vanjskih planova (članak 99. stavak 1.);

14. unutarnji plan u slučaju pojačanog rizika od nastajanja velike nesreće odnosno u slučaju nastanka velike nesreće ne primjeni bez odlaganja (članak 99. stavak 3.);

15. podatke iz očevidnika o pracenju emisija i imisija ne dostavlja upravnom odjelu nadležnom za zaštitu okoliša u županiji odnosno Gradu Zagrebu, na propisanim obrascima i u propisanim razdobljima odnosno rokovima (članak 113. stavak 4.)

16. ne osigura mjerenje emisija u i iz postrojenja, koje neposredno uzrokuju onečišćavanje okoliša, odnosno ne osigura nadziranje njihovih utjecaja na okoliš i o tome ne vodi evidenciju, te ne osigura mjerenje imisija, odnosno sudjelovanje u mjerenju imisija prema udjelu u onečišćivanju okoliša postrojenja kojim upravlja i o tome ne vodi evidenciju (članak 113. stavak 3.);

17. ne osigura financijska sredstva za pracenje stanja okoliša sukladno ovom Zakonu (članak 113. stavak 5.).

18. obavlja nja pracenje stanja okoliša a podatke mjerenja emisije i imisije ne dostavlja Agenciji odnosno ne dostavlja ih u pisanom i elektronskom obliku (članak 112. stavak 5.);

19. ne dostavlja ili ne dostavlja u propisanom roku, podatke o emisijama i imisijama u Registar onečišćenja okoliša (članak 121. stavak 3.);

20. u roku koji mu je odredilo ministarstvo ne izradi ili uopće ne izradi sanacijski program za uklanjanje oštećenja okoliša koja su nastala zbog prekoracenja granicnih vrijednosti emisija u skladu s posebnim propisom (članak 154. stavak 1);

21. za sanacijski program iz članka 154. stavka 1. ovoga Zakona ne pribavi suglasnost ministarstva, a prema ocjeni ministarstva, i mišljenje drugih nadležnih upravnih tijela (članak 154. stavak 2.);

22. je prema ovom Zakonu obvezan provesti sanacijski program, nakon provedbe sanacijskih mjera ne osigura pracenje stanja okoliša, odnosno ucinka sanacije na stanje okoliša i za to ne osigura financijska sredstva (članak 157. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatera pravne osobe novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se operater fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 203.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, - proizvođač koji:

1. na propisani način, prije stavljanja u promet proizvoda ne stave na ambalažu proizvoda, odnosno na prateću tehničku dokumentaciju proizvoda upozorenje kojim se obavješćuje o utjecaju proizvoda i ambalaže na okoliš, te ne stave na ambalažu uputu o postupanju s proizvodom i ambalažom nakon njegove uporabe (članak 167. stavak 1.);

2. ne učini dostupnima podatke o potrošnji goriva i emisijama CO₂ novih vozila namijenjenih prodaji ili najmu (članak 167. stavak 2.);
3. na svakom prodajnom mjestu, uključujući i promotivne sajmove, vidljivo, pored svakog novog vozila ne istakne oznaku o potrošnji goriva te podatke o emisijama CO₂ (članak 167. stavak 3.);
4. na svakom prodajnom mjestu vidljivo ne istakne ili ne istakne poster koji sadržava službene, odnosno tvorničke podatke o potrošnji goriva i CO₂ emisijama za sve modele novih vozila koja se prodaju putem tog prodajnog mjesta (članak 167. stavak 5.);
5. izda promotivni materijal koji ne sadrži podatke o potrošnji goriva i CO₂ emisijama pojedinog modela novog vozila (članak 167. stavak 6.);
6. na prodajnim mjestima istakne oznake, postere, promotivne materijale ili vodice s oznakama, simbolima ili natpisima koji su suprotni propisanim i ako njihovo isticanje može zbuniti potrošača odnosno potencijalnog kupca vozila (članak 167. stavak 7.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba proizvođača novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se proizvođač fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000 kuna.

Članak 204.

(1) Novčanom kaznom od 300.000,00 do 900.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operater pravna osoba ukoliko:

1. ne ishodi objedinjene uvjete zaštite okoliša za postrojenje koje svojim radom može prouzročiti onečišćenje okoliša većih razmjera kao i u slučaju znatne promjene ili rekonstrukcije postrojenja (članak 75. stavak 1.);
2. pusti u rad postrojenje za koje je, prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, obvezan ishoditi objedinjene uvjete zaštite okoliša, a to postrojenje nema utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša (članak 75. stavak 1.);
3. pri radu postrojenja ne poduzme sve, ili propusti poduzeti neku od preventivnih mjera radi sprječavanja onečišćenja u skladu s odredbama članka 75. stavka 1. ovoga Zakona (članak 75. stavak 1.);
4. u svrhu izvršavanja obveza iz članka 90. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ne utvrdi moguću prisutnost odnosno prisutnost opasnih tvari, prema vrstama i količinama, odnosno količinama koje su veće od dopuštenih i o tome na propisani način ne obavijestiti ministarstvo sukladno članku 90. stavku 3. ovoga Zakona (članak 90. stavak 3.);

5. u postrojenju obavlja djelatnosti koje uključuju prisutnost opasnih tvari a nije ishodio suglasnost na Izvješće o sigurnosti (članak 92. stavak 1. i 2.);
6. ne postupi u skladu s odredbom članka 95. stavka 1. ovoga Zakona (članak 95. stavak 1.);
7. ne ishodi novu suglasnost na Izvješće o sigurnosti u slučaju propisanom člankom 95. stavkom 2. ovoga Zakona (članak 95. stavak 2.);
8. u slučaju velike nesreće ne postupi u skladu s odredbama članka 97. stavak 1., 2. i 3. ovoga Zakona (članak 97.);
9. svojim djelovanjem ili propustom djelovanja prouzroci opasnost po okoliš odnosno onečišćivanje okoliša, a bez odlaganja ne poduzme mjere sprječavanja odnosno mjere otklanjanja u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona (članak 149. stavak 1.);
10. u slučaju nastanka štete u okolišu:
 - bez odlaganja ne obavijesti tijeb nadležno sukladno posebnom propisu o zaštiti i spašavanju,
 - ne poduzme sve provedive aktivnosti i mjere za trenutacni nadzor, ograničavanje, otklanjanje i ostale potrebne radnje za stavljanje uzročnika štete pod kontrolu u cilju sprječavanja daljnjih šteta na okolišu i opasnosti za ljudsko zdravlje,
 - ne poduzme nužne mjere otklanjanja štete sukladno posebnom propisu (članak 150. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatera novčanom kaznom od 15.000,00 kuna.

Članak 205.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj nositelj zahvata pravna osoba ukoliko:

1. za zahvat za koji je određeno provođenje procjene utjecaja na okoliš putem stručnih i za to osposobljenih osoba ne provodi mjerenja emisije i ne vodi o tome očevidnike, putem stručnih i za to osposobljenih osoba ne provodi mjerenja imisije, odnosno ne sudjeluje u mjerenju imisija, prema udjelu svoga zahvata u onečišćavanju okoliša, te ne sudjeluje u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica onečišćavanja okoliša (članak 113. stavak 1. podstavak 1., 2. i 3.),

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba nositelja zahvata novčanom kaznom od 5.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se nositelj zahvata fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Clanak 206.

(1) Svako neispunjenje obveza određenih operateru, odnosno nositelju zahvata ili ovlašteniku provedbenim propisima ovoga Zakona te neispunjenje tih obveza u utvrđenom roku i na propisani način smatrat će se prekršajem u smislu ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka operater pravna osoba, odnosno nositelj zahvata pravna osoba i ovlaštenik kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 800.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatera, odnosno nositelja zahvata i ovlaštenika novčanom kaznom od 3.000,00 do 5.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka operater fizička osoba, odnosno nositelj zahvata fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

Clanak 207.

(1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom prekršajni postupak ne može biti pokrenut kada protekne tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Izrečene prekršajne sankcije ne mogu biti izvršene ako od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju protekne tri godine, a zastara počinje teći od dana kada je počinitelj prekršaja primio pravomoćnu odluku urednom dostavom, odnosno od dana kada je prvostupanjska odluka postala pravomoćna.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 208.

Vlada je obvezna Hrvatskom saboru podnijeti prijedlog Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske iz članka 40. stavka 4. ovoga Zakona, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Clanak 209.

(1) Vlada će donijeti Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske iz članka 41. stavka 5. ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana donošenja Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske.

(2) Vlada će donijeti propise iz: članka 49. stavka 3., članka 64. stavka 3., 75. stavka 4., članka 89. stavka 2., članka 109. stavka 5., članka 119. stavka 3.,

clanka 129. stavka 2. i clanka 142. stavka 4., ovoga Zakona , u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Clanak 210.

Ministar ce propise iz: clanka 36. stavka 7., clanka 37. stavka 5. , clanka 38. stavka 5. i 9., clanka 58. stavka 7.,clanka 88. stavka 2., clanka 100. stavka 2., clanka 112. stavka 4, clanka 121. stavka 4., clanka 154. stavka 3., clanka 165. stavka 5., clanka 166. stavka 5., clanka 167. stavka 8., clanka 172. stavka 2. i clanka 196. stavka 2. ovoga Zakona donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Clanak 211.

Skupština županije odnosno Skupština Grada Zagreba i skupština velikog grada obvezuje se donijeti program iz clanka 42. stavka 3. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana donošenja Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske.

Clanak 212.

(1) Do donošenja dokumenata iz clanka 208., 209. stavka 1. i clanka 211. ovoga Zakona primjenjivat ce se dokumenti o zaštiti okoliša doneseni na temelju Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine«, br. 82/94 i 128/99).

(2) Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz clanaka 209 stavka 2. i clanka 210. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine«, br. 82/94 i 128/99), u dijelu, u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i to:

1. Uredba o standardima kakvoce mora na morskim plažama („Narodne novine“, br. 33/96);
2. Uredba o uvjetima za izdavanje suglasnosti za obavljanje strucnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 7/97);
3. Uredba o procjeni utjecaja na okoliš („Narodne novine“, br. 34/97, 38/97 i 129/99) – u dijelu u kojem nije stavljena van snage;
4. Uredba o informacijskom sustavu zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 74/99 i 79/99);
5. Uredba o jedinичnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom ("Narodne novine" br, 71/04);
6. Odluka o uvjetima oznacavanja ambalaže („Narodne novine“, br. 155/05, 24/06-ispr. i 28/06 –ispr. ispravka);
7. Pravilnik o katastru emisija u okoliš („Narodne novine“, br. 36/96);
8. Pravilnik o znaku zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/96);
9. Pravilnik o službenoj iskaznici inspektora inspekcije zaštite okoliša Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva ("Narodne novine", br. 1/05);
10. Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš („Narodne novine“, br. 59/00, 136/04 i 85/06);

11. Pravilnik o priznanjima i nagradama za dostignuca na podrucju zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 26/02 i 36/02);
12. Pravilnik o nacinu i rokovima obracunavanja i placanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon ("Narodne novine", br. 20/04).

(3) Do uskladivanja Agencije s odredbama ovoga Zakona, ostaju na snazi odredbe clanka 4. Uredbe o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša („Narodne novine“, br. 75/02).

Clanak 213.

(1) Uredba o tehnickim standardima zaštite okoliša od emisije hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina ("Narodne novine", br. 135/06) ostaje na snazi kao tehnicki propis u smislu odredbe clanka 47. stavka 3. i u svezi sa stavkom 5. ovoga Zakona.

(2) Do uspostave sustava prema ovom Zakonu i posebnom propisu o zaštiti i spašavanju ostaje na snazi Plan intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine", br. 82/99, 86/99 i 12/01).

Clanak 214.

(1) Vlada ce osnovati savjetodavna i druga tijela prema odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar ce osnovati savjetodavna i druga tijela prema odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Clanak 215.

(1) Agencija je dužna je uskladiti svoju djelatnost s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do uskladivanja djelatnosti s odredbama ovoga Zakona Agencija nastavlja s radom u skladu s odredbama Uredbe o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša („Narodne novine“, br. 75/02).

Clanak 216.

(1) Županije i Grad Zagreb su dužni osigurati obavljanje poslova određenih im ovim Zakonom te su obvezni do kraja prvog tromjesecja 2008. godine ustrojiti upravne odjele za zaštitu okoliša.

(2) Županije, Grad Zagreb i veliki gradovi dužni su svoje statute, odluke i druge opce akte, a osobito akte o unutarnjem ustrojstvu i unutarnjem redu svojih upravnih odjela uskladiti s ovim Zakonom do 15. prosinca 2007. godine.

Clanak 217.

Nacin rada u upravnim odjelima iz clanka 216. ovoga Zakona, u pravnim osobama s javnim ovlastima te u tijelima jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave, u vezi s provedbom ovoga Zakona propisuje ministar naputkom.

Clanak 218.

(1) Pravne osobe koje su na temelju Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine«, br. 82/94 i 128/99) ishodile suglasnost za obavljanje strucnih poslova u vezi sa zaštitom okoliša dužne su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu provedbenog propisa iz clanka 36. stavka 7. ovoga Zakona ministarstvu podnijeti zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje tih poslova sukladno ovom Zakonu.

(2) Ako u roku iz stavka 1. ovoga clanka ne podnese zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje poslova u skladu s ovim Zakonom, pravnoj osobi prestaje pravo na obavljanje strucnih poslova u vezi sa zaštitom okoliša.

Clanak 219.

(1) Fizicke osobe koje su zaposlenici ovlaštenika i obavljaju strucne poslove iz podrucja zaštite okoliša a imaju najmanje 15 godina radnog staža na poslovima zaštite okoliša, odnosno fizicke osobe koje su radile na strucnim poslovima iz podrucja zaštite okoliša do stupanja na snagu ovoga Zakona i imaju najmanje 15 godina radnog staža na tim poslovima, smatrat ce se osobama s položenim strucnim ispitom sukladno ovom Zakonu.

(2) Fizicke osobe koje su zaposlenici ovlaštenika i obavljaju strucne poslove iz podrucja zaštite okoliša a na koje se primjenjuju odredbe stavka 1. ovoga clanka, dužne su položiti strucni ispit u skladu s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu provedbenog propisa iz clanka 37. stavka 5. ovoga Zakona.

(3) Ukoliko ne polože strucni ispit u propisanom roku fizickim osobama iz stavka 2. ovoga clanka prestaje pravo na obavljanje poslova iz podrucja zaštite okoliša kod ovlaštenika.

(4) Inspektori s više od pet godina radnog iskustva na poslovima inspekcije zaštite okoliša smatrat ce se osobama s položenim strucnim ispitom sukladno ovom Zakonu.

(5) Fizicke osobe iz stavka 1. ovoga clanka podliježu obvezi strucnog usavršavanja u skladu s odredbama ovoga Zakona i provedbenog propisa iz clanka - 37. ovoga Zakona.

Clanak 220.

(1) Operater koji u postrojenju utvrdi prisutnost opasnih tvari obvezan je uskladiti postrojenje i rad postrojenja s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu uredbe iz clanka 89. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Operater je obvezan za postojeće postrojenje, za koje je ovim Zakonom propisana obveza ishodenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, u skladu s ovim Zakonom i uredbom iz clanka 75. ovoga Zakona u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izraditi analize stanja vezano za postrojenje i elaborat o načinu uskladjivanja s odredbama ovoga Zakona, ako posebnim propisom nije određeno drukcije.

(3) Operateru koji ne postupi sukladno odredbama iz stavka 1. odnosno stavka 2. ovoga Zakona, po proteku utvrđenog roka iz stavka 1. odnosno stavka 2. ovoga Zakona, zabranit će se rad postrojenjem.

Clanak 221.

(1) Postupci pokrenuti po odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 82/94. i 128/99) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

(2) Postupci zapoceti prema odredbama općih akata jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donesenim prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama tih propisa.

(3) Postupci pokrenuti pred prekršajnim sudom po odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 82/94. i 128/99) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Clanak 222.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 82/94. i 128/99);
- clanak 4. Uredbe o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša („Narodne novine“, br. 75/02);

Clanak 223.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbe clanka 34. stavka 2. i clanka 71. stavka 3. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se što se uređuje ovim Zakonom.

Uz članke 2. i 3.

Ovim člancima propisuje se da se zaštitom okoliša osigurava cjelovito ocuvanje kakvoće okoliša, ocuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvitka, te da je okoliš dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i da ima njezinu osobitu zaštitu. Nadalje, da se zahvatima u okoliš smije utjecati na kakvoću življenja, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet u okvirima održivog razvitka te se određuju ciljevi zaštite okoliša.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisano je na koji način i u kojim slučajevima se primjenjuju drugi propisi, kao i primjena odredaba ovoga Zakona u odnosu na posebne propise.

Uz članak 5.

Ovim člankom uređuju se značenja bitnih pojmova uporabljenih u ovom Zakonu.

Uz članak 6. do 16.

Ovim člancima utvrđuje se da se zaštita okoliša temelji na uvažavanju opće prihvaćenih načela zaštite okoliša, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse, te se utvrđuju načela zaštite okoliša i to: Nacelo održivog razvitka, Nacelo opreza i preventivnosti, Nacelo ocuvanja vrijednosti prirodnih dobara, biološke i krajobrazne raznolikosti, Nacelo zamjene i/ili nadomještaja, Nacelo cjelovitog pristupa, Nacelo suradnje, Nacelo onecišćivac plaća, Nacelo pristupa informacijama i sudjelovanja javnosti, Nacelo poticanja i Nacelo prava na pristup pravosuđu.

Uz članak 17. do 29.

Ovim člancima propisuje se zaštita sastavnica okoliša i zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš. Određuje se da sastavnice okoliša moraju biti zaštićene od onecišćenja pojedinačno i u okviru ostalih sastavnica okoliša, uzimajući u obzir njihove međusobne odnose i međuutjecaje. Također se određuje da se zaštita i ocuvanje pojedine sastavnice okoliša uređuju se ovim Zakonom, posebnim zakonima, i propisima donesenim na temelju tih zakona. Propisuje se što se u bitnom odnosi na zaštitu svake pojedine sastavnice odnosno zaštitu od opterećenja i to: za zaštitu tla, zaštitu šumskog područja, zaštitu zraka, zaštitu voda, zaštitu mora, zaštitu prirode, zaštitu od genetski modificiranih organizama, zaštitu od buke, zaštitu od ionizirajućih zračenja i nuklearnu sigurnost, zaštitu od štetnog utjecaja kemikalija, zaštitu od svjetlosnog onecišćenja i gospodarenje otpadom.

Uz članak 30.

Ovim člankom propisuju se subjekti koji su obvezni osigurati učinkovitost zaštite okoliša.

Uz članak 31.

Ovim člankom propisuju se nacrte zadace Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske u osiguravanju učinkovitosti zaštite okoliša.

Uz članak 32.

Ovim člankom propisuju se zadace županija i Grada Zagreba glede osiguranja zaštite okoliša, odnosno zadace velikih gradova, gradova i općina.

Uz članak 33.

Ovim člankom propisuju se ciljevi radi kojih Vlada (stavak 2.) osniva Savjet za zaštitu okoliša i održivi razvitak (stavak 1.), broj članova i sastav Savjeta (stavak 3.) te poslove koje Savjet obavlja (stavak 4.) i način rada Savjeta (stavci 5., 6., 7. i 8.).

Uz članak 34.

Ovim člankom uređuje se pravni status i nadležnost (uloga) Agencije za zaštitu okoliša.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisuje se da se Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti osniva posebnim propisom kao izvanproračunski fond a u svrhu obavljanja poslova u vezi financiranja pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unaprjeđivanja okoliša, te energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.

Uz članak 36.

U ovom članku propisuje se da pravne osobe pod uvjetima određenim ovim Zakonom i provedbenim propisom ovoga Zakona mogu obavljati poslove koji se odnose na zaštitu okoliša te su poslovi pojedinačno utvrđeni.

Nadalje propisuje se da, ovlaštenik koji je izradio studiju o utjecaju zahvata u okoliš ne može obavljati poslove proučavanja stanja okoliša koje proučavanje je određeno tom studijom, te da ovlaštenik može započeti obavljati neki od poslova nakon što ishodi suglasnost ministarstva za obavljanje tih poslova. Da o izdanim suglasnostima ministarstvo vodi očevidnik i jednom godišnje, u prvom tromjesečju tekuće godine, za proteklo jednogodišnje razdoblje, u «Narodnim novinama», objavljuje popis izdanih suglasnosti. Također je propisano da pobliže uvjete koje prema ovom Zakonu mora ispunjavati ovlaštenik, propisuje ministar pravilnikom.

Uz članak 37.

Ovim člankom propisano je da stručne osobe koje u svojstvu zaposlenika kod ovlaštenika obavljaju poslove za područje zaštite okoliša dužne su položiti stručni ispit za obavljanje poslova iz područja zaštite okoliša te upotpunjavati i usavršavati svoje znanje nakon položenog stručnog ispita na način propisan pravilnikom iz toga članka. Da se tim stručnim ispitom provjerava se poznavanje važećih propisa iz područja koja uređuje ovaj Zakon i drugih propisa značajnih za primjenu ovoga Zakona, kao i iz područja uređenih posebnim propisima o sastavnicama okoliša i opterećenjima, te poznavanje dokumenata međunarodnog prava iz područja zaštite okoliša, prema programu za polaganje stručnih ispita koji propisuje ministar, te da se stručni ispit polaže se u ministarstvu. Stručni ispit provodi povjerenstvo koje osniva ministar odlukom.

Uz članak 38.

U ovom clanku propisuje se da je revident fizicka osoba ovlaštena za kontrolu projekta u vezi sa zaštitom okoliša. Da ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata u vezi sa zaštitom okoliša se može dati fizickoj osobi koja je diplomirani inženjer tehnickih struka, koja je upoznata s nacelima projektiranja, koja ima najmanje deset godina radnog iskustva u zaštiti okoliša te koja je na odgovarajuci nacin unaprijedila podrucje zaštite okoliša. Ovo ovlaštenje daje i oduzima ministar po prethodno pribavljenom mišljenju povjerenstva koje osniva i imenuje ministar. Za clanove povjerenstva imenuju se predstavnici ministarstva i predstavnici strukovnih udruga. Nadalje, propisuju se obveze revidenta, odgovornost i nacelno nacin rada, te da ce pobliže uvjete koje mora ispunjavati revident i nacin njegova rada propisati provedbenim propisom ministar. Popis ovlaštenih revidenata da se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Uz clanak 39.

U ovom clanku propisuje se da je revident fizicka osoba ovlaštena za kontrolu projekta u vezi sa zaštitom okoliša. Da ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata u vezi sa zaštitom okoliša se može dati fizickoj osobi koja je diplomirani inženjer tehnickih struka, koja je upoznata s nacelima projektiranja, koja ima najmanje deset godina radnog iskustva u zaštiti okoliša te koja je na odgovarajuci nacin unaprijedila podrucje zaštite okoliša. Ovo ovlaštenje daje i oduzima ministar po prethodno pribavljenom mišljenju povjerenstva koje osniva i imenuje ministar. Za clanove povjerenstva imenuju se predstavnici ministarstva i predstavnici strukovnih udruga. Nadalje, propisuju se obveze revidenta, odgovornost i nacelno nacin rada, te da ce pobliže uvjete koje mora ispunjavati revident i nacin njegova rada propisati provedbenim propisom ministar. Popis ovlaštenih revidenata da se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Uz clanak 40.

U ovom clanku propisuje se cilj donošenja Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske (stavak 1.), njezin sadržaj (stavak 2.), tijela koja sudjeluju u izradi Strategiju (stavak 3.), nadležnost za donošenje Strategije (stavak 4.), nacin informiranja i kasnijeg objavljivanja Strategije (stavak 5.) te rok i razloge izmjene i/ili dopune Strategije (stavak 6.).

Uz clanak 41.

U ovom clanku propisuje se definicija i ciljevi Plana zaštite okoliša (stavak 1.), njegov sadržaj (stavak 2.), tijelo koje izrađuje Plan i nadležnost za njegovo donošenje te razdoblje valjanosti (stavci 4., 5. i 3.) te se propisuje nadzor nad provedbom Plana kao i rok i razlozi izmjene i/ili dopune Plana (stavak 8.).

Uz clanak 42.

Ovim clankom propisuju se ciljevi donošenja Programa zaštite okoliša za odredena podrucja (stavak 1.), sadržaj Programa (stavak 2.), nadležnost donošenja (stavak 3.) i rok za donošenje Programa (stavak 4.), propisuje se obveza surađivanja (stavak 5.) i usuglašavanja s Planom zaštite okoliša RH (stavci 6. i 7.), a propisano je i objavljivanje (stavak 8.) te dostavljanje Agenciji (stavak 9.), kao i razlozi i razdoblje izmjena i/ili dopuna Programa (stavak 10.).

Uz članak 43.

Ovim člankom 50. propisuje uvjete donošenja Programa zaštite okoliša grada ili općine, obvezu suradnje sa županijom i odgovarajućim gradovima i općinama (stavak 1.), nadležnost donošenja (stavak 2.), objavljivanje (stavak 3.), dostavljanje Agenciji (stavak 4.) te razloge i razdoblje izmjena i/ili dopuna Programa (stavak 5.).

Uz članak 44. i 45.

Ovim člancima propisuje se da se za potrebe ostvarenja ciljeva iz dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša, strateških, planskih i programskih dokumenata vezanih za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja kao i drugih dokumenata vezanih za zaštitu okoliša te zbog cjelovitog uvida u stanje okoliša, za razdoblje od četiri godine izrađuje Izvješće o stanju okoliša. Da Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske i provedbu Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske utvrđuje i Vladi predlaže ministarstvo. Nadalje, propisuje se što osobito sadrži Izvješće o stanju okoliša, te da se Izvješće koje se odnosi na provedbu Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske i provedbu Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske prihvaca Hrvatski sabor i ono se objavljuje u "Narodnim novinama". Također propisuje se Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Programa zaštite okoliša: županije, Grada Zagreba, velikog grada, odnosno drugog grada ili općine, izrađuju upravni odjeli županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada nadležni za zaštitu okoliša, a za drugi grad i općinu upravni odjel županije nadležan za zaštitu okoliša u suradnji s tim gradom i općinom, te što sadrže ta izvješća, tko ih prihvaca, da se objavljuju u službenom glasilu županije, odnosno Grada Zagreba i da se dostavljaju se Agenciji u roku od mjesec dana od dana prihvatanja.

Uz članak 46.

Ovim člankom propisuju se obveze vezano za planove i programe operatera i osoba koje obavljaju djelatnosti u području zaštite okoliša.

Uz članak 47.

Ovim člankom propisuje se kako se propisuju odnosno određuju standardi kakvoće okoliša i tehnički standardi zaštite okoliša vezano za postrojenja, proizvodnju i proizvode.

Uz članak 48.

U ovom članku daje se definicija strateške procjene utjecaja na okoliš, određuje se svrha i cilj postupka, te se određuje kada se provodi postupak. Propisuje se obveza izrade strateške studije na temelju koje se provodi postupak i koja je sastavni dio plana, programa odnosno odgovarajućeg strateškog dokumenta.

Uz članak 49.

Ovim člankom određuju se planovi, programi i odgovarajući strateški dokumenti za koje se obvezno provodi postupak. Određuje se da Vlada Uredbom utvrđuje popis planova, programa i odgovarajućih strateških dokumenata za koje se obvezno provodi postupak. Određuje se sadržaj Uredbe kojom se pobliže uređuju pitanja postupka strateške procjene.

Uz članak 50.

Ovim clankom propisuje se obveza provedbe postupka strateške procjene i za planove, programe i odgovarajuće strateške dokumente za koje je prethodnom ocjenom utvrđeno da bi mogli imati značaj utjecaj na okoliš. Određuju se planovi, programi i odgovarajući strateški dokumenti koji podliježu prethodnoj ocijeni o potrebi provedbe postupka strateške procjene. Određuje se da Vlada Uredbom pobliže uređuje postupak prethodne ocjene o potrebi provede postupka.

Uz članak 51.

U ovom clanku određuju se planovi, programi i odgovarajući strateški dokumenti za koje se ne provodi postupak strateške procjene.

Uz članak 52.

U ovom clanku propisuje se nadležnost za provedbu postupka strateške procjene te nadležnost za postupak prethodne ocjene o potrebi provedbe postupka strateške procjene.

Uz članka 53.

U ovom clanku propisuje se način provedbe strateške procjene

Uz članak 54.

Ovim clankom propisuje se kako se propisuju odnosno određuju standardi kakvoće okoliša i tehnički standardi zaštite okoliša vezano za postrojenja, proizvodnju i proizvode.

Uz članak 55.

Ovim clankom propisuje se da se postupak strateške procjene ne provodi za planove, programe i odgovarajuće strateške dokumente na nižoj razini, u svrhu izbjegavanja umnožavanja strateške procjene, za čije polazne osnove je postupak proveden na višoj razini i za koje je utvrđena obveza uskladenosti niže s višom razinom.

Uz članak 56.

Ovim clankom propisuje se obveza dostavljanja strateške studije i nacrtu prijedloga plana, programa ili odgovarajućeg strateškog dokumenta nadležnim tijelima državne uprave i pravnim osobama s javnim ovlastima radi utvrđivanja posebnih uvjeta vezano za zaštitu okoliša te se određuje rok u kojem se dostavljaju posebni uvjeti.

Uz članak 57.

Ovim clankom propisuje se obveza ishodenja mišljenja Ministarstva prije upućivanja prijedloga plana, programa i odgovarajućeg strateškog dokumenta u postupak donošenja. Određuje se da Vlada Uredbom pobliže utvrđuje obvezni sadržaj i način davanja mišljenja Ministarstva.

Uz članak 58.

Propisuje se obveza imenovanja povjerenstva, njegov sastav i broj, te pravo na naknadu, koje u postupku strateške procjene ocjenjuje utjecaj plana, programa odnosno odgovarajućeg strateškog dokumenta. Određuje se da se Pravilnikom pobliže propisuje postupak imenovanja povjerenstva, obvezni sastav, način rada te visina i način isplate naknada.

Uz članak 59.

U ovom clanku propisuje se obveza da se prilikom utvrđivanja prijedloga plana, programa odnosno odgovarajućeg strateškog dokumenta uzimaju u obzir strateška studija, ishodište posebni uvjeti, mišljenja i primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti te rezultati prekograničnih konzultacija.

Uz članak 60.

U ovom clanku propisuje se da se neće provoditi poseban postupak kada strateška procjena uključuje i ocjenu prihvatljivosti zahvata na prirodu sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode.

Uz članak 61.

Propisuje se iz kojih sredstava se osigurava izrada strateške studije

Uz članak 62.

Ovim clankom daju se definicija i svrha postupka procjene utjecaja na okoliš te određuju vrste utjecaja i sastavnice okoliša. Ovim clankom propisuje se također kada se najkasnije provodi procjena utjecaja na okoliš i u koje dokumente se ugrađuju rezultati provedene procjene.

Uz članak 63.

Ovim clankom propisuje se da će se provesti jedinstveni postupak procjene utjecaja na okoliš i izdati jedinstveno rješenje u slučajevima kada je za zahvat obvezna procjena utjecaja na okoliš i kada se za taj zahvat utvrđuju i izdaju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša.

Uz članak 64.

U ovom clanku određuju se zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i zahvati koji podliježu prethodnoj ocjeni o potrebi procjene. Ovim clankom propisuje se također sadržaj provedbenog propisa.

Uz članak 65.

U ovom clanku određuju se iznimke za koje se ne provode odredbe o procjeni utjecaja na okoliš.

Uz članak 66.

U ovom clanku propisuje se način podnošenja, sadržaj zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš i zahtjeva za prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te rok za rješavanje po pitanju potonjih zahtjeva.

Uz članak 67.

Ovim clankom propisuje se nadležnost i mogućnost prijenosa nadležnosti u postupcima rješavanja o zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš, o zahtjevu za prethodnu ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i o zahtjevu za davanje upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliš.

Uz članak 68.

U clanku se daje definicija studije o utjecaju na okoliš, propisuje njen sadržaj, određuje tko je istu dužan pribaviti i tko je izrađuje.

Uz članak 69.

U članku se propisuje mogućnost izdavanja upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliš, prije njezine izrade, sadržaj zahtjeva za izdavanje te upute te način rješavanja.

Uz članak 70.

U ovom članku se propisuje način rada i imenovanja te sastav povjerenstva koje kao savjetodavno stručno tijelo sudjeluje u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš uključujući i utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša kada se ono provodi u jedinstvenom postupku.

Uz članak 71.

Ovim člankom se propisuju rokovi za postupke procjene utjecaja zahvata na okoliš, prethodne ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, za davanje upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliš i za postupak procjene utjecaja na okoliš kada se on provodi kao jedinstveni postupak u okviru kojega se izdaju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša.

Uz članak 72.

U članku se propisuje da nadležno tijelo na temelju prikupljenih podataka i nakon provedenih postupaka izdaje rješenje o prihvatljivosti ili neprihvatljivosti zahvata za okoliš, rješenje kojim se utvrđuje da li je za zahvat potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš i rješenje kojim se rješava u jedinstvenom postupku i o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

Uz članak 73.

Ovim člankom se propisuje rok važenja izdanih rješenja iz članka 78. i uvjeti za njihovo produženje.

Uz članak 74.

Ovim člankom se propisuju mogućnosti izjave žalbi i pokretanje upravnih sporova protiv izdanih rješenja te obaveza dostave rješenja nadležnoj inspekciji u slučaju rješavanja postupaka na temelju prenesene nadležnosti.

Uz članak 75.

Određuje se svrha i cilj utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Utvrđuju se način utvrđivanja pogona koji podliježu obavezi utvrđivanja integriranih uvjeta.

Uz članak 76.

Određuju se obaveza operatora u vezi s vodenjem pogona u pogledu vodenja pogona prema uvjetima zaštite okoliša.

Uz članak 77.

Određuje se nadležnost za vodenje postupka i pobliže se određuju postupci određivanja objedinjenih uvjeta s obzirom na nove i postojeće građevine. Propisuje se Elaborat o idejnom tehničkom rješenju kao stručna podloga i prijava za utvrđivanje objedinjenih uvjeta. Propisuje se obaveze i način izrade elaborata.

Uz članak 78.

Propisuje se sadržaj prijave – aplikacije za utvrđivanje objedinjenih uvjeta, koja se izrađuje u formi elaborata. Propisuje se obaveza ishodenja i drugih dozvola u postupku zajedno s utvrđivanjem objedinjenih uvjeta. Propisuju se rokovi za dopunu zahtjeva za utvrđivanje objedinjenih uvjeta.

Uz članak 79.

Ovim člankom se propisuje rok važenja izdanih rješenja iz članka 71. i uvjeti za njihovo produženje.

Uz članak 80.

Propisuje se sadržaj rješenja za objedinjene uvjete te način propisivanja uvjeta s obzirom na standarde kakvoće okoliša. Propisuje se uporabna dozvola kao akt potvrđivanja ugrađenosti objedinjenih uvjeta u građevinu. Isključuje se trgovanje posebni uvjeti za učinkovito korištenje energije u velikim postrojenjima i emisijama CO₂ kao posebni uvjeti u objedinjenim uvjetima.

Uz članak 81.

Propisuje se obaveznost uključivanja objedinjenih okolišnih uvjeta u sadržaje projekata. Uvodi se obaveza revizije i revidenta. Propisuje se način provjeravanja objedinjenih uvjeta. Propisuje se način ovlašćivanja, ustanova, društava i specijalista za objedinjene uvjete u tehničkom pregledu.

Uz članak 82.

Propisuju se rokovi važenja objedinjenih uvjeta i uvjeti pod kojima se uvjeti mogu produžiti. Propisuju se pravni lijekovi protiv uporabne dozvole koja sadrži objedinjene uvjete.

Uz članak 83.

Ovim člankom se propisuju mogućnosti izjave žalbi i pokretanje upravnih sporova protiv izdanih rješenja te obaveza dostave rješenja nadležnoj inspekciji u slučaju rješavanja postupaka na temelju prenesene nadležnosti.

Uz članak 81.

Određuje se svrha i cilj utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Utvrđuju se način utvrđivanja pogona koji podliježu obavezi utvrđivanja integriranih uvjeta.

Uz članak 82.

Određuju se obaveza operatora u vezi s vodenjem pogona u pogledu vodenja pogona prema uvjetima zaštite okoliša.

Uz članak 83.

Određuje se nadležnost za vodenje postupka i pobliže se određuju postupci određivanja objedinjenih uvjeta s obzirom na nove i postojeće građevine. Propisuje se Elaborat o idejnom tehničkom rješenju kao stručna podloga i prijava za utvrđivanje objedinjenih uvjeta. Propisuje se obaveze i način izrade elaborata.

Uz članak 84.

Propisuje se način provjere ispunjavanja objedinjenih uvjeta u postupku izdavanja uporabne dozvole. Propisuju se uvjeti za puštanje u konačni rad. Propisuje se položaj postojećih postrojenja i rokovi u kojem ga mogu zadržati. Propisuje se pobliže uređenje navedenih uvjeta Uredbom.

Uz članak 85.

Propisuje se nadležnost ministarstva za procjene primjerenih raspoloživih tehnika (BREF). Propisuje se obveza formiranja radne grupe za BREF.

Uz članak 86.

Propisuju se rokovi i uvjeti za razmatranje i dopunu objedinjenih uvjeta.

Uz članak 87.

Propisuju se uvjeti za prestanak važenja objedinjenih uvjeta i prije utvrđenog roka te nadležnost inspekcije za utvrđivanje tih uvjeta. Propisuju se pravni lijekovi na prestanak važenja uporabne dozvole s obzirom na objedinjene uvjete.

Uz članak 88.

Propisuje se nadležno tijelo za ustrojavanje i vođenje Ocevidnika uporabnih dozvola kojima su utvrđeni integrirani uvjeti zaštite okoliša za građevine te sadržaj ocevidnika te propisivanja navedenog sadržaja Pravilnikom.

Uz članak 89.

Ovim člankom se određuju postrojenja u kojima ili putem kojih se, obavljaju profesionalne djelatnosti s opasnim tvarima i daje se ovlaštenje Vladi da provedbenim propisom propiše popis opasnih tvari, kriterije prema kojima se tvari klasificiraju, obaveze operatera, način podnošenja i obavezni sadržaj obavijesti, izvješća o sigurnosti i Plana o sprečavanju velikih nesreća unutar postrojenja, način podnošenja zahtjeva za davanje suglasnosti te daljnje odredbe koje se odnose na sprečavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari

Uz članak 90.

Ovim člankom se određuju postrojenja u kojima ili putem kojih se, obavljaju profesionalne djelatnosti s opasnim tvarima i daje se ovlaštenje Vladi da provedbenim propisom propiše popis opasnih tvari, kriterije prema kojima se tvari klasificiraju, obaveze operatera, način podnošenja i obavezni sadržaj obavijesti, izvješća o sigurnosti i Plana o sprečavanju velikih nesreća unutar postrojenja, način podnošenja zahtjeva za davanje suglasnosti te daljnje odredbe koje se odnose na sprečavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari

Uz članak 91.

Ovim člankom propisuju se izuzeci od primjene odredbi Zakona o sprječavanju velikih nesreća. Izuzeci su određena prema Direktivi 96/82 EC (Direktiva vijeće o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari) na koje se ne primjenjuju odredbe za postrojenja koje uključuju opasne tvari.

Uz članak 92.

Propisuje se obveza ishodenja suglasnosti za izvješća o sigurnosti za postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari, na izmjene i/ili dopune izvješća o sigurnosti i odgovornosti operatera za ishodenje suglasnosti.

Uz članak 93.

Propisuje se nadležnost ministarstva za izdavanje suglasnosti, način podnošenja zahtjeva, rok za izdavanje suglasnosti, vrijeme trajanja suglasnosti, uvodi se mogućnost revidenta za stručnu analizu izvješća.

Uz članak 94.

Propisuje se uvjeti i pravni lijekovi odbijanja suglasnosti na Izvješća o sigurnosti.

Uz članak 95.

Određuju se obveze operatera u slučaju promjene u radu postrojenja i obveze obavješćivanja ministarstva i tijela nadležnog prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju.

Uz članak 96.

Određuju se obveze operatera o provođenju aktivnosti i sigurnosnih mjera, informiranje ministarstva, tijela nadležnog prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju, te pravne i fizičke osobe za koje je vjerojatno da bi mogle biti zahvacene velikim nesrećama koje može uzrokovati postrojenje i javnosti.

Uz članak 97.

Propisuju se obveze operatera o informiranju u slučaju velike nesreće.

Uz članak 98.

Propisuje se obveza ministarstvu da ustroji očevidnik temeljem podataka iz registra Agencije za zaštitu okoliša u kojem će se utvrditi postrojenja u kojima je povećana vjerojatnost od velikih nesreća i njihovih posljedica. Također se propisuje obveza ministarstvu da osigura razmjenu podataka iz očevidnika s tijelima nadležnim prema propisima za zaštitu i spašavanje i operaterima.

Uz članak 99.

Utvrđuje se obveza operatera da dostavi unutarnji plan tijelu nadležnom prema posebnim propisima za zaštitu i spašavanje za izradu vanjskih planova, obveza primjene, provjeru i/ili izmjenu tih planova.

Uz članak 100.

Propisuje se nadležno tijelo za ustrojavanje i vođenje registra postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari, obaveza vođenja očevidnika prijavljenih velikih nesreća, sadržaj očevidnika te propisivanja navedenog sadržaja Pravilnikom.

Uz članak 101.

Propisuje se mogućnost da se pri izradi prostornih planova u skladu sa propisima kojima se uređuje prostorno uređenje prilikom određivanja lokacija za nova postrojenja, utvrđivanja promjena nastalih na postojećim postrojenjima uzimaju u obzir i udaljenosti između postrojenja i stambenih zona, javnih mjesta i ekološki značajnih područja te korištenje dodatnih tehničkih mjera od strane postojećih postrojenja radi izbjegavanja povećane opasnosti za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i okoliš.

Uz članke 102. do 107.

Ovim clancima propisuje se prekogranični utjecaj planova, programa i odgovarajućih strateških dokumenata, zahvata i postrojenja na okoliš i to, načinom glade: obavještanja druge države o planu, programu odnosno odgovarajućem strateškom dokumentu, obavještanja druge države o zahvatu, sudjelovanja u postupku o zahvatu u drugoj državi, obavještanje druge države o radu postrojenja, sudjelovanje u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša vezano za postrojenje u drugoj državi i obavještanje druge države o velikoj nesreći.

Uz članak 108.

Propisuju se mjere zaštite okoliša za zahvate za koje nije potrebna obveza procjene utjecaja na okoliš. Propisuje se obveza izrade elaborata zaštite okoliša za zahvate koji ne podliježu obvezi procjene utjecaja na okoliš, a radi ispunjenja ugovornih obveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima. Istim člankom propisuju se obveze nositelja zahvata i ovlaštenika te način izdavanja potvrde o uskladenosti mjera zaštite okoliša s načelima zaštite okoliša.

Uz članak 109.

Propisuje se poticanje za uključivanje u sustav EMAS, određuju se nadležna tijela za akreditaciju i registraciju i način uključivanja organizacija u sustav EMAS. Propisuje se pobliže uređenje navedenih pitanja Uredbom.

Uz članak 110.

Propisuje se mogućnost određivanja olakšica i poticaja za uključivanje u sustav EMAS.

Uz članak 111.

Propisuje se uloga procjenitelja EMAS-a, provjeravanje uvjeta za EMAS i nadležnog tijela za akreditaciju procjenitelja EMAS-a. Propisuje se obaveza vođenja evidencije procjenitelja EMAS-a.

Uz članke 112. do 117.

Ovim clancima propisuje se način praćenja stanja okoliša.

Uz članak 118.

Propisuje se svrha i sadržaj Informacijskog sustava zaštite okoliša.

Uz članak 119.

Ovim člankom propisuje se da će struktura, sadržaj, način rada, vođenja i održavanja Informacijskog sustava zaštite okoliša, kriteriji za osnivanje referentnih centara te rokovi se propisati uredbom Vlade.

Uz članak 120.

Propisuje se obveza dostavljanja podataka za potrebe Informacijskog sustava zaštite okoliša te provjera podataka u smislu kakvoće i vjerodostojnosti.

Uz članak 121.

Definira se Registar onecišćavanja okoliša, tijelo koje vodi Registar, obveze operatera i tijela koje vodi Registar, kao i izrada provedbenog propisa koji će detaljno urediti sva pitanja uz Registar.

Uz članak 122.

Propisuju se pitanja izvješćivanja međunarodnih tijela i organizacija.

Uz članak 123. do 130.

Ovim clancima propisuje se način informiranja javnosti i pravo na pristup informacijama u pitanjima okoliša.

Uz članke 131. do 135.

Ovim clancima propisuje se način sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Uz članke 136. do 141.

Ovim clancima propisuje se pravo na pristup pravosuđu u pitanjima zaštite okoliša.

Uz članak 142.

Ovim clankom propisuju se odgovornost operatera, odnosno onecišćivaca za nemarno djelovanje te se predmnijeva krivnja u stavku 1., dok se stavkom 2. određuje obveza sanacije šteta.

Uz članak 143.

Propisuje se oblik odgovornosti u stavku 1., dok se stavkom 2. određuje odgovornost zbog nezakonitih radnji.

Uz članak 144.

Propisuje se oblik odgovornost operatera koji obavlja djelatnost opasnu po okoliš u stavku 1., dok se stavkom 2. propisuje oblik odgovornosti ako više operatera zajedno obavlja opasnu djelatnost. Stavkom 3. propisuje se odgovornost operatera za štete vezane uz pogone čiji je rad prestao

Uz članak 145.

Propisuju se oslobodenja od odgovornosti za štetu u stavku 1., dok se stavkom 2. propisuje pravo na povrat troškova djelovanja na otklanjanju štete, a stavkom 3. se propisuju razlozi oslobodenja operatera obveze snošenja troškova djelovanja na otklanjanju štete.

Uz članak 146.

Sadrži u stavku 1. pretpostavku uzročnosti nastanka štete iz slučajnih okolnosti kod djelatnosti opasne po okoliš, dok stavak 2. sadrži razlog odbacivanja pretpostavke uzročnosti.

Uz članak 147.

Propisuje se u stavku 1. da će središnja tijela državne uprave utvrditi odgovornog operatera, stavkom 2. uređuje se obveza operatera da naknadi troškove procjene

štete i troškove mjera za sanaciju. Stavkom 3. određuje se sadržaj zahtjeva za naknadu štete, dok je stavkom 4. propisano izuzimanje od šteta na privatnom vlasništvu. Stavkom 5. propisuju se ovlasti jedinica lokalne i regionalne samouprave te države na zahtijevanje naknade šteta.

Uz članak 148.

Propisuje se u stavku 1. odgovornost za naknadu u visini vrijednosti uništenog dobra ako se šteta ne može sanirati odgovarajućim mjerama, uz vrijednost naknade približnu ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra (stavak 2.). Istim člankom propisana je mogućnost utvrđenja visine štete sudskim putem po nacelu jednakosti, ako se ne može utvrditi visina štete uobičajenim ekonomskim metodama. Stavkom 4. propisana je mogućnost sudskog umanjenja iznosa naknade za osobe koje su nepažnjom uzrokovale štetu, a isplata bi ih dovela u oskudicu. Stavkom 5. država zadržava pravo na naknadu štete, ako nema drugih osoba koje imaju to pravo.

Uz članak 149.

Propisuje se poduzimanje mjera o obavještanje javnosti i nadležnih tijela kad je šteta nastala (stavak 1.) dok se stavkom 2. propisuje ponašanje operatera u slučaju prijeteće opasnosti od štete te se definiraju mjere sprječavanja. Stavkom 3. se propisuju mjere otklanjanja štete, dok se stavkom 4. propisuje podmirenje troškova vezanih uz poduzimanje mjera za otklanjanje opasnosti.

Uz članak 150.

Propisuje se u stavku 1. obveze operatera u slučaju nastanka štete u okolišu a stavkom 2. ovlasti ministarstva, dok su stavkom 3. propisane ovlasti ministarstva ukoliko operater ne poduzme mjere odnosno ne ga se ne može odrediti.

Uz članak 151.

Propisane su ovlasti ministarstva ili tijela nadležnog prema propisima o zaštiti i spašavanju u slučaju prijeteće opasnosti od štete.

Uz članak 152.

Propisuje se utvrđivanje područja ugroženog okoliša planom zaštite okoliša Republike Hrvatske (stavak 1.) odnosno odlukom Vlade na prijedlog ministra (stavak 2.). Istim člankom propisuju se i ovlasti Vlade na zabranjivanje novih zahvata u okoliš u slučaju povećanja opterećenja okoliša na određenom području (stavak 2.) odnosno na ovlast Vlade da utvrdi da određeno područje više nije ugroženo (stavak 3.)

Uz članak 153.

Propisuje se u stavku 1. ovlast Vlade na utvrđivanje strožih obveza vezano za granicne vrijednosti emisija. Stavkom 2. propisana je obveza ministarstva na izdavanje rješenja po službenoj dužnosti operateru koji ima dozvolu kojom su određene granicne vrijednosti emisija prema posebnom propisu, kojim će se utvrditi obveze prema odluci Vlade i odrediti rok za izvršenje.

Uz članak 154.

Propisana je obveza izrade sanacijskog programa onecišćivacu za uklanjanje onecišćenja nastalih zbog prekoracenja granicnih vrijednosti emisija u roku prema odluci ministarstva (stavak 1.). Stavkom 2. propisana je obveza ishodenja suglasnosti

ministarstva i ostalih tijela prema potrebi na sanacijske programe, dok je stavkom 3. propisana obveza ministra da uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu prirode i ministra za zaštitu voda te pribavljeno mišljenje tijela nadležnog za zaštitu i spašavanje donese pravilnik o mjerama otklanjanja štete u okolišu, vrste sanacijskih programa, te opseg i metodologiju njihove izrade.

Uz članak 155.

Propisana je u stavku 1. obveza ministarstva da izradi sanacijski program ako se ne može utvrditi onečišćivaca, dok je stavkom 2. propisana ovlast Vlade da odlukom utvrdi redoslijed i prvenstvo u provedbi sanacijskog programa te sredstva za provedbu istog.

Uz članak 156.

Propisuje se stavkom 1. obveza poglavarstva županije da pripremi i izradi sanacijski program za onečišćenja regionalnog karaktera. Ista obveza se u stavku 2. određuje i predstavničkom tijelu grada, odnosno općine, za onečišćenje lokalnih razmjera.

Uz članak 157.

Propisuje se obveza procjena stanja po provedbi sanacijskog programa, koja je određena stavkom 1. Stavkom 2. određuje se da procjene stanja obavlja ministarstvo ako se provedba sanacijskog programa financira iz državnog proračuna, dok je stavkom 3. ista obveza i za županije ako se provedba financira iz sredstava županije.

Uz članak 158.

Uređuju se hitni postupci radi sprječavanja većih šteta i ograničenja daljnjeg štetnog djelovanja na okoliš, i stavkom 1. ovlast ministarstva na provođenje svih mjera za sprječavanje i ograničavanje nastanka daljnjih šteta na trošak onečišćivaca ako ovaj to nije u mogućnosti učiniti bez odlaganja. Stavkom 2. određuje se ovlast ministarstva da na trošak onečišćivaca provede sanaciju i kad onečišćivac to ne učini. Stavkom 3. propisuje se ovlaštenje i na privremeno ograničavanje rada onečišćivaca i moguću zabranu rada.

Uz članak 159.

Propisano je u stavku 1. mogućnost namirenja troškova izvršenja sanacije u hitnim slučajevima iz državnog proračuna, dok je stavkom 2. propisan hitan postupak na zahtjev lokalne samouprave, i stavkom 3. namirenje troškova u korist proračuna lokalne samouprave.

Uz članak 160.

Propisan je oblik odgovornosti i način podmirivanja troškova kad je u pitanju onečišćenje za koje se ne može utvrditi između više uzročnika tko je onečišćivac, odnosno ne mogu se utvrditi udjeli pojedinih onečišćivaca.

Uz članak 161.

Određuje se obveza operatera da putem osiguranja ili na drugi način osigura sredstva za naknadu možebitne štete (stavak 1.), a stavkom 2. se određuje da će se posebnim propisom urediti obveza osiguranja pravnih osoba od odgovornosti za štetu iz okolišnih nesreća.

Uz članak 162.

Propisuje se supsidijarno snošenje troškova za poduzimanje mjera, stavkom 1. određuje se da se sredstva za otklanjanje posljedica onečišćenja koje se otklanja prema provedbenom propisu donesenom na temelju ovog Zakona osiguravaju državnim proračunom, a stavkom 2. se propisuje da se sredstva za otklanjanje posljedica prekomjernog onečišćenja ili opterećivanja okoliša preko državnih granica također određuju u državnom proračunu. U stavku 3. se propisuje ovlast države da u roku od 5 godina zatraži povrat troškova nastalih otklanjanjem štetnih posljedica ukoliko se onečišćivac naknadno utvrdi. Stavkom 4. određuje se mogućnost propisivanja posebnim propisom drugih vrsta osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu onečišćenjem okoliša.

Uz članak 163.

Propisuje se u stavku 1. da teret kazne koja pogada državu prema preuzetim međunarodnim obvezama a posljedica je toga što operater nije izradio plan usklađivanja pogona i/ili uređaja s tehničkim standardima zaštite okoliša ili se ne pridržava utvrđenih tehničkih standarda i/ili utvrđenih granicnih emisija u okoliš te rokova vezanih uz to, pogada operatera čiji je pogon ili uređaj prouzročio prekoracenje emisije, odnosno operatera koji se ne pridržava utvrđenih obveza. Stavkom 2. je propisano da se država sukladno zakonu namiruje od operatera za isplaceni iznos ukoliko je istu platila.

Uz članak 164.

Propisuju se ekonomski poticaji i način financiranja zaštite okoliša.

Uz članke 165. do 169.

Propisuju se elementi opće politike zaštite okoliša, način dodjele znaka zaštite okoliša, priznanja i nagrada. Propisuje se kada Ministarstvo može pravnim i fizičkim osobama koje proizvode ili distribuiraju proizvode ili pružaju usluge, dodijeliti znak zaštite okoliša. Postupak, način dodjele, uvjete za dobivanje znaka zaštite okoliša i drugo propisuje ministar pravilnikom. Propisuju se uvjeti na temelju kojih ministar dodjeljuje priznanja i nagrade za dostignuća na području zaštite okoliša što će pobliže biti uređeno pravilnikom kojega donosi ministar.

Uz članke 170. do 199.

Ovim člancima propisuje se upravni i inspekcijski nadzor.

Uz članke 200. do 207.

Ovim člancima propisuju se prekršaji i kazne za učinjene prekršaje.

Uz članke 208. do 223.

Ovim člancima propisane su prijelazne i završne odredbe.